

Programi mësimor i lëndës GJYKIMI ADMINISTRATIV 2026–2027

Për Shkollën e Magjistraturës)

(Viti akademik 2026 - 2027)

**(Për vitin e parë të Formimit Fillestar
për kandidatët për magjistratë dhe avokat shteti)**

Pedagogu titullar: Sokol Sadushi

Përmbajtja e lëndës

PJESA E PARË - 32 orë mësimore

PROCEDURA ADMINISTRATIVE QË KRYHET NGA ORGANI PUBLIK

1. Organi publik dhe kompetenca në procesin administrativ. Zhvillimi i praktikës (6 orë mësimore);
2. Kuptimi për procedurën administrative. Zhvillimi i praktikës (6 orë mësimore);
3. Veprimtaria administrative – Rezultati i procedurës administrative. Zhvillimi i praktikës (6 orë mësimore);
4. Paligjshmëria dhe pavlefshmëria absolute e aktit administrativ. Zhvillimi i praktikës (4 orë mësimore);
5. Dallimi ndërmjet anulimit e shfuqizimit të aktit të paligjshëm dhe të ligjshëm. Problematika që evidentohen në praktikën administrative e gjyqësore. Zhvillimi i praktikës (4 orë mësimore);
6. Efektet juridike të aktit; Mjetet ligjore administrative (Ankimi administrativ, kundërshtimi administrativ dhe rishikimi). Ekzekutimi i aktit. Zhvillimi i praktikës (6 orë mësimore);

PJESA E DYTË - 38 orë mësimore

PROCEDURA ADMINISTRATIVE GJYQËSORE

7. Gjykata, përbërja dhe kompetenca e saj. Punë praktike (4 orë mësimore);
8. Kushtet formale për pranimin e padisë. Punë praktike (6 orë mësimore);
9. Fillimi i gjykimit administrativ. Punë praktike (6 orë mësimore);
10. Seanca gjyqësore. Punë praktike (4 orë mësimore);
11. Kufijtë e kontrollit gjyqësor administrativ; natyra e kontrollit gjyqësor; diskrecioni; pasojat e shkeljeve procedurale. Punë praktike (4 orë mësimore);

12. Gjykimi në Gjykatën Administrative të Apelit. Punë praktike (2 orë mësimore);
13. Gjykimi në Gjykatën e Lartë. Punë praktike (2 orë mësimore);
14. Ekzekutimi i vendimit të gjykatës administrative (2 orë mësimore).
15. Kundërvajtjet administrative (2 orë mësimore);
16. Licencat administrative - dhënia, pezullimi dhe heqja (4 orë mësimore);
17. Ndikimi i së drejtës evropiane në të drejtën administrative shqiptare. Punë praktike (2 orë mësimore);

PJESA E TRETË – 60 orë mësimore

KONTROLI I LIGJSHMËRISË SË VEPRIMEVE ADMINISTRATIVE NË FUSHAT ADMINISTRATIVE TË POSAÇME.

18. Prona publike; Shpronësimi; Kompensimi dhe vlerësimi financiar (8 orë mësimore)
19. Gjykimi administrativ në fushën e procedurave përzgjedhëse prokuruese për kontratat e Prokurimit Publik, Koncesionit dhe Partneritetit Publik-Privat; Kontrata administrative. Paligjshmëria dhe pavlefshmëria e kontratës administrative (10 orë mësimore);
20. Gjykimi administrativ në fushën e sigurimeve shoqërore dhe ndihmës sociale (6 orë mësimore);
21. Gjykimi administrativ i konflikteve për marrëdhëniet e punës së nëpunësve civilë – fusha e shërbimit civil, (4 orë mësimore);
22. Gjykimi administrativ i konflikteve për marrëdhëniet e punës së nëpunësve publikë, marrëdhëniet e punës të të cilëve rregullohen sipas legjislacionit të posaçëm. (6 orë mësimore);
23. Gjykimi administrativ në fushën tatimore (10 orë mësimore);
24. Gjykimi administrativ në fushën doganore (8 orë mësimore);
25. Gjykimi administrativ në fushën financiare (8 orë mësimore);

1. Ndryshim në kurrikulën e lëndës

Rikonceptimi i kurrikulës për lëndën “Gjykimi Administrativ” bazohet në nevojën për ta orientuar procesin formues nga transmetimi tradicional i njohurive drejt zhvillimit të kompetencave funksionale të magjistratit. Integrimi i njohurive materiale dhe procedurale në module të strukturuar mbi fazat dhe mekanizmat e procesit hetimor dhe gjyqësor administrativ, siguron një lidhje organike ndërmjet normës, praktikës administrative dhe asaj gjyqësore, si dhe rolit të gjyqtarit në vendimmarrje. Kjo qasje e re i jep prioritet metodologjisë së të nxënies të bazuar në situata reale gjyqësore, përmes analizës së dosjeve, hartimit të akteve dhe simulimit të procedurave, duke zhvilluar jo vetëm aftësitë juridike, por edhe ato etike e profesionale që i japin substancë pavarësisë dhe integritetit të magjistratit. Në këtë kuptim, kurrikula e re për “Gjykimin Administrativ” përbën një ristrukturim paradigmatic, i cili shërben si urë lidhëse midis përgatitjes akademike dhe praktikës administrative dhe asaj gjyqësore, duke e përgatitur kandidatin për përballjen efektive me kompleksitetin e drejtësisë administrative bashkëkohore.

2. Hyrje dhe Përshkrimi i Lëndës

Kjo lëndë i përgjigjet nevojës themelore për rregullimin dhe kontrollin e veprimtarisë administrative. Pa këto mekanizma, shteti (në kuptimin e gjerë) dhe organet publike do të rrezikonin abuzimin me të drejtat dhe liritë e të administruarve.

E drejta administrative në Shqipëri ka pësuar transformime të thella në dhjetëvjeçarin e fundit. Bërthama e saj përbëhet nga katër shtylla:

- 1) Organizimi dhe burimet e së drejtës administrative (administratë shtetërore kundrejt administratë publike; organet e pushtetit qendror e vendor; organet e pavarura; funksionari publik).
- 2) Mjetet e veprimit administrativ, si akti administrativ, kontrata administrative, akti nënligjor normativ, veprimi tjetër administrativ; si dhe parimet, si parimi i ligjshmërisë, diskrecioni, proporcionaliteti, siguria juridike, barazia, etj.).
- 3) Mekanizmat e kontrollit në procedurën administrative jogjyqësore (KPA), gjyqësore (ligji nr. 49/2012, i ndryshuar) dhe kushtetuese (Kushtetuta dhe ligji nr. 8577, datë 10.2.2000, i ndryshuar).
- 4) Përgjegjësia e administratës publike (administrative, civile apo penale sipas ligjeve specifike si ligji nr. 152/2013, i ndryshuar, Kodi i Punës, Kodi Civil, Kodi Penal, etj.)

Trajtimi bëhet në dritën e praktikës së Gjykatës Administrative të Apelit dhe Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë, si dhe të jurisprudencës së GJEDNJ-së dhe GJED-së. Lënda ndjek fillimisht procedurën para-gjyqësore të organit administrativ dhe më tej procedurën gjyqësore administrative, duke bashkuar të drejtën materiale me atë procedurale. Pjesë e lëndës janë edhe mosmarrëveshje nga

e drejta e punës dhe e sigurimeve shoqërore, e drejta tatimore e doganore, licencat, bankat dhe institute të së drejtës financiare.

3. Objektivi Kryesor i Kursit

Në përfundim të lëndës, kandidatët zotërojnë në mënyrë gjithëpërfshirëse, të thelluar dhe të zbatueshme nocionet, parimet, institutet dhe mekanizmat e së drejtës administrative materiale dhe procedurale (jogjyqësore dhe gjyqësore), dhe i vendosin ato në zbatim për zgjidhjen e çështjeve konkrete në funksionet e tyre të ardhshme.

Profil i synuar: Kandidatë për gjyqtar, prokuror dhe avokat të shtetit

Formati i orës: 50 + 50 minuta

Model didaktik: Bazuar në kompetencë + harmonizim konstruktiv (rezultatet → aktivitetet → vlerësimi)

4. Qëllimi, Parimet dhe Orientimi Didaktik

Qëllimi: formimi i kompetencave dhe aftësive praktike të matshme për trajtimin e çështjeve administrative.

Parime udhëheqëse dhe orientimi didaktik:

- Qasje e bazuar në kompetenca.
- Rezultatet e të nxënit → aktivitetet → vlerësimi.
- Mësim i orientuar nga rasti konkret: çdo orë mbështetet në një dosje rasti dhe prodhon produkt pune.
- Ndër-profesionalitet me diferencim sipas rolit (gjyqtar/prokuror/avokat i shtetit).
- Vlera të shtuara: praktikë e menjëhershme për vendimmarje të aftësuar, koherencë ndër-module, standarde të qarta arsyetimi, transparencë vlerësimi.

5. Korniza e Kompetencave – E përbashkët për çdo temë

- Analizë faktike dhe problematike; ndërtim i kornizës ligjore/jurisprudenciale.
- Zbatim testesh kontrolli: ligjshmëri, proporcionalitet, kufijtë e diskrecionit, siguria juridike.
- Shkrim dhe arsyetim profesional: akt/vendim/dispozitiv/shënim juridik me strukturë dhe ekonomi juridike.
- Etikë, paanësi, komunikim profesional, bindshmëri dhe menaxhim i debatit.

6. Objektivat e të nxënit

a) Njohuri (çfarë duhet të dijë kandidati?)

Kandidati:

- (i) zotëron njohuri të thelluara mbi konceptet, parimet dhe institutet kryesore të së drejtës administrative;
- (ii) njeh qëndrimet doktrinale dhe ndjek jurisprudencën evropiane (GJEDNJ, GJED);
- (iii) identifikon çështjet ligjore dhe bazën ligjore/synimet legjislative.

b) Aftësi (çfarë duhet të bëjë kandidati?)

Kandidati:

- (i) ndërgjegjësohet për mjedisin personal dhe përcakton natyrën e konfliktit dhe faktet kyçe;
- (ii) forcon kompetencat e të nxënit dhe vetëreflektimit duke forcuar vetëbesimin dhe autenticitetin;
- (iii) bën pyetje verifikuese dhe ndërton strategji pyetjesh/ballafaqimesh duke pasqyruar drejtim;
- (iv) vlerëson kompetencën dhe pranueshmërinë;
- (v) analizon provat dhe arsyeton mbi faktin e ligjin;
- (vi) përgatit akt/vendim të strukturuar e të argumentuar duke forcuar edhe bashkëpunimin.

c) Qëndrime

Kandidati:

- (i) është i vetëdijshëm për rolin dhe balancimin e pasojave;
- (ii) është i hapur ndaj ndryshimit të qëndrimeve mbi bazë debati profesional duke treguar fleksibilitet;
- (iii) komunikon qartë, dëgjon kundërshtitë dhe reflekton mbi kritikën dhe forcon aftësitë e të dëgjuarit dhe të gjyimit analitik, e vendimmarrjes dhe të reflektimit e bindjes.

7. Profilizimi sipas pozicionit

a) Kandidati për Gjyqtar

Lënda zhvillon aftësinë për të drejtuar procesin administrativ duke garantuar ligjshmëri, proporcionalitet dhe kontradiktoritet, në çështje të së drejtës administrative dhe në çështje të së drejtës së punës/sigurimeve shoqërore dhe tatimore/doganore. Trajnimi rrit kapacitetin për të dalluar faktin nga norma, për të menaxhuar seancën dhe për të kontrolluar diskrecionin pa e zëvendësuar administratën.

Në praktikë, kursi stërvit kandidatët për arsyetim të shkurtër e bindës (dispozitiv + teza kyçe), menaxhim seance, afatesh dhe provash teknike, si dhe për harmonizim standardesh ndër çështje të ngjashme—kritike për koherencën e jurisprudencës.

b) Kandidati për Prokuror

Prokurori ndesh shpesh ndërthurjen penale–administrative (leje, licenca, kontrata publike, prokurime, tatime/dogana, sanksione administrative). Lënda forcon aftësinë për të lexuar e vlerësuar procedurat administrative si burim prove, për të dalluar konfliktin administrativ nga shkelja penale dhe për të ndërtuar qëndrime të qarta ndaj akteve e mos/veprimeve të administratës.

Zhvillohet teoria e çështjes përballë akteve administrative, përdorimi korrekt i testit të proporcionalitetit në masat e sigurimit të provave/dokumenteve dhe komunikimi efektiv me autoritetet administrative e fiskale, duke ulur rrezikun e kriminalizimit e çështjeve thjesht administrative.

c) Kandidati për Avokat të Shtetit

Lënda është instrument kryesor për parandalimin e rrezikut dhe mbrojtjen e interesit publik. Konsolidohet aftësia për të ndërtuar dhe mbrojtur aktet administrative në gjykim, për të menaxhuar çështje në fushën e drejtës së punës/sigurimeve shoqërore dhe tatimore/doganore, si edhe për të korrigjuar gabime procedurale që prekin qëndrueshmërinë e akteve.

Forcohen strategjia e mbrojtjes, hartimi i qëndrimeve të argumentuara, përfaqësimi efektiv në konfliktet administrative, aftësitë e negocimit para-gjyqësor dhe hartimi i qëndrimeve publike të justifikueshme juridikisht, duke rritur cilësinë e vendimmarrjes paraprahe dhe mbrojtjen pasuese të buxhetit publik.

8. Metodologjia dhe Struktura e Orës (50 + 50')

Blloku	Minuta	Përmbajtja
Hyrja dhe objektivat	8'	Rezultatet e pritshme + kriteret e suksesit
Mini-udhëzim teorik	15'	Kuadri që i shërben ushtrimit praktik
Punë me dosjen (grupe prej 3–5 vetash)	40'	Analizë faktesh, kornizë ligjore/jurisprudencë, plan pyetjesh, produkt pune
Debat plenar dhe Pyetje&Përgjigje (pyetje-përgjigje)	20'	Ballafaqim zgjidhjesh, standarde dhe mësimet të nxjerra
Ushtrim shkrimi	12'	Mini-akt: dispozitiv + 3 pika motivimi
Reflektim dhe detyrë	5'	3 pyetje reflektuese + udhëzime vetëstudimi

Para-orës: vetëstudim i fokusuar 25–35' me lexime të të përzgjedhura dhe pyetje orientuese.

Shënim: Në çdo seancë përfshihet së paku një vendim orientues i Gjykatës Administrative të Apelit ose i Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë dhe një referencë të një vendim i GJEDNJ-së/GJED-së (për analogji standardesh), shoqëruar me pyetje fokusuese.

Në përzgjedhjen e praktikës gjyqësore do t'i jepet përparësi jurisprudencës së viteve 2025–2026 të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë, veçanërisht vendimeve njësuere, zhvilluese dhe vendimeve që formulojnë standarde të qarta për zbatimin e KPA-së dhe të ligjit nr. 49/2012.

Referencat do të mbështeten, në radhë të parë, në vendime të arsyetuara dhe në buletinet zyrtare të Gjykatës së Lartë. Njoftimet për çështje të saposhqyrtuara do të përdoren si material informues vetëm pasi të jetë publikuar arsyetimi, në mënyrë që standardi jurisprudencial të paraqitet saktë dhe jo vetëm nga dispozitivi.

9. “Dosja e Orës mësimore” – Paketa Didaktike

- 1) Plani mësimor: objektivat + treguesit e performancës.
- 2) Pyetje vetëstudimore (para-orës): 6–10 pyetje udhëzuese.
- 3) Çështje kyçe: 4–6 boshtet e debatit.
- 4) Rasti praktik (DOSJA): fakte, kërkesat e palëve, dokumente shoqëruese.
- 5) Praktikë gjyqësore për diskutim: 1–2 vendime orientuese + pyetje të fokusuara.
- 6) Skedë normative: nenet kyçe (ligje sektoriale, KPA, ligji nr. 49/2012, referenca kushtetuese).
- 7) Rubrika e vlerësimit (5 kriterë).
- 8) Fletë reflektimi (3 pyetje standarde).

Detyra e grupit (38–40’): identifikimi i problemit; korniza ligjore + jurisprudenca; plan pyetjesh; mini-akt i grupit.

10. Metodat Mësimore Aktive

- Rast praktik – nxjerrja e problematikave dhe zgjidhjeve.
- Ndarje rolesh/simulim seance (sipas profilit).
- Punëtori shkrimi (vendim/akt/shënim juridik).
- Debat i strukturuar (pro/kundra) mbi teza doktrinare/jurisprudenciale.

11. Vlerësimi i Kompetencave

A) Vlerësim formues (brenda 100’)

Rubrikë 5-kriterëshe për produktin e orës:

1. Identifikimi i fakteve dhe i problemit;
2. Baza ligjore dhe jurisprudenca;
3. Arsyetimi dhe proporcionaliteti;
4. Struktura dhe qartësia e shkrimit;

5. Etika dhe profesionalizmi në debat.
Komente të menjëhershme vlerësuese me gojë + komente të shkurtra të shkruara.

B) Ushtrime praktike të profilizuara (seanca të dedikuara)

- **Gjyqtar: projekt-dispozitiv + 3 pika motivimi.**
- Prokuror: shënim juridik 1-faqe mbi qëndrimin ndaj veprimit/mosveprimit.
- Avokat i shtetit: plan mbrojtjeje + tezë kryesore argumentuese.

C) Detyrë shtëpie

- Vendim i shkurtuar (≤ 2 faqe) ose analizë kritike vendimi.

D) Evidentimi i performancës gjatë kursit (orientues)

- Produktet formuese gjatë orëve dhe pjesëmarrja aktive përdoren për komente vlerësuese dhe evidentimin e progresit.
- Simulimet e profilizuara përdoren për të evidentuar aftësitë praktike, komunikimin profesional, etikën dhe arsyetimin.
- Përgatitja e akteve (vendim i shkurtuar ose analizë kritike, reflektim) shërben si instrument vlerësimi. Këta komponentë nuk pikëzohen veçmas në secilin semestër; pikëzimi përfundimtar i aftësive dhe kompetencave jooligjore kryhet vetëm në fund të lëndës, sipas pikës 15.

12. Politika të Etikës dhe Integritetit

- Paanësi, gjuhë profesionale, respekt i kontradiktoritetit.
- Transparencë vlerësimi; ndalim i plagjiaturës; respektim i konfidencialitetit dhe të dhënave personale.

13. Bibliografi Minimale Orientuese

- Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë (për parimet dhe raportin e juridiksioneve), e ndryshuar.
- Ligji nr. 44/2015 “Kodi i Procedurave Administrative” (KPA).
- Ligji nr. 49/2012 “Për gjykatat administrative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative”, i ndryshuar.
- Ligje sektoriale: tatim/doganë; punë dhe sigurime shoqërore; prokurime publike; licencime.
- Përmbledhje vendimesh të Gjykatës Administrative të Apelit dhe Kolegjit Administrativ.

- Buletinet periodike dhe tematike të Gjykatës së Lartë 2025–2026, si burim i përditësuar për vendimet njësuere, zhvilluese dhe praktikën e përzgjedhur të Kolegjit Administrativ.
- Aktet ndërkombëtare dhe jurisprudencë e përzgjedhur e GJEDNJ (standardet e procesit të rregullt) dhe GJED, (parimi i proporcionalitetit, siguria juridike, pritshmëri legjitime, proces i rregullt).

14. Organizimi i kursit dhe logjistika

- Kohëzgjatja orientuese: 65 seanca $\times$ 100' (= 130 orë mësimore $\times$ 50') (mund të përshtatet sipas kalendarit akademik).
- Puna jashtë auditorit: 25–35'/seancë vetëstudim i drejtuar + përgatitje produkti.
- Mjetet: dosje rastesh, skeda normative, jurisprudencë, udhëzues shkrimi.

15. Vlerësimi përfundimtar për lëndën

Vlerësimi përfundimtar i kandidatëve në lëndën “Gjykimi Administrativ” është në total 100 pikë dhe përbëhet nga dy komponentë:

1. Vlerësimi me shkrim gjatë tre semestrave – 70 pikë;
2. Vlerësimi i aftësive dhe kompetencave jo-ligjore, që kryhet në përfundim të lëndës – 30 pikë.

Vlerësimi me shkrim prej 70 pikësh shpërndahet ndërmjet tri pjesëve të lëndës, në përputhje me peshën dhe rëndësinë e tyre në formimin e kandidatit, si më poshtë:

- Pjesa I – Procedura administrative që kryhet nga organi publik: 18 pikë;
- Pjesa II – Procedura gjyqësore administrative: 24 pikë;
- Pjesa III – Kontrolli i ligjshmërisë në fusha të posaçme: 28 pikë.

Në secilin semestër kandidati vlerësohet vetëm për komponentin juridik, nëpërmjet vlerësimit me shkrim për pjesën përkatëse të lëndës. Pikët për aftësitë dhe kompetencat jo-ligjore nuk ndahen sipas semestrave dhe nuk i shtohen rezultatit të secilës pjesë veçmas.

Vlerësimi i aftësive dhe kompetencave jo-ligjore, me një maksimum prej 30 pikësh, kryhet vetëm në përfundim të zhvillimit të të gjithë lëndës dhe mbështetet në performancën e kandidatit përgjatë kursit, sipas kriterëve dhe instrumenteve të përcaktuara për këtë komponent.

Në përfundim:

18 pikë + 24 pikë + 28 pikë = 70 pikë nga vlerësimet me shkrim gjatë tre semestrave;

30 pikë = vlerësimi përfundimtar i aftësive dhe kompetencave jo-ligjore.

Shuma e dy komponentëve jep maksimumin prej 100 pikësh për lëndën “Gjykimi Administrativ”.

PJESA E PARË:

PROCEDURA ADMINISTRATIVE QË KRYHET NGA ORGANI PUBLIK

(32 orë mësimore)

TEMA 1: Organi publik dhe kompetenca në procesin administrativ

Kohëzgjatja: 6 orë mësimore (6 × 50')

Lënda: Gjykimi Administrativ

Pjesa I: Procedura administrative që kryhet nga organi publik

Pedagogë: Sokol Sadushi; Eralda (Methasani) Çani

Çështjet kryesore

Koncepti mbi organin publik. Funkzioni publik administrativ i organit, në ofrimin e shërbimit publik, të veprimtarisë ekzekutive dhe urdhërdhënëse;

Kompetenca e organit publik:

- a) Verifikimi i kompetencës;
- b) Mungesa e kompetencës;
- c) Ndalimi i heqjes dorë nga kompetenca;
- d) Zgjidhja e mosmarrëveshjeve të kompetencës;
- e) Delegimi dhe zëvendësimi;

Garantimi i paanshmërisë së funksionarëve në administratën publike.

- a) Shmangia e konfliktit të interesit (2 orë të dedikuara).

1. Abstrakt / Përshkrim i temës

Tema trajton bërthamën e organizimit dhe veprimit të administratës: Ç’konsiderohet organ publik dhe si ushtron kompetencat e veta në shërbimin publik, në veprimtarinë administrative. Fillimisht qartësohet koncepti i organit publik dhe funksioni i tij administrativ në raport me palën e interesuar dhe interesin publik.

Më tej, fokusi vendoset te kompetenca, materiale, territoriale dhe funksionale, si garanci themelore e ligjshmërisë së veprimit administrativ. Diskutohet verifikimi i kompetencës përpara marrjes së çdo mase, mungesa e kompetencës (pasojat, përfshirë pavlefshmërinë dhe konfliktet e juridiksionit), ndalimi i heqjes dorë nga kompetenca, si dhe zgjidhja e mosmarrëveshjeve të kompetencës midis organeve. Analizohen instrumentet e delegimit dhe zëvendësimit, kufijtë e tyre, transparenca dhe llogaridhënia.

Pjesa e tretë u kushtohet garancive të paanshmërisë së funksionarëve: standardet etike, detyrimet për shmangien e konfliktit të interesit, vetëpërkujdesimi/pezullimi nga çështja, deklarimi i interesave dhe kontrolli institucional. Një bllok i dedikuar 2-orësh i kushtohet posaçërisht konfliktit të interesit (identifikim–parandalim–menaxhim), me raste praktike sektoriale. Në tërësi, tema lidh kornizën konceptuale me praktikën: identifikimin e organit kompetent, hartëzimin e kompetencës, vlerësimin e vlefshmërisë së akteve dhe menaxhimin e situatave të konfliktit të interesit.

2. Objektivat mësimore

a) Njohuri

- Përshkruan konceptin e organit publik dhe funksionin e tij administrativ.
- Shpjegon llojet e kompetencës dhe kufijtë ligjorë të kompetencës.
- Njeh procedurat për verifikimin, mungesën, delegimin, zëvendësimin dhe zgjidhjen e mosmarrëveshjeve të kompetencës.
- Njeh standardet ligjore dhe etike për paanshmërinë dhe shmangien e konfliktit të interesit.

b) Aftësi

- Identifikon organin kompetent për një çështje të dhënë.
- Aplikon listë-kontrollin e kompetencës para vendimmarrjes.
- Ndërton argumente ligjore për vlefshmërinë ose pavlefshmërinë e aktit për shkak të mungesës së kompetencës.
- Harton zgjidhje për mosmarrëveshjet e kompetencës dhe skema delegimi/zëvendësimi.
- Përcakton masa konkrete për shmangien e konfliktit të interesit.

c) Qëndrime

- Zbaton parimin e ligjshmërisë dhe parimin e paanshmërisë në çdo rast.
- Vlerëson rëndësinë e transparencës dhe llogaridhënies.
- Reagon në mënyrë të argumentuar ndaj shkeljeve të kompetencës.

3. Kompetencat që zhvillohen

- Analitike: identifikim dhe hartëzim i kompetencës.
- Procedurale: zbatim i procedurave për verifikim, delegim, zëvendësim.
- Vendimmarrëse: zgjidhje e mosmarrëveshjeve të kompetencës.
- Etike: parandalim i konfliktit të interesit dhe garantim i paanshmërisë.

4. Struktura e orëve (6 × 50')

Or a	Minu ta	Aktiviteti mësimor	Metodologj ia	Shënime/produkte
I	50'	Koncepti i organit publik; rasti 1 – identifikimi i organit dhe funksionit	Mini-udhëz im + punë në grupe (3–4); prezantim	Harta e koncepteve
II	50'	Kompetenca: verifikimi, llojet (materiale/territoriale/funksi	Rast praktik +	Listë kontrolli e kompetencës

		onale), mungesa e debat i kompetencës; rasti 2 strukturuar	
III	50'	Zgjidhja e Punë Model mosmarrëveshjeve të individuale dispozitivi/urdhri kompetencës; delegimi dhe + simulim zëvendësimi; rasti 3–4 procedural	
IV	50'	Konflikti i interesit (1/2): Mini-udhëz Skemë menaxhimi kuadri ligjor, llojet e im + COI konfliktit, vetëpërfshirimi; analizë rasti rasti 5A	
V	50'	Konflikti i interesit (2/2): Simulim Projekt vendim deklarimi i interesave, rolesh + pezullimi/vetëpërfshirimi kontrolli institucional, masa debat htimi disiplinore; rasti 5B	
VI	50'	Rast integral dhe Punë në Mini-akt + listë përmbledhje; test i shkurtër i grupe + reflektimi shpejtë; detyrë vetëstudimi komente vlerësuese me rubrikë	

5. Dosja didaktike për këtë temë

1) Plani i orës

Objektivat

- Të përshkruajë konceptin e organit publik dhe funksionet e tij.
- Të analizojë kompetencën materiale, territoriale e funksionale.
- Të shpjegojë procedurat e verifikimit, mungesës, delegimit dhe zëvendësimit.
- Të aplikojë standardet e paanshmërisë dhe shmangies së konfliktit të interesit.

Treguesit e performancës

- Identifikon organin kompetent për një rast praktik.
- Zbaton listën e kontrollit të kompetencës para vendimmarrjes.
- Argumenton vlefshmërinë/pavlefshmërinë e aktit administrativ.
- Ndërton dispozitiv për rastet e konfliktit të interesit.

2) Pyetje vetëstudimore (para orës)

Çfarë është organi publik dhe cilat janë funksionet e tij?

Cilat janë llojet e kompetencës (materiale, territoriale, funksionale)?

Çfarë pasojë sjell mungesa e kompetencës?

Çfarë nënkupton ndalimi i heqjes dorë nga kompetenca?

Si zgjidhen mosmarrëveshjet e kompetencës?

Cili është dallimi midis delegimit dhe zëvendësimit?

Çfarë rreziku sjell konflikti i interesit në administratë?

Cilat janë mekanizmat për garantimin e paanshmërisë?

3) Çështje kyçe për debat

- Kufijtë ligjorë të kompetencës.
- Pasojat e mungesës absolute/relative të kompetencës.
- Delegimi dhe zëvendësimi: kufijtë dhe rreziqet.
- Zgjidhja e mosmarrëveshjeve ndër-institucionale.
- Konflikti i interesit: identifikim, shmangie dhe menaxhim.

4) Raste praktikë (DOSJA)

Rasti 1 – Leje ndërtimi pa kompetencë territoriale

- Fakte: Bashkia X lëshon leje ndërtimi në territorin e Bashkisë Y.
- Kërkesa: Pala e dëmtuar kërkon pavlefshmëri absolute.
- Dokumente: Vendimi i bashkisë, kërkesa e palës, shkresa e institucionit epror.
- Analiza: identifikimi i mungesës së kompetencës territoriale; pasojat juridike (pavlefshmëri absolute); zgjidhja – konstatim nuliteti.

Rasti 2 – Kompetencë materiale dhe heqje dorë e ndaluar

- Fakte: Një agjenci rregullatore i kërkon Bashkisë të vendosë gjobë në fushë që i përket vetë agjencisë.
- Detyra: Evidentoni ndalimin e heqjes dorë nga kompetenca dhe efektet mbi aktin.

Rasti 3 – Mosmarrëveshje kompetencash ndërmjet organeve

- Fakte: Dy inspektorate pretendojnë kompetencë paralele për të njëjtën shkelje.
- Detyra: Skemë hapi-pas-hapi për zgjidhjen e konfliktit dhe përcaktimin e organit kompetent.

Rasti 4 – Delegimi dhe zëvendësimi: kufij dhe transparencë

- Fakte: Titullari delegon firmën e lejeve pa akt të brendshëm të botuar/shpallur.
- Detyra: Verifikoni vlefshmërinë e delegimit dhe efektet mbi aktet e nënshkruara.

Rasti 5A – Konflikt interesi i drejtpërdrejtë

- Fakte: Përgjegjësi i sektorit vendos mbi një leje për subjekt ku bashkëshortja është ortak.
- Detyra: Identifikim – vetëpërrjashtim – caktim zëvendësimi – dokumentim.

Rasti 5B – Konflikt interesi në formë të tërthortë

- Fakte: Funksonari ka marrëdhënie pune të mëparshme me subjektin dhe pritet të marrë vendim mbi masë administrative.
- Detyra: Hartoni një vendim pezullimi nga çështja dhe një plan menaxhimi konflikti.

5) Praktikë gjyqësore për diskutim

Praktika gjyqësore do të përzgjidhet në funksion të problematikave kryesore të temës, veçanërisht për:

- mungesën e kompetencës materiale, territoriale ose funksionale dhe pasojat e saj mbi vlefshmërinë e aktit administrativ;
- delegimin dhe zëvendësimin e kompetencës, kushtet e vlefshmërisë së tyre dhe pasojat e tejkalimit të kufijve ligjorë;
- zgjidhjen e mosmarrëveshjeve të kompetencës ndërmjet organeve publike;
- shkeljen e parimit të paanshmërisë dhe konfliktin e interesit të funksionarit publik, standardin e vlerësimit dhe pasojat mbi procedurën dhe aktin administrativ.

Në diskutimin e jurisprudencës vëmendja përqendrohet jo vetëm te konstatimi i shkeljes, por edhe te pasoja juridike e saj: nëse kemi pavlefshmëri absolute,

paligjshmëri të aktit apo një shkelje procedurale që nuk ndikon domosdoshmërisht në rezultatin përfundimtar të procedurës.

6) Skedë normative (orientuese)

- Kodi i Procedurave Administrative (2015): nenet 6–12, 22–32 (organi publik; kompetenca; paanshmëria).
- Ligji nr. 49/2012, i ndryshuar: Gjykatat administrative dhe mosmarrëveshjet administrative.
- Ligji nr. 23/2026 “Për parandalimin e konfliktit të interesit në ushtrimin e funksioneve publike”.
- Ligje sektoriale sipas rastit (p.sh. ligji nr. 107/2014 për planifikimin dhe zhvillimin e territorit).

7) Metodat mësimore aktive

- Analiza e rasteve konkrete dhe simulim rolesh.
- Punë në grupe për ndërtimin e dispozitiveve.
- Debat i strukturuar mbi konfliktin e interesit (bllok i dedikuar 2 orë).
- Simulim i një procedure të zgjidhjes së mosmarrëveshjeve të kompetencës.

8. Vlerësimi

Vlerësim formues: pjesëmarrja aktive, analiza e rasteve në grup.

Vlerësim përmblledhës: ushtrim individual me rast praktik + test i shkurtër i shpejtë në orën VI.

Portofol: analizë e një vendimi gjyqësor mbi kompetencën.

Rubrika (5 kritere, 0–2 pikë secila; total 10):

- Saktësia ligjore.
- Zbatimi i procedurave.
- Argumentimi logjik.
- Etika dhe paanshmëria.
- Qartësia e prezantimit/shkrimit.

9. Fletë reflektimi (pas orës)

- Çfarë koncepti të ri mësova sot?
- Ku mund ta aplikoj këtë njohuri në praktikë?
- Cili ishte momenti më sfidues i orës?

Tema 2: Kuptimi për procedurën administrative

Kohëzgjatja: 6 orë mësimore (6×50’)

Lënda: Gjykimi Administrativ

Pjesa I: Procedura administrative që kryhet nga organi publik

Pedagogë: Sokol Sadushi dhe Eralda (Methasani) Çani

Çështjet kryesore:

1. Palët dhe përfaqësuesit e tyre.
2. Rregullat e njoftimit gjatë procedurës administrative; mënyrat dhe mjetet e njoftimit.

3. Afatet e veprimeve procedurale.
4. Fillimi i procedurës administrative me kërkesë të palës.
5. Forma dhe paraqitja e kërkesës.
6. Të drejtat e palëve në procedurën administrative.
7. Fillimi i procedurës administrative me nismën e organit publik.
8. Hetimi administrativ gjatë procedurës administrative.
9. Parimet e detyrueshme që zbatohen gjatë procedurës administrative.
10. Vendimet e ndërmjetme;
11. Provat në procedurën administrative;
12. Barra e provës.
13. Përfundimi i procedurës administrative.
 - Përfundimi i procedurës me vendime themeli,
 - Përfundimi i procedurës administrative për shkaqe procedurale,
 - Heshtja administrative.

(Do të përfshihen procedurat konkrete që ndiqen në fushën e sigurimeve shoqërore, në tatime/dogana dhe në procedurat e licencimeve)

1. Abstrakt/Përshkrim i temës

Tema trajton procedurën administrative si boshtin e ligjshmërisë dhe të administrimit të mirë, duke lidhur rregullat e KPA-së dhe të legjislacionit sektorial me praktikën konkrete. Analizohet i gjithë cikli procedural: identifikimi i palëve dhe përfaqësuesve; rregullat, mënyrat dhe provueshmëria e njoftimit; llojet dhe llogaritja e afateve; nisja me kërkesë të palës (forma, përmbajtja, dokumentacioni) dhe nisja ex officio; hetimi administrativ i orientuar drejt të vërtetës materiale; pikat e shërbimit me një ndalesë; parimet e detyrueshme (ligjshmëria, proporcionaliteti, paanësia, barazia, siguria juridike, arsyetimi); vendimet e ndërmjetme; provat dhe shpërndarja e barrës së provës; si dhe përfundimi i procedurës me vendim themeli, mbyllje për shkaqe procedurale apo heshtje administrative dhe efektet e tyre.

Pjesa aplikative fokusohet në tri fusha kryesore: sigurimet shoqërore (rrjedha nga aplikimi të verifikimit dhe vendimi i arsyetuar), tatimet/doganat (kontrolli me analizë rreziku, procesverbali paraprak, e drejta e paraqitjes së vërejtjeve, akt-vlerësimi i arsyetuar) dhe licencimet (kontrolli i plotë, inspektimet, dëgjimi para refuzimit, afatet dhe rregullat përkatëse).

2. Objektivat mësimore

a) Njohuri *(çfarë duhet të dijë kandidati?)*

- nocionet kyçe të procedurës administrative dhe rregullat sektoriale kryesore.
- parimet e detyrueshme të procedurës dhe ndikimin e tyre mbi vlefshmërinë e akteve.
- format dhe efektet e përfundimit të procedurës administrative.

b) Aftësi *(çfarë duhet të bëjë kandidati?)*

- Harton kërkesë, njoftim dhe dokumente procedurale të rregullta.
- Llogarit dhe justifikon afatet, shtyrjet dhe rivendosjen në afat.

- Projekton plan hetimi dhe bën vlerësimin e provave sipas barrës ligjore.
- Formulon vendim ndërmjetëm dhe vendim përfundimtar të argumentuar.

c) Qëndrime

- Respekton të drejtën e dëgjimit dhe parimin e paanshmërisë.
- Siguron qartësi dhe ekonomi juridike në çdo akt.
- Mban qëndrim konstruktiv ndaj provave dhe korrigjimit të gabimeve procedurale.

3. Kompetencat që zhvillohen

Bërthama e përbashkët:

- Analizë faktike dhe kornizë ligjore/jurisprudenciale.
- Zbatim i testeve të ligjshmërisë, proporcionalitetit dhe kufijve të diskrecionit.
- Shkrim profesional (njoftim, vendim ndërmjetëm, vendim përfundimtar).
- Etikë dhe komunikim profesional.

Sipas rolit:

- Gjyqtar: vlerësim i pranueshmërisë, barrës së provës dhe standardeve të arsyetimit.
- Prokuror: dallimi administrativ-penal dhe përdorimi i procedurave administrative si burim prove.
- Avokat i shtetit: parandalim i gabimeve procedurale dhe mbrojtje e akteve në gjykim.

4. Struktura e orëve mësimore (6×50')

Ora	Minuta	Aktiviteti mësimor	Metodologjia	Shënime
I	5/15/15/15	Nisja/objektivat mësimore; Palët/përfaqësuesit, pikat e shërbimit, të drejtat; Njoftimi; Afatet	Prezantim, punë në grupe, simulim, “hartëzim kronologjik”	Lista e të drejtave, prova e njoftimit, model tabelë afatesh
II	5/12/10/13/10	Përmbledhje; Fillimi me kërkesë; Fillimi ex officio; Hetimi – Parimet; Vendimet e ndërmjetme	Pyetje shpejta, punëtori, analizë rasti, Mendo-diskuto në çift-ndaj me grupin, analizë dokumenti	Listë kontrolli dokumentesh, paanshmëri, proporcionalitet
III	5/10/10/15/10	Nisja – Objektivat mësimorë-OM, (sigurime shoqërore); Të drejtat; Njoftimi/Afatet;	Mini-udhëzim, Mendo-diskuto në çift-ndaj me grupin, skemë sektoriale,	E drejta e dëgjimit, afate sektoriale, regjistrimi i veprimeve

		Provat/Barra e provës; Hetimi	mikro-raste, simulim rolesh	
IV	5/15/10/10/10	Përmbledhje; Përfundimi me vendim themeli; Përfundimi për shkaqe procedurale; Heshtja administrative; Diskutim dhe komente vlerësuese	Pyetje shpejta, punëtori shkrimi, tabelë e kontrollit paraprak, rast praktik, rubrikë 5-kriterëshe	Dispozitiv + motivim, efektet, afatet, mjetet
V	5/12/8/15/10	Nisja OM (tetime/dogana); Fillimi ex officio; Njoftimi – Forma; Hetimi/Provat; Parimet/Vendimet ndërmjetme	Mini-udhëzim, skenar kontrolli, model njoftimi tatimor, analizë dokumentesh, debat i strukturuar	Kontroll tatimor, akt-konstatim, proporcionaliteti
VI	5/12/15/10/8	Përmbledhje; Provat/Barra e provës; Përfundimi; Heshtja administrative; Integrim dhe dorëzim produkti	Pyetje shpejta, mini-sesion shkrimi, rast konkret, “udhërrëfyes” procedural sektorial	Vendim vlerësimi tatimor, pasoja dhe mjetet e ankimit, evidencë për vlerësim formues

5. Dosja didaktike për Temën 2

1. Plani i orës

Objektivat mësimore:

- Të përshkruajë konceptin e procedurës administrative dhe fazat e saj.
- Të shpjegojë rregullat e njoftimit, afatet dhe efektet e tyre.
- Të analizojë hetimin administrativ dhe provat.
- Të zbatojë parimet e procedurës administrative në rast konkret.
- Të dallojë format e përfundimit të procedurës: vendim themeli, përfundim për shkaqe procedurale, heshtja administrative.

Treguesit e performancës:

- Hartimi i një kërkesë dhe njoftimi të rregullt.
- Simulim i një hetimi administrativ me shpërndarjen e barrës së provës.
- Formulimi i një vendimi përfundimtar të argumentuar.
- Identifikimi i pasojave të mosrespektimit të afateve dhe të heshtjes administrative.

2. Pyetje Vetëstudimore (para orës)

1. Kush janë palët në procedurën administrative dhe si përfaqësohen?
2. Si realizohet njoftimi i palëve? Cilat janë mjetet e tij?
3. Cilat janë afatet kryesore të procedurës administrative?
4. Si fillon procedura: me kërkesë të palës dhe ex officio?
5. Çfarë të drejtash kanë palët gjatë procedurës?
6. Çfarë është hetimi administrativ dhe cilat janë kufijtë e tij?
7. Cilat janë parimet që duhet të respektohen gjatë procedurës?
8. Si shpërndahet barra e provës?
9. Si përfundon procedura administrative?
10. Cilat janë pasojat e heshtjes administrative?

3. Çështje Kyçe për Debat

- Balancimi midis ligjshmërisë dhe efektivitetit në administratë.
- Standardet e njoftimit dhe prova e tij: kur konsiderohet i rregullt.
- Menaxhimi i afateve dhe pasojat e shkeljes.
- Hetimi administrativ dhe parimi i të vërtetës materiale.
- Heshtja administrative: garanci apo pengesë për qytetarin?

4. Rasti Praktik (Dosja)

Rasti 1 – Sigurime Shoqërore

- **Faktet:** Një qytetar aplikon për përfitim pensioni, por dosja i refuzohet për mungesë dokumentesh. Ai pretendon se nuk është njoftuar në kohë për mangësitë.
- **Kërkesa e palës:** Shfuqizimi i vendimit refuzues dhe rivendosja e së drejtës për të plotësuar dokumentacionin.
- **Dokumente shoqëruese:** Kërkesa fillestare, shkresa e njoftimit (e vonuar), vendimi i refuzimit.

- **Çështjet për debat:**

- A është njoftimi i vlefshëm?
- A ka pasur shkelje të së drejtës së dëgjimit?
- Si duhet të disponojë organi publik/gjykata?

Rasti 2 – Tatime/Dogana

- **Faktet:** Një kompani kundërshton një akt-vlerësim tatimor duke pretenduar se afati i njoftimit është shkelur dhe nuk ka pasur kohë të paraqesë vërejtje.
- **Kërkesa:** Shfuqizimi i akt-vlerësimit për shkelje të afateve procedurale.
- **Dokumente:** Akt-vlerësimi, procesverbali i kontrollit, shkresa e njoftimit.
- **Çështjet për debat:**
 - A është respektuar afati?
 - Si ndikojnë shkeljet procedurale në vlefshmërinë e aktit?

Rasti 3 – Licencime

- **Faktet:** Një biznes refuzohet për marrjen e një licence, me arsyetimin se dokumentacioni ishte i paplotë. Subjekti pretendon se organi nuk i dha mundësinë për korrigjim brenda afatit.
- **Kërkesa:** Shfuqizimi i refuzimit dhe urdhërimi për rihapje të procedurës.
- **Çështjet:**
 - A ka respektuar organi parimin e proporcionalitetit dhe të së drejtës së dëgjimit?
 - A është vendimi i refuzimit i arsyetuar?

5. Praktikë Gjyqësore për Diskutim

KAGJL, vendimi nr. 00-2025-4707 (537), datë 23.12.2025 – procedura e rivlerësimit doganor ka tiparet e një procedimi hetimor administrativ dhe duhet të respektojë standardet e procesit të rregullt, përfshirë informimin, dëgjimin dhe mundësinë efektive të kundërshtimit. Vendimi është veçanërisht i përshtatshëm si rast transversal për hetimin administrativ.

KAGJL, vendimi nr. 00-2025-137 (35), datë 14.01.2025 – sigurimet shoqërore; përcaktimi dhe rillogaritja e pensionit të pleqërisë dhe interpretimi i bazës ligjore e faktike mbi të cilën përcaktohet masa e përfitimit. Kolegji ka sqaruar kriterin e pagës referuese dhe të drejtën e përfituesit për zgjedhjen e tre viteve më të favorshme brenda periudhës ligjore. Rasti mund të përdoret për të diskutuar detyrimin e organit për hetimin e plotë të fakteve dhe zbatimin korrekt të ligjit në procedurat e përfitimeve shoqërore.

KAGJL, vendimi nr. 00-2025-800 (7), datë 15.01.2025 – procedura tatimore; përdorimi i metodave alternative të rivlerësimit. Kolegji ka theksuar se përdorimi i këtyre metodave nuk sjell pavlefshmëri absolute të aktit, për sa kohë ato janë të mbështetura në ligj, të arsyetuara dhe të lidhura me rrethanat konkrete të çështjes. Rasti përdoret për të diskutuar raportin ndërmjet shkeljes procedurale, arsyesimit të aktit dhe pavlefshmërisë absolute.

KAGJL, vendimi nr. 00-2026-125 (35), datë 22.01.2026 – plotësimi i dokumentacionit në procedurën administrative. Kolegji ka theksuar se organi kadastral ka kompetencë t'i kërkojë personit të interesuar dokumentacionin e nevojshëm dhe, në rast të mosparaqitjes së tij brenda afatit ligjor, të refuzojë kërkesën; ndërkohë, zgjidhja gjyqësore kërkon administrimin e praktikës së plotë dhe verifikimin e titullit të dokumentacionit përkatës. Rasti mund të përdoret si shembull metodologjik edhe për procedura të tjera autorizuese, përfshirë licencimet.

Pyetje udhëzuese për diskutim:

- Si e kanë trajtuar gjykatat të drejtën e dëgjimit?
- Kur konsiderohen shkeljet procedurale “thelbësore”?
- A janë marrë parasysh parimet e proporcionalitetit dhe sigurisë juridike?

6. Skedë Normative

- Kodi i Procedurave Administrative (nenet 18–64).
- Ligji nr. 49/2012 “Për gjykatat administrative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative”, i ndryshuar.
- Ligji nr. 9136, datë 11.09.2003, “Për mbledhjen e kontributeve të detyrueshme të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar.
- Ligji nr. 9920, datë 19.05.2008, “Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar; Ligji nr. 92/2014, datë 24.07.2014, “Për tatimin mbi vlerën e shtuar në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar.
- Ligji nr. 10081, datë 23.2.2009, “Për licencat, autorizimet dhe lejet në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar.

7. Metodatat Mësimore Aktive

- Analiza e rasteve praktike të përzgjedhura.
- Simulim i një procedimi administrativ (njoftim, afate, hetim, vendim).
- Punë në grupe për përpilimin e një vendimi administrativ.
- Debat i strukturuar mbi heshtjen administrative.

8. Vlerësimi

- Vlerësim formues: Pjesëmarrje aktive, diskutim, simulim, komente të menjëhershme vlerësuese.
- Vlerësim përmbledhës: Ushtrim individual mbi një rast praktik.
- Portofoli: Analizë e një vendimi gjyqësor mbi procedurën administrative.

Rubrika (5 kritere):

1. Saktësia ligjore.
2. Aplikimi i parimeve.
3. Analiza e provave dhe barrës së provës.
4. Qartësia e shkrimit profesional.
5. Argumentimi dhe arsyetimi juridik.

Fleta e reflektimit:

- Çfarë kuptova më mirë nga kjo temë?
- Cilat pyetje më mbetën pa përgjigje?
- Si mund ta aplikoj këtë njohuri në praktikën time profesionale?

Literatura

- Sadushi S., Procedura Administrative, 2017
- Eralda (Methasani) Çani, Heshtja administrative si vendimmarrje administrative, Jeta Juridike, Nr. 4, Shkolla e Magjistraturës, RSH, dhjetor 2014

Tema 3: Veprimtaria administrative - Rezultati i procedurës administrative

Kohëzgjatja: 6 orë mësimore (6×50')

Lënda: Gjykimi Administrativ

Pjesa I: Procedura administrative që kryhet nga organi publik

Pedagogë: Sokol Sadushi dhe Eralda (Methasani) Çani

Çështjet kryesore:

1. Akti administrativ individual.
 - a. Kërkesat formale të aktit; arsyetimi, kushtet shtesë
2. Veprimi tjetër administrativ.
3. Akti nënligjor normativ.
4. Kontrata administrative

- a. Kushtet dhe kërkesat e kontratës administrative, Llojet e kontratave, Pavlefshmëria, Ndryshimi, prishja apo tërheqja nga kontrata, Zgjidhja e mosmarrëveshjeve.

1. Abstrakt/Përshkrim i temës

Tema trajton produktet juridike që dalin nga procedura administrative dhe standardet me të cilat kontrollohet vlefshmëria, arsyetimi dhe ekzekutueshmëria e tyre. Në qendër vendosen: akti administrativ individual (kërkesat formale, kompetenca, forma, njoftimi; arsyetimi me prova dhe test proporcionaliteti; kushtëzimet, afatet, efektet ex nunc/ex tunc, pavlefshmëria kundrejt anulueshmëria), veprimi tjetër administrativ (veprime faktike jo-deklarative, dokumentimi, pasojat indirekte dhe kur veprimi trajtohet si akt), akti nënligjor normativ (hierarkia e burimeve, kompetenca materiale/territoriale, publikimi/hyrja në fuqi, kontrolli ultra vires, kufijtë e kontrollit gjyqësor ndaj normave nënligjore dhe raporti me kontrollin kushtetues) dhe kontrata administrative (kushtet e vlefshmërisë, llojet tipike, pavlefshmëria, ndryshimi/zgjidhja/tërheqja dhe zgjidhja e mosmarrëveshjeve, përfshirë kufijtë e arbitrazhit).

2. Objektivat mësimore

a) Njohuri (çfarë duhet të dijë kandidati?)

- Elementet thelbësore të aktit administrativ individual dhe kriteret e vlefshmërisë.
- Natyrën dhe dokumentimin e veprimit tjetër administrativ.
- Rregullat për nxjerrjen, publikimin dhe kontrollin e akteve nënligjore.
- Regjimin e kontratave administrative: lloje, vlefshmëri, ndryshim/zgjidhje dhe juridiksion.

b) Aftësi (çfarë duhet të bëjë kandidati?)

- Harton një akt administrativ të shkurtuar me dispozitiv dhe arsyetim.
- Ndërton listë kontrolli për vlefshmërinë e akteve dhe kontratave.
- Shkruan shënim juridik për ndryshim/zgjidhje kontrate me analiza rreziku.
- Dallon kur një veprim faktik duhet trajtuar si akt.

c) Qëndrime

- Rigorozitet në respektimin e procedurës dhe hierarkisë së burimeve.
- Paanësi qartësi dhe ekonomi juridike në arsyetim.
- Ndjeshmëri ndaj sigurisë juridike dhe pritjeve të ligjshme të palëve.

3. Kompetencat që zhvillohen

Bërthama e përbashkët:

- Analizë juridike dhe faktike.
- Përdorim i testeve të kontrollit të ligjshmërisë dhe proporcionalitetit.
- Shkrim profesional për akte dhe shënim juridik.
- Etikë dhe paanësi.

Sipas rolit:

- Gjyqtar: vlerësim i defekteve të akteve dhe kontratave.
- Prokuror: përdorim i akteve administrative si burim prove.
- Avokat i shtetit: mbrojtje e akteve dhe kontratave administrative.

4. Rezultatet e të nxënit

1. Dallon aktin individual nga veprimi faktik dhe akti nënligjor.
2. Aplikon listë kontrolli për vlefshmëri/arsyetim dhe identifikon defektet.
3. Harton një akt administrativ të shkurtuar dhe shënim juridik për kontratën.
4. Argumenton efektet ex nunc/ex tunc dhe kufijtë e diskrecionit.
5. Analizon një akt nënligjor për ultra vires.

5. Struktura e orëve mësimore (6×50')

Or a	Minuta	Aktiviteti mësimor	Metodologjia	Shënime
I	10/20/20	Prezantim i aktit administrativ individual; Kërkesat formale dhe arsyetimi; Rast studimor me listë kontrolli	Udhëzim, shembull, punë në grupe	Tabelë model elementesh, dosje e shkurtër
II	10/15/15/10	Pavlefshmëria kundrejt anulueshmëria; Efektet ex nunc/ex tunc; Punëtori shkrimi i mini-aktit	Pyetje-përgjigje, analizë rasti, skemë vendimmarrjeje	Shabllon mini-akti, rubrikë vlerësimi
III	10/20/20	Veprimi tjetër administrativ; Rast studimor dokumentimi; Diskutim krahasues	Mini-udhëzim, punë në grupe	Tabelë krahasuese akt/veprim
IV	10/15/15/10	Akti nënligjor normativ; Kontrolli ultra vires; Rast studimor analizë normative; Shënim i shkurtër juridik	Skemë hierarkie, debat i strukturuar, punë në grupe	Dorëzim shënim juridik 1 faqe
V	10/20/20	Kontrata administrative; Llojet dhe shembuj; Rast studimor vlerësim vlefshmërie	Mini-udhëzim, analizë dokumentacioni, punë në grupe	Skedë normative e kontratës
VI	8/15/15/12	Përmbledhje; Pavlefshmëria dhe pasojat; Ndryshimi/prishja/tërheqja; Zgjidhja e mosmarrëveshjeve; Punëtori shënim juridik	Pyetje-përgjigje, analizë dosjeje, shabllon shënim juridik	Produkt final: shënim juridik për kontratën

6. Dosja didaktike e veçantë për Temën 3

1. Plani i orës:

Objektivat mësimore:

- Të dallojë aktin individual, veprimin faktik, aktin nënligjor dhe kontratën administrative.
- Të aplikojë kriteret e vlefshmërisë, arsytimit dhe ekzekutueshmërisë.
- Të hartojë një akt administrativ të shkurtuar dhe një shënim juridik për kontratën.
- Të analizojë kontrollin gjyqësor të akteve nënligjore dhe kontratave.
- Të demonstrojë aftësi në shkrim profesional dhe në argumentim ligjor.

Treguesit e performancës:

- Identifikimi korrekt i llojit të aktit.
- Hartimi i një dispozitivi të qartë dhe të motivuar.
- Përdorimi i skedave normative dhe referencave jurisprudenciale.
- Prezantimi i një shënimi juridik për kontratën të strukturuar.

2. Pyetje vetëstudimore (para orës)

1. Cilat janë elementet e vlefshmërisë së një akti administrativ individual?
2. Çfarë ndryshimi ka ndërmjet aktit administrativ dhe veprimit faktik?
3. Cilat janë kërkesat për nxjerrjen dhe publikimin e një akti nënligjor?
4. Çfarë është kontrolli ultra vires dhe si aplikohet?
5. Cilat janë kushtet dhe llojet e kontratave administrative?
6. Si trajtohet pavlefshmëria e kontratave administrative?
7. Çfarë dallimi ka ndërmjet pavlefshmërisë dhe anulueshmërisë?
8. Si zgjidhen mosmarrëveshjet që burojnë nga kontratat administrative?

3. Çështje kyçe për diskutim

- Diferencimi i produkteve juridike administrative.
- Standardet e arsytimit dhe të motivimit.
- Kufijtë e kontrollit gjyqësor mbi aktet nënligjore.
- Vlefshmëria, ndryshimi dhe zgjidhja e kontratave administrative.
- Siguria juridike dhe pritjet e ligjshme të palëve.

4. Rasti praktik (DOSJA)

Rasti 1: Akt administrativ individual – Refuzimi i lejes së ndërtimit

Fakte: Një qytetar ka aplikuar për leje ndërtimi në një zonë urbane. Autoriteti vendor e refuzon kërkesën me motivacion të paqartë dhe pa referencë ligjore.

Kërkesa e palës: Ankim kundër refuzimit për mungesë arsytimi.

Dokumente: Kërkesa për leje, vendimi i autoritetit, plani i ndërtimit.

Detyra: Identifikoni defektet e aktit dhe hartoni një dispozitiv alternativ.

Rasti 2: Veprim faktik i inspektoratit

Fakte: Një biznes inspektohet dhe mbyllet përkohësisht pa vendim të shkruar.

Kërkesa e palës: Konstatimi i pavlefshmërisë për mungesë akti.

Dokumente: Procesverbal i kontrollit, dëshmi e palës.

Detyra: Diskutoni nëse veprimi konsiderohet akt administrativ dhe si trajtohet.

Rasti 3: Akt nënligjor normativ

Fakte: Një ministri nxjerr urdhër për rritjen e tarifave për shërbimet publike pa bazë ligjore.

Kërkesa e palës: Shfuqizimi i aktit nënligjor si ultra vires.

Dokumente: Teksti i urdhrit, ligji përkatës.

Detyra: Analizoni nëse akti është ultra vires dhe efektet e tij.

Rasti 4: Kontratë administrative – koncesion

Fakte: Një kontratë koncesioni lidhet për shfrytëzimin e një pasurie publike. Pas 2 vitesh, autoriteti kërkon ndryshimin e termave në mënyrë të njëanshme.

Kërkesa e palës: Konstatimi i pavlefshmërisë së ndryshimit.

Dokumente: Kontrata, njoftimi i autoritetit, procesverbal i negocimit.

Detyra: Analizoni vlefshmërinë e ndryshimit dhe hartoni një shënim juridik.

5. Praktikë gjyqësore për diskutim

KAGJL, vendimi nr. 00-2026-2230 (15), datë 20.01.2026 – karakteri vetëzbatues i një akti normativ nënligjor nuk e shndërron atë në akt individual; ai lidhet me aktualitetin dhe drejtpërdrejtësinë e cenimit dhe, kur prodhon pasoja të menjëhershme, mund të aktivizojë kontrollin gjyqësor të ligjshmërisë.

Vendimi nr. 00-2021-145 GJL – Refuzim lejeje ndërtimi.

Vendimi nr. 00-2020-312 GJL – Veprim faktik i inspektoratit.

Vendimi nr. 00-2019-287 GJL – Akt nënligjor për tarifat.

Vendimi nr. 00-2018-198 GJL – Kontratë koncesioni.

6. Skedë normative

- Nenet 96–126 të Kodit të Procedurave Administrative (akti administrativ: nenet 98–118; kontrata administrative: nenet 119–125; veprimi tjetër administrativ: neni 126).

- Ligji nr. 49/2012 “Për gjykatat administrative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative”, i ndryshuar.

- Ligji nr. 88/2025 “Për koncesionet dhe partneritetin publik privat”.

- Ligji nr. 162/2020 “Për prokurimin publik”, i ndryshuar.

7. Metodatat mësimore aktive

- Analiza e rasteve praktike.

- Punë në grupe dhe simulim rolesh.

- Punëtori shkrimi (akte dhe shënim juridik).

- Debat i strukturuar.

- Simulim seance gjyqësore.

8. Vlerësimi

- Vlerësim formues: Pjesëmarrja aktive, zgjidhja e rasteve në grup, komente të menjëhershme vlerësuese.

- Vlerësim përmbledhës: Ushtrim individual mbi një rast të ri.

- Portofoli: Analizë e një vendimi gjyqësor mbi aktet/kontratat administrative.

Tema 4: Paligjshmëria dhe pavlefshmëria absolute e aktit administrativ.

Kohëzgjatja: 4 orë mësimore (4×50')

Lënda: Gjykimi Administrativ

Pjesa I: Procedura administrative që kryhet nga organi publik

Pedagogë: Sokol Sadushi dhe Altina Nasufi

Çështjet kryesore që do të shqyrtohen:

- Kuptimi për paligjshmërinë dhe dallimi nga aktet administrative absolutisht të pavlefshme.
- Trajtimi gjyqësor i parregullsive procedurale të aktit administrativ.
- Kundërshtimi i paligjshmërisë dhe pavlefshmërisë së aktit administrativ.
- Rastet kur akti është absolutisht i pavlefshëm.
- Akti administrativ i paligjshëm.
- Dallimet ndërmjet pavlefshmërisë absolute dhe paligjshmërisë.
- Mënyra e disponimit nga gjykata në raste të dyzimit në kërkimin e palëve për paligjshmëri apo për pavlefshmëri absolute.

1. Abstrakt/përshkrim i temës

Tema vendos kornizën konceptuale të defekteve të aktit administrativ dhe pasojave të tyre, duke dalluar qartësisht midis paligjshmërisë (anulueshmërisë) dhe pavlefshmërisë absolute (nulitetit). Akti i paligjshëm është ai që shkel ligjin material ose rregullat procedurale, por që vazhdon të gëzojë prezumimin e ligjshmërisë derisa të shfuqizohet; efekti i shfuqizimit është zakonisht ex tunc, për sa kohë garantohet siguria juridike. Ndryshe, pavlefshmëria absolute lidhet me defekte rrënjësore, si mungesë kompetence absolute, mungesë elementi thelbësor, përmbajtje juridikisht të pamundur ose cenim flagrant të normave urdhëruese, që e bëjnë aktin të pavlefshëm që në lindje; nuliteti mund të konstatohet ex officio, edhe jashtë afateve tipike, në masën që kjo pajtohet me parimet e qëndrueshmërisë së marrëdhënieve juridike.

Trajtimi gjyqësor i parregullsive procedurale mbështetet te testi i materialitetit: pyetet nëse shkelja ka ndikuar realisht rezultatin ose ka cenuar të drejtën e dëgjimit e të mbrojtjes. Shkeljet thelbësore çojnë në anulim; ato dytësore mund të konsiderohen të padëmshme apo të korrigjueshme. Në planin korrigjues/remedial, palët mund të kundërshtojnë aktin ose mosveprimin në administratë (ankim te organi nxjerrës ose te organi epror, si dhe kërkesë për rishikim) dhe në gjykatë, përmes padisë për shfuqizim ose për konstatim nuliteti.

Rastet tipike të pavlefshmërisë absolute përfshijnë mungesë kompetence lëndore ose territoriale që nuk kapërcehet dot me delegim, mungesë nënshkrimi nga autoriteti kompetent, mungesë baze ligjore kur ligji e kërkon shprehimisht, si dhe përmbajtje që bie ndesh me rendin publik. Në prani të dyzimit të kërkesave (paligjshmëri kundrejt nulitet), gjykata cakton dispozitivin e duhur: konstaton pavlefshmërinë absolute kur defekti është rrënjësor, ose shfuqizon aktin kur kemi paligjshmëri të anulueshme, duke përcaktuar edhe efektet në kohë dhe masat rivendosëse. Kështu, tema ndërton një udhërrëfyes praktik për identifikimin, kualifikimin dhe sanksionimin e defekteve, në ekuilibër midis sigurisë juridike dhe mbrojtjes efektive të të drejtave.

2. Objektivat Mësimore

- Të dallojë qartë paligjshmërinë dhe pavlefshmërinë absolute apo parregullsitë procedurale të aktit administrativ.
- Të aplikojë procedurën e kundërshtimit të paligjshmërisë dhe pavlefshmërisë së aktit administrativ dhe të projektojë efektin në kohë (ex tunc / ex nunc).
- Të vlerësojë kufijtë e diskrecionit.
- Të zbatojë afatet dhe të hartojë dispozitiv të saktë, përfshirë masat pasuese.

3. Kompetencat

- Analitike-juridike: dallimi i instrumenteve, kualifikimi i saktë i defekteve dhe i pasojave.
- Shkrim profesional: formulim dispozitivi të qartë dhe të argumentuar.
- Vendimmarrje e arsyetuar: balancim i interesit publik me sigurinë juridike.
- Etikë dhe paanësi: respekt i parimeve të procesit të rregullt ligjor dhe mbrojtjes së palëve.

4. Njohuritë

- Kuptimi dhe dallimi i paligjshmërisë nga pavlefshmëria absolute.
- Procedurat dhe pasojat për secilin institut.
- Afatet dhe legjitimimi aktiv për ushtrimin e mjeteve.
- Rastet e problematikave në praktikën administrative dhe gjyqësore.

5. Aftësitë

- Të hartojë dispozitiv të qartë për paligjshmëri/pavlefshmëri absolute.
- Të projektojë pasojat ex nunc/ex tunc.
- Të analizojë raste praktike me akte të ndërlidhura.
- Të argumentojë masat pasuese (p.sh. kthim pagesash).

6. Qëndrimet

- Saktësi dhe rigorozitet në dallimin ndërmjet koncepteve.
- Paanësi dhe transparencë në përdorimin e instrumenteve.
- Ndjeshmëri ndaj sigurisë juridike dhe pritjeve legjitime.

7. Rezultatet e të Nxënit

Në fund të temës, kandidati do të jetë në gjendje të:

1. Dallojë paligjshmërinë nga pavlefshmëria absolute dhe të aplikojë kriteret ex nunc/ex tunc.
2. Zgjedhë mjetin korrekt për kundërshtimin e një akti.
3. Hartojë dispozitiv të qartë dhe të argumentuar.
4. Vlerësojë pasojat juridike mbi aktet pasuese dhe palët e treta.

8. Orari (4 x 50 minuta)

Ora / Minuta	Aktiviteti Mësimor	Metodologjia	Shënime
Ora I	- Nisja dhe OM;	- Mini-udhëzim,	- Harta e
- 10 min	abstrakt i temës	skemë krahasuese	koncepteve
- 20 min	- Kuptimi për	- Debat i	- Pyetje
- 20 min	paligjshmërisë nga	strukturuar	vetëstudimore 1–3
	pavlefshmëria	- Punë në grupe	
	absolute; ex tunc	(3–4)	
	kundrejt ex nunc		

	- Rast studimor: akt i paligjshëm; mjeti i duhur		
Ora II	- Procedura dhe	- Pyetje-përgjigje	- Referenca: KPA;
- 10 min	pasojat e	verifikuese	Ligji nr. 49/2012
- 20 min	paligjshmërisë dhe	- Analizë rasti	
- 20 min	pavlefshmëria	gjyqësor	
	absolute	- Shabllon	
	- Punëtori shkrimi:	dispozitivi	
	dispozitiv për		
	paligjshmërinë		
	dhe		
	pavlefshmërinë		
	absolute		
Ora III	- Aspekte	- Hartëzim	- Model vendimi
- 10 min	procedurale për	kronologjik	- Matricë për
- 20 min	paligjshmërinë	- Fletë pune për	analizën e akteve
- 20 min	nga	llogaritje	administrative të
	pavlefshmërinë		njëpasnjëshme
	absolute		
	- Rast studimor		
	me akte		
Ora IV	- Problematikat në	- Debat i	- Modele
- 10 min	praktikë	strukturuar +	dispozitivi
- 20 min	- Simulim seance:	simulim rolesh	- Evidencë për
- 20 min	dyzim kërkesash	- Skemë për	vlerësim formues
	(dallimi ndërmjet	zgjedhjen e	
	paligjshmërisë dhe	instrumentit	
	pavlefshmërisë		
	absolute)		
	- Diskutim dhe		
	komente		
	vlerësuese;		
	dorëzim mini-akti		

9. Dosja didaktike e veçantë për Temën 4

Plani i orës

Objektivat:

- Dallimi ndërmjet paligjshmërisë dhe pavlefshmërisë absolute.
- Trajtimi gjyqësor i akteve të paligjshme.
- Pasojat procedurale dhe materiale të defekteve të akteve.
- Hartimi i dispozitivit të duhur gjyqësor (shfuqizim/konstatim nuliteti).

Treguesit e Performancës:

- Identifikimi korrekt i defektit në një akt administrativ.
- Argumentim juridik për dallimin ndërmjet anulueshmërisë dhe nulitetit.
- Përdorim i nenet e KPA dhe Ligjit nr. 49/2012.
- Hartim i një dispozitivi të qartë dhe teknikisht korrekt.

Pyetje Vetëstudimore (para orës)

1. Cili është dallimi ndërmjet paligjshmërisë dhe pavlefshmërisë absolute të një akti administrativ?
2. A ka efekt të menjëhershëm një akt i pavlefshëm absolut?
3. Çfarë pasojash sjell shkelja e afateve në nxjerrjen e aktit administrativ?
4. A mund të konstatohet nuliteti ex officio nga gjykata?
5. Kur një shkelje procedurale konsiderohet thelbësore dhe kur jo?
6. Si ndryshon legjitimimi për padi kur kërkohet pavlefshmëria absolute?
7. Çfarë ndodh me aktet pasuese kur akti bazë është i pavlefshëm absolutisht?

Çështjet Kyçe

- Dallimi konceptual dhe praktik mes anulueshmërisë dhe nulitetit.
- Efektet ex tunc dhe ex nunc.
- Testi i materialitetit për shkeljet procedurale.
- Roli i gjykatës në kualifikimin e defektit.
- Siguria juridike dhe pritjet legjitime të palëve.

Rasti Praktik (DOSJA)

Fakte: Një Drejtori Rajonale e Tatimeve ka nxjerrë një akt gjobë ndaj një shoqërie tregtare për mosdeklarim TVSH-je. Akti është firmosur nga një zyrtar pa kompetencë ligjore.

Kërkesat e palës: Paditësi kërkon pavlefshmërinë absolute për mungesë kompetence; në alternativë anulimin për shkelje procedurale.

Dokumente shoqëruese:

- Kopja e aktit administrativ (pa nënshkrim të autoritetit kompetent).
- Shkresa delegimi (nuk mbulon këtë kompetencë).
- Procesverbali i konstatimit.
- Ankesa paraprake në organin tatimor.

Praktikë Gjyqësore për Diskutim

KAGJL, vendimi nr. 00-2025-1048 (137), datë 25.03.2025 dhe vendimi nr. 00-2026-215 (43), datë 28.01.2026 – pavlefshmëria absolute kërkon një shkelje flagrante e të dukshme që prek vetë vlefshmërinë e aktit; jo çdo mangësi materiale ose procedurale ngrihet në nivelin e nulitetit. Vendimi i vitit 2026 e konkretizon këtë standard në fushën tatimore.

- Vendimi i Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë nr. 00-2021-142 (mungesë kompetence = pavlefshëmri absolute).
- Vendimi i Gjykatës Kushtetuese nr. 29/2006 (mungesa e kompetencës materiale është defekt i pakapërcyeshëm).

Pyetje për fokusim:

- A duhet gjykata të shpallë pavlefshmërinë absolute apo të kufizohet te paligjshmëria?
- Çfarë ndodh me aktet pasuese?

Skedë Normative

- KPA 2015: nenet 108–115 (pavlefshmëria absolute, afatet, pasojat).

- Ligji nr. 49/2012, i ndryshuar: nenet 15–19 (e drejta për të ngritur padi, shterimi i ankimit administrativ, objekti i padisë, afatet dhe kushtet e tjera).
- Kushtetuta: neni 42 dhe neni 145.
- Ligji sektorial tatimor mbi kompetencat për gjoba.

Rubrika e Vlerësimit (5 kritere)

1. Identifikimi i problemit (2 pikë).
 2. Korniza ligjore dhe jurisprudenca (3 pikë).
 3. Argumentimi logjik dhe teknik (3 pikë).
 4. Hartimi i dispozitivit (1.5 pikë).
 5. Qartësia dhe korrektësia gjuhësore (0.5 pikë).
- Totali: 10 pikë.

Fletë Reflektimi (3 pyetje standarde)

1. Cili ishte elementi më i vështirë për t'u kuptuar në dallimin mes paligjshmërisë dhe nulitetit?
2. Si ndihmon jurisprudenca për të qartësuar dallimet konceptuale?
3. Nëse do të ishit gjyqtar, çfarë do të vendosnit në këtë rast praktik dhe pse?

Detyra e Grupit (38–40')

- Identifikimi i problemit: mungesa e kompetencës së organit që ka nxjerrë aktin.
- Korniza ligjore + jurisprudenca: KPA, ligji nr. 49/2012, vendimet e Gjykatës së Lartë/Kushtetuese.
- Plan pyetjesh: kompetenca? defekt i anulueshëm apo nulitet? efektet mbi aktet pasuese?
- Mini akt i grupit: dispozitiv gjyqësor për pavlefshmëri absolute dhe pasojat ex tunc.

Tema 5: Dallimi ndërmjet anulimit e shfuqizimit të aktit të paligjshëm dhe të ligjshëm. Problematika që evidentohen në praktikën administrative e gjyqësore.

Kohëzgjatja: 4 orë (4×50')

Lënda: Gjykimi Administrativ

Pjesa I: Procedura administrative që kryhet nga organi publik

Pedagogë: Sokol Sadushi dhe Altina Nasufi

Çështjet kryesore që do të shqyrtohen:

- Kuptimi për anulimin dhe shfuqizimin e aktit administrativ.
- Procedura dhe pasojat e anulimit dhe shfuqizimit.
- Anulimi dhe shfuqizimi, edhe diskrecionar, i një akti administrativ të paligjshëm.
- Anulimi dhe shfuqizimi i një akti administrativ të ligjshëm.
- Shfuqizimi i një akti administrativ të paligjshëm.
- Afati për anulimin dhe shfuqizimin.
- Kthimi i pagesave dhe kontributeve, në rastin e anulimit.

1. Abstrakt/përshkrim i temës

Tema sqaron dy mjetet kryesore me të cilat hiqen nga qarkullimi efektet e një akti administrativ: anulimin dhe shfuqizimin. Anulimi dhe shfuqizimi i aktit administrativ janë akte administrative ndaj paligjshmërisë së akteve si rregull. Anulimi prodhon pasoja ex tunc (zhduk efektet nga lindja), dhe shfuqizimi ex nunc (vetëm për të ardhmen). Sipas KPA (nenet 113–116), dallimi thelbësor ndërmjet anulimit dhe shfuqizimit është efekti në kohë (anulimi – ex tunc; shfuqizimi – ex nunc), jo vetëm ligjshmëria e aktit: edhe akti i paligjshëm mund të shfuqizohet (neni 114), ndërsa edhe akti i ligjshëm mund, në raste të kufizuara, të anulohet (neni 115). Diskutohet procedura dhe pasojat për secilin instrument: legjitimiti, afatet, standardi i arsyetimit dhe raporti me ekzekutimin. Për anulimin, theksi vihet te verifikimi i paligjshmërisë materiale/procedurale, efektet mbi aktet pasuese dhe detyrimi për restituim (kthim pagesash/kontributesh dhe, sipas rastit, interesa). Për shfuqizimin, trajtohen kushtet e ushtrimit të diskrecionit (proporcionaliteti, krahasimi i interesave, ndalimi i arbitraritetit), ndalimi i retroaktivitetit, përjashtimet e kufizuara dhe mbrojtja e të tretëve me të drejta të fituara. Pjesa e problematikave në praktikë lidhet me ngatërrimin e anulimit me shfuqizimin (p.sh. përdorim i shfuqizimit për të “shlyer” paligjshmërinë), revokime me efekt prapaveprues pa bazë ligjore, mosrespektim i afateve dhe i së drejtës për t’u dëgjuar, arsyetim formal pa peshë prove, mospërllogaritje e efekteve të aktet pasuese dhe të personat e tretë, si dhe vonesa në kthimin e pagesave pas anulimit. Gjithashtu, evidentohen gabimet në praktikën gjyqësore: dispozitivë që nuk qartësojnë efektin në kohë, ngatërresa në zgjidhjen e akteve administrative të njëpasnjëshme, apo rreziku i reformatio in peius pas rikthimit të çështjes.

2. Objektivat mësimore

- Të dallojë qartë anulimin nga shfuqizimin dhe të shpjegojë efektet në kohë (ex tunc / ex nunc).
- Të aplikojë procedurën e saktë për secilin instrument dhe të projektojë masat pasuese, përfshirë restituimin.
- Të vlerësojë kufijtë e diskrecionit dhe të identifikojë kur kërkohet anulim (paligjshmëri) dhe kur shfuqizim (ndryshim interesi publik).
- Të hartojë dispozitiv të qartë me efektet dhe udhëzimet pasuese.

3. Kompetencat

- **Analitike-juridike:** kualifikimi korrekt i mjetit, menaxhimi i akteve administrative të njëpasnjëshme, llogaritja e efekteve në kohë.
- **Shkrim dhe arsyetim profesional:** vendim për anulim/shfuqizim me dispozitiv + 3 pika motivimi; skemë për restituim.
- **Vendimmarrje e arsyetuar:** balancim i interesit publik me të drejtat e palëve; respekt i pritjeve të ligjshme.

- **Etikë dhe paanësi:** procesi i rregullt, e drejta e dëgjimit dhe arsyetimi transparent, vendimmarrje jo në konflikt interesi.

Njohuritë (çfarë duhet të dijë kandidati)

- Nocionet: anulim, shfuqizim, diskrecion, retroaktivitet, pritje legjitime.
- Procedurat dhe afatet për secilin instrument (administrativ/gjyqësor).
- Rregullat e kthimit (pagesa/kontribute, interesa) pas anulimit dhe ndikimi mbi aktet pasuese.

Aftësitë (çfarë duhet të bëjë kandidati)

- Të zgjedhë mjetin e duhur në një rast konkret dhe të argumentojë efektin ex tunc/ex nunc.
- Të formulojë një vendim (anulim/shfuqizim) me udhëzime për zbatim dhe, sipas rastit, kthim pagesash.
- Të hartëzojë afatet dhe legjitimitimin; të shmangë gabimet procedurale tipike (p.sh., shfuqizim retroaktiv).
- Të projektojë masat pasuese për aktet e lidhura (akte administrative të njëpasnjëshme).

Qëndrimet (qëndrime)

- Rigorozitet ndaj sigurisë juridike dhe pritjeve legjitime.
- Paanësi dhe qartësi në arsyetim; shmangie e arbitraritetit.
- Orientim praktik: korrigjim i gabimeve dhe parandalim i cenimeve të panevojshme.

4. Rezultatet e të nxënit (të matshme)

Në fund të temës, kandidati do të mund të:

1. **Dallojë** me siguri juridike situatat kur zbatohet **anulimi** dhe kur **shfuqizimi**, duke përcaktuar saktë **efektet në kohë**.
2. **Hartojë** një vendim për anulim/shfuqizim me **dispozitiv të qartë**, pasqyruar afatet, masat pasuese dhe ndikimin të aktet administrative të njëpasnjëshme.
3. **Argumentojë** bazën ligjore të **restituimit** pas anulimit dhe të llogarisë elementët kryesorë (shumat/interesat).
4. **Identifikojë** dhe të **korrigjojë** gabimet tipike në praktikë (shfuqizim me efekt prapaveprues, mosdëgjim i palës, dispozitiv i paqartë, rrezik *reformatio in peius*).

5. Produkte të pritshme (brenda 4 orëve)

- Skemë vendimmarrjeje për kontrollin paraprak: anulim kundrejt shfuqizim (duke dalluar efektet prapavepruese nga efektet për të ardhmen).
- Model dispozitivi për secilin instrument.
- Tabelë afatesh + model skeme restituimi dhe pasojash të aktet administrative të njëpasnjëshme.

6. ORARI (4 × 50')

Koha	Aktiviteti mësimor	Metodologjia	Shënime
Ora I			
10'	Nisja dhe objektivat; abstrakt i temës	Mini-udhëzim	Harta e koncepteve
20'	Kuptimi: anulim kundrejt shfuqizim; ex tunc / ex nunc; keqkuptime tipike	Skemë krahasuese + debat	Pyetje vetëstudimore 1–3
20'	Rast studimor: akt i paligjshëm – cili mjet?	Grupe 3–4 + prezantime	Rubrikë 5-kriterëshe
Pushim 10'			
Ora II			
10'	Procedura dhe pasojat e anulimit (administrativ/gjyqësor)	pyetje-përgjigje verifikuese	Referenca: KPA; ligji 49/2012
20'	Shfuqizimi diskrecionar i aktit të ligjshëm: proporcionaliteti, pritjet legjitime, ndalimi i retroaktivitetit	Analizë rasti	Ex nunc si rregull
20'	Punëtori shkrimi: dispozitiv për anulim/shfuqizim me efekt në kohë	Shabllon + komente vlerësuese	Qartësia e efektit
Pushim 10'			
Ora III			
10'	Afatesh; legjitimimi aktiv	Përcaktimi i afateve	Model tabelë afatesh
20'	Kthimi: kthim pagesash/kontributesh; interesa; efektet të aktet administrative të njëpasnjëshme	Raste (3 raste)	Matricë pasojash
20'	Rast i ndërlidhur: aktet administrative të njëpasnjëshme + kthimi	Fletë pune llogaritjesh	Udhëzim praktik
Pushim 10'			

Koha	Aktiviteti mësimor	Metodologjia	Shënime
Ora IV			
10'	Problematika në praktikë: ngatërime, retroaktivitet pa bazë, afate/dëgjim, dispozitivë të paqartë, rreziku <i>reformatio in peius</i>	Debat i strukturuar	Shembuj nga jurisprudenca
20'	Simulim seance: dyzim në kërkesë (anulim kundrejt shfuqizim) – si disponon gjykata	Simulim rolesh + skemë e kontrollit paraprak	<i>Iura novit curia</i>
20'	Diskutim dhe komente vlerësuese; dorëzim mini-aktit	Rubrikë 5- kriterëshe	Evidencë vlerësimit formues

7. Dosja e orës mësimore

Plani i orës

Objektivat:

- Të dallojë qartë anulimin nga shfuqizimi.
- Të projektojë efektet kohore ex tunc/ex nunc.
- Të vlerësojë kufijtë e diskrecionit administrativ.
- Të zbatojë afatet dhe legjitimitetin aktiv.
- Të hartojë dispozitiv të qartë dhe korrekt për secilin rast.

Treguesit e Performancës:

- Identifikon situatat kur përdoret anulimi dhe kur shfuqizimi.
- Argumenton dallimet në procedurë, afate dhe pasoja.
- Aplikon jurisprudencën orientuese për dallimin.
- Harton dispozitiv të qartë me efekt në kohë të përcaktuar.

Pyetje Vetëstudimore

1. A ka dallim ndërmjet anulimit dhe shfuqizimit?
2. A përdoren këto mjete vetëm për aktet e paligjshme?
3. A është e arsyeshme që të anulohet një akt i ligjshëm?
4. Si ndryshon përdorimi i këtyre koncepteve kur vepron organi kryesisht apo mbi bazë ankimi?
5. Si rregullohen pasojat e përdorimit të këtyre mjeteve?
6. Çfarë ndodh me aktet pasuese pas një anulimi me efekt ex tunc?
7. Cili është roli i parimit të proporcionalitetit në shfuqizim?

Çështjet Kyçe

- Dallimi mes anulimit (sanksion) dhe shfuqizimit (diskrecion).
- Efektet kohore: ex tunc kundrejt ex nunc.
- Procedura dhe afatet për secilin instrument.
- Mbrojtja e sigurisë juridike dhe pritjeve legjitime.
- Restituimi pas anulimit: kthimi i pagesave/kontributeve.
- Problematikat në praktikë: ngatërimi i koncepteve, retroaktiviteti i pajustificuar, dispozitivë të paqartë.

Rasti Praktik (DOSJA)

Fakte: Një Bashki vendos një taksë vendore mbi një aktivitet ekonomik dhe e shoqëron me faturë pagesash për tre vite. Pas një viti, një vendim i Këshillit Bashkiak e ndryshon taksën duke e rritur. Pas dy muajsh, rezulton se vendimi i parë ishte i paligjshëm për mungesë baze ligjore.

Kërkesat e palës: Paditësi kërkon anulimin e aktit të parë si të paligjshëm dhe kthimin e pagesave. Bashkia ndërkohë ka shfuqizuar vendimin e parë dhe ka nxjerrë të dytin, duke pretenduar se efekti është vetëm ex nunc.

Dokumente shoqëruese:

- Vendimi fillestar i Këshillit Bashkiak për taksën.
- Vendimi i dytë për shfuqizimin e të parit.
- Procesverbali i mbledhjes së këshillit.
- Pagesat e kryera nga subjektet.

Praktikë Gjyqësore për Diskutim

KAGJL, vendimi nr. 00-2025-25 (6), datë 14.01.2025 – anulimi me vendim gjyqësor të formës së prerë i aktit të përjashtimit nga puna heq pasojën juridike të statusit “i përjashtuar” dhe ndikon mbi trajtimin juridik e financiar pasues. Rasti përdoret për të analizuar efektet ex tunc të anulimit dhe marrëdhënien me aktet/pasojat pasuese.

- Vendimi i Gjykatës së Lartë nr. 00-2023-4681 (anulimi i një akti të paligjshëm dhe kthimi i pagesave).
- Vendimi i Gjykatës Kushtetuese nr. 18/2003 (siguria juridike dhe pritshmëria legjitime).

Pyetje për diskutim:

- A duhet të pranohet kërkesa për kthimin e pagesave?
- A ka efekt prapaveprues shfuqizimi i vendimit?
- Si duhet të jetë dispozitivi i gjykatës në këtë rast?

Skedë Normative

- KPA 2015: nenet 113–118 (anulimi dhe shfuqizimi; efektet dhe afatet, kthimi i pagesave).
- Ligji nr. 49/2012, i ndryshuar: nenet 15–19 (e drejta për të ngritur padi, shterimi i ankimit administrativ, objekti i padisë, afatet dhe kushtet e tjera).
- Kushtetuta e Shqipërisë: neni 42 dhe neni 145.
- Ligji sektorial i taksave vendore.

Rubrika e Vlerësimit

1. Identifikimi i problemit (2 pikë).
 2. Korniza ligjore dhe përdorimi i jurisprudencës (3 pikë).
 3. Argumentimi logjik dhe teknik (3 pikë).
 4. Hartimi i dispozitivit gjyqësor (1.5 pikë).
 5. Qartësia dhe korrektësia gjuhësore (0.5 pikë).
- Totali: 10 pikë.

Fletë Reflektimi

1. Kur është më e përshtatshme të përdoret anulimi dhe kur shfuqizimi?

2. Cili është roli i sigurisë juridike në kufizimin e shfuqizimit?
3. Si mund të shmangen gabimet e zakonshme në praktikën gjyqësore për këtë dallim?

Detyra e Grupit

- Identifikimi i problemit: a kemi anulim apo shfuqizim në rastin e dhënë?
- Korniza ligjore + jurisprudenca: KPA, ligji nr. 49/2012, vendimet e Gjykatës së Lartë/Kushtetuese.

- Plan pyetjesh:

A ishte akti i parë i ligjshëm?

A ka efekt shfuqizimi prapaveprues?

A duhen kthyer pagesat?

- Mini akt i grupit: hartimi i një dispozitivi gjyqësor që qartëson efektet në kohë dhe masat e restitucimit.

Tema 6:

Efektet juridike të aktit administrativ: Mjetet ligjore administrative (Ankimi administrativ, kundërshtimi administrativ dhe rishikimi). Ekzekutimi i aktit. Zhvillimi i praktikës.

Kohëzgjatja: 6 orë mësimore (6×50')

Lënda: Gjykimi Administrativ

Pjesa I: Procedura administrative që kryhet nga organi publik

Pedagogët: Sokol Sadushi dhe Altina Nasufi

1. Abstrakt/përshkrim i temës

Tema ndjek ciklin jetësor të aktit administrativ pas nxjerrjes: kur hyn në fuqi dhe prodhon pasoja, si kontestohet në administratë dhe si ekzekutohet në praktikë. Theksi është te lidhja mes njoftimit/shpalljes/botimit dhe prodhimit të efekteve, ndalimi i retroaktivitetit si rregull (me përjashtimet e lejuara nga ligji), si dhe tek ekuilibri midis autoritetit për ekzekutim dhe të drejtës së palëve për një mjet efektiv ankimi. Pjesa e dytë strukturon mjetet ligjore administrative — ankimin (edhe ndaj mosveprimit), kundërshtimin administrativ (si mjet i ri ligjor i parashikuar nga KPA) dhe rishikimin (vetë-korrigjimi i organit) — me rrjedhat procedurale te organi nxjerrës dhe te organi epror, efektet në ekzekutim (pezullues ose jo) dhe afatet. Pjesa e tretë trajton ekzekutimin vullnetar dhe të detyrueshëm sipas parimeve të ligjshmërisë, proporcionalitetit, nevojshmërisë dhe gradualitetit, duke u mbështetur në raste tipike nga praktika (tatim/doganë, licencime, sigurime shoqërore) dhe në zhvillimet orientuese të jurisprudencës.

2. Objektivat mësimore

- Të shpjegojë lidhjen njoftim/shpallje/botim → hyrje në fuqi → ekzekutueshmëri dhe rregullin e mos-retroaktivitetit (me përjashtimet ligjore).

- Të dallojë dhe të aplikojë saktë ankimin, kundërshtimin administrativ dhe rishikimin (objekti, afatet, kompetenca, efekti pezullues).
- Të projektojë plan ekzekutimi (vullnetar/detyrueshëm) në respekt të ligjshmërisë, proporcionalitetit, nevojshmërisë dhe gradualitetit.
- Të identifikojë dhe të shmangë problematikat tipike të praktikës (ngatërrimi i mjeteve, afatet, arsyetimi formal, “reformatio in peius”).

3. Kompetencat

- **Analizë juridike dhe kornizë:** tipizim i mjetit, verifikim i efekteve në kohë, menaxhim i akteve administrative të njëpasnjëshme.
- **Shkrim profesional:** njoftime, kërkesa ankimi/kundërshtimi/rishikimi; **vendim** me dispozitiv + 3 pika motivimi; **plan ekzekutimi**.
- **Vendimmarrje e arsyetuar:** balancim interes publik – të drejta të palëve; përdorim i testeve të kontrollit.
- **Etikë dhe paanësi:** e drejta e dëgjimit, transparencë arsyetimi, dokumentim korrekt.

Njohuritë

- **Efektet juridike të akteve individuale kundrejt akteve nënligjore; retroaktiviteti; pezullimi i ekzekutimit.**
- Regjimi i ankimit (organi nxjerrës / organi epror), kundërshtimit (sektorial: tatim/doganë, licencime) dhe rishikimit (vetë-korrigjim).
- Ekzekutimi vullnetar/detyrueshëm, mjetet ekzekutive dhe mbrojtjet procedurale.

Aftësitë

- Harton kërkesë ankimi/kundërshtimi; formulon vendim mbi ankim/rishikim (dispozitiv + 3 teza kyçe).
- Ndërton plan ekzekutimi me hapa, afate, prova njoftimi dhe masa proporcionale.
- Llogarit afatet dhe argumenton pezullimin kur ligji e lejon.

Qëndrimet

- Rigorozitet ndaj afateve e provueshmërisë së njoftimit; qartësi dhe ekonomi juridike; respekt i sigurisë juridike/pritjeve legjitime.

4. Orari i detajuar (6 × 50')

Koha	Fokus	Metodologjia	Produkti
Ora 1	Hyrja, efektet juridike; njoftimi/shpallja/botimi; retroaktiviteti	Mini-udhëzim + skemë	Listë kontrolli “Efektet dhe hyrja në fuqi”

Koha	Fokus	Metodologjia	Produkti
Ora 2	Ankimi ndaj aktit/mosveprimit (organi nxjerrës dhe epror); pezullimi	Debat i strukturuar + pyetje-përgjigje	Model “Kërkesë ankimi”
Ora 3	Kundërshtimi administrativ (tatim/doganë; licencime) dhe rishikimi	Analizë rasti + punë në grupe	Model “Kundërshtim” dhe “Kërkesë rishikimi”
Ora 4	Ekzekutimi vullnetar/detyrueshëm; dokumentimi; mbrojtjet	Punëtori dizajn-plani	“Plan ekzekutimi” + njoftim ekzekutimi
Ora 5	Punë me raste sektorial (SS, Tatim/Doganë, Licencime)	Zgjidhje dosjeje në grupe	Mini-akte: dispozitiv + 3 pika motivimi
Ora 6	Zhvillimi i praktikës; gabimet tipike; reflektim	Simulim seance + komente vlerësuese	Rubrikë vlerësimi + 3 pyetje reflektimi

5. Dosja e veçantë e temës (paketa didaktike)

Plani i orës (shkurt)

- Objektivat: si më sipër.
- Treguesit e performancës: (i) saktësi mjeti; (ii) afatet/kompetenca; (iii) arsyetim proporcional; (iv) produkt i shkruar i qartë; (v) etikë/proces i rregullt.

Pyetje vetëstudimore (para-orës)

1. Cilat janë dallimet thelbësore midis ankimit, kundërshtimit dhe rishikimit?
2. Kur prodhon efekt një akt individual pa njoftim të rregullt?
3. Në cilat raste pezullimi i ekzekutimit është i detyrueshëm/ i lejuar?
4. Cila është barra e provës për kundërshtim fiskal?
5. Çfarë kufijsh ka rishikimi *ex officio*?

Çështje kyçe për debat

- Efektet *ex nunc/ex tunc* në fazën administrative (jo gjyqësore).
- Pritjet legjitime kundrejt interes publik të rishikimi/ekzekutimi.
- Njoftimi elektronik dhe provueshmëria.
- “Reformatio in peius” në ankim administrativ sipas KPA.

Rasti praktik (DOSJA) – tre mini-dosje sektoriale

A. Sigurime Shoqërore — “Pension i mohuar”

- Fakte: Znj. M kërkon pension pleqërie. Organ SS refuzon për mosplotësim vjetërsie; njoftimi dërgohet në adresë të vjetër. Znj. M merr vesh pas 70 ditësh nga një ekstrakt elektronik.
- Kërkesat: (1) Ankim për pavlefshmëri njoftimi dhe rrjedhimisht afat; (2) kërkesë për pezullim ekzekutimi të refuzimit; (3) rivlerësim të viteve të punës me prova alternative.
- Dokumente: vendimi i refuzimit; proces-verbal i njoftimit; kontrata pune të vjetra; deklaratë punëdhënësi; ekstrakt kontributesh.
- Detyra: Harto kërkesë ankimi te organi që nxjerrë aktin dhe vendim epror/ose të organit që shqyrton ankimin- si. psh., ankimi nga komisioni rajonal apo qendror i ankimit për fushën e sigurimeve shoqërore (dispozitiv + 3 pika).

B. Tatim/Doganë — “Rivlerësim me analizë rreziku”

- Fakte: Shoqëria X kontrollohet; lëshohet procesverbal paraprak me konstatime. Subjekti sjell vërejtje me prova kontabël; organi tatimor nxjerr akt-vlerësim pa adresuar vërejtjet; kërkohet pagesë brenda 15 ditësh.
- Kërkesat: Kundërshtim administrativ me kërkesë për pezullim; bashkëlidhje e provave.
- Dokumente: procesverbal paraprak; vërejtje të subjektit; akt-vlerësim; fatura, kontrata, ekstrakte bankare.
- Detyra: Harto kundërshtim + skemë pezullimi; përgatit plan ekzekutimi nëse kundërshtimi refuzohet.

C. Licencime — “Revokim i licencës mjedisore”

- Fakte: Subjekti Y merr njoftim për revokim të licencës për shkelje të kushteve; nuk i është dhënë mundësi dëgjimi paraprak; vendimi hyn në fuqi menjëherë.
- Kërkesat: Rishikim *ex officio* për shkelje të së drejtës së dëgjimit dhe/ose ankim te eprori me kërkesë pezullimi.
- Dokumente: vendim revokimi; raport inspektimi; shkresa komunikimi.
- Detyra: Harto kërkesë rishikimi + vendim mbi rishikim (dispozitiv i motivuar).

Praktikë gjyqësore për diskutim (orientuese)

KAGJL, vendimi nr. 00-2025-3248, datë 25.09.2025 – paraqitja e padisë administrative kundër një akti administrativ të ekzekutueshëm nuk pezullon automatikisht ekzekutimin e tij dhe as procedurën për lëshimin e urdhrit të

ekzekutimit. Efekti pezullues lind vetëm kur ligji e parashikon shprehimisht ose kur gjykata vendos marrjen e masës së sigurimit të padisë. Rasti përdoret për të analizuar raportin ndërmjet ekzekutueshmërisë së aktit administrativ, ngritjes së padisë dhe mbrojtjes së përkohshme gjyqësore.

KAGJL, vendimi nr. 00-2024-2782 (274), datë 27.06.2024 – sigurimi i padisë është masë e përkohshme dhe aksesore, që synon të ruajë efektivitetin e mbrojtjes gjyqësore. Marrja e saj kërkon një vlerësim paraprak të ekzistencës së rrezikut për një dëm të rëndë, të pakthyeshëm dhe të menjëhershëm, si dhe verifikimin se masa nuk cenon rëndë interesin publik. Këto kushte vlerësohen në mënyrë kumulative.

KAGJL, vendimi nr. 00-2023-25, datë 17.01.2023 – në shqyrtimin e kërkesës për sigurimin e padisë, gjykata duhet të kryejë edhe balancimin ndërmjet interesit individual të kërkuarit dhe interesit publik; masa duhet të jetë proporcionale dhe e arsyetuar konkretisht.

Çështje për diskutim:

- efekti i ankimit administrativ dhe i padisë mbi ekzekutueshmërinë e aktit;
- dallimi ndërmjet ekzekutueshmërisë së aktit dhe pezullimit të ekzekutimit të tij;
- kushtet për marrjen e masës së sigurimit të padisë;
- prova paraprake e rrezikut për dëm të rëndë, të pakthyeshëm dhe të menjëhershëm;
- balancimi ndërmjet interesit individual dhe interesit publik;
- proporcionaliteti dhe lidhja e masës së sigurimit me objektin e gjykimit.

Skedë normative (përgatitje shpejt)

- Kushtetuta (procesi i rregullt, hierarkia e normave).
- KPA: njoftimi, afatet, ankim/kundërshtim, rishikim, ekzekutim [KPA: nenet 104–106 (efektet juridike), 130–146 (mjetet ligjore administrative), 147–163 (njoftimi), 164–184 (ekzekutimi)].
- Ligjet sektoriale: tatim/doganë, sigurime shoqërore, licencime/inspektive.

Rubrika e vlerësimit (0–2 pikë secila; total 10)

1. Identifikimi i mjetit dhe kompetencës;
2. Afatet dhe prova e njoftimit;
3. Arsyetimi dhe proporcionaliteti;
4. Struktura dhe qartësia e shkrimit;
5. Etika dhe procesi i rregullt.

Fleta e reflektimit (pas orës)

- Cilin kriter e përdore për të zgjedhur **ankim** dhe jo **kundërshtim**?

- Ku e vendose pikën e pezullimit në dispozitiv dhe pse?
- Cilin rrezik procedural do parandalosh në praktikën tënde?

Shabllone pune (gati për t'u kopjuar)

A. Kërkesë ankimi (te organi nxjerrës)

Subjekti/Avokati: ...

Akti i kontestuar: ... (nr., datë)

Objekti: Ankim administrativ ndaj aktit ... dhe kërkesë pezullimi.

Bazë ligjore: ...

Shkaqet:

1. Njoftim/afate – provueshmëria dhe pasojat;
2. Shkelje materiale/procedurale të ligjit;
3. Proporcionaliteti; pritjet legjitime.
Kërkimi: Shfuqizim/ndryshim i aktit; pezullim deri në vendim; çdo masë e nevojshme.
Bashkëlidhje: prova dokumentare.
Data/Firma

B. Kundërshtim administrativ (p.sh. fiskal/për një të drejtë nga sigurimet shoqërore)

Subjekti: ...

Akt-vlerësimi/vendimi i degës së përfitimit: ...

Objekti: Kundërshtim administrativ + kërkesë pezullimi.

Argumente kyçe: cenim i së drejtës së dëgjimit / mos-adresim i vërejtjeve; gabim faktik/kontabël; disproporcionalitet.

Kërkimi: Rivlerësim i plotë / ulje; njohje e të drejtës për një përfitim nga sigurimet shoqërore, pezullim i ekzekutimit.

Bashkëlidhje: lista e provave.

C. Kërkesë për rishikim (ex officio ose me kërkesë)

Objekti: Rishikim i aktit ... për shkak të (fakte të reja / paligjshmëri e dukshme / interes publik).

Baza ligjore: ...

Shkaqet dhe provat: ...

Kërkimi: ndryshim/shfuqizim i aktit; udhëzime për ekzekutim.

D. Vendim mbi ankim/rishikim (shabllon)

Dispozitiv (shembull):

1. **Pranohet pjesërisht** ankimi i subjektit ... dhe **ndryshohet** akti nr...., si vijon: ...
2. **Pezullohet** ekzekutimi i pikës ... deri në ...
3. Ngarkohet struktura ... për zbatimin brenda ... ditëve.
3 pika motivimi: (i) shkelja/provat; (ii) proporcionaliteti; (iii) efekti në kohë dhe udhëzimet.

E. Plan ekzekutimi (vullnetar/detyrueshëm)

1. **Baza ligjore dhe akti: ...**
2. **Njoftimi:** mënyra, prova dorëzimi, afati për përputhje.
3. **Hapat:** (i) vullnetar; (ii) masa detyruese në rritje (gjobë, zëvendësim detyrimi, ndërprerje shërbimi, shoqërim – kur lejohet).
4. **Parimet:** ligjshmëri, proporcionalitet, nevojshmëri, gradualitet.
5. **Dokumentimi:** akt-konstatim, procesverbal, arkivim provash.
6. **Mbrojtjet:** dëgjim para masës; mjet ankimor urgjent.

F. Lista e kontrollit — Efektet dhe hyrja në fuqi

- Akt individual → kërko **provën e njoftimit**;
- Akt nënligjor → kërko **botimin/shpalljen**;
- Ka retroaktivitet? a) bazë ligjore; b) më i favorshëm?; c) siguri juridike.

Literaturë:

Çani (Methasani) E., Natyra e mjeteve juridike administrative, një pamje krahasuese e Kodit aktual të Procedurës Administrative dhe Kodit të vitit 1999 në Shqipëri, Jeta Juridike, Nr. 4, Shkolla e Magjistraturës, Republika e Shqipërisë, Dhjetor 2019

PJESA II

PROCEDURA ADMINISTRATIVE GJYQËSORE (38 orë mësimore)

Rëndësia e veprimtarisë së administratës publike, si për nga kompetenca e gjerë për të rregulluar marrëdhënie ekonomiko-sociale, ashtu edhe për nga fuqia e pushtetit që i është dhënë administratës publike, bën të nevojshme ekzistencën e kundërpeshave, në mënyrë që administrata publike të mos veprojë pa u kontrolluar dhe pa u ndëshkuar dhe në mënyrë që imperativi i parimit të ligjshmërisë të respektohet.

Kontrolli gjyqësor, si një nga llojet apo mënyrat e kontrollit që i bëhet veprimtarisë së administratës publike, duhet të kuptohet si një kontroll përputhshmërie i veprimeve administrative (akte administrative, kontrata administrative dhe veprime të tjera administrative) me normat konventore, kushtetuese dhe ligjore në fuqi. Ky kontroll është ai që në doktrinën juridike quhet rishikimi gjyqësor ose kontrolli i ligjshmërisë. Kjo temë analizon procedurën administrative gjyqësore, thënë ndryshe, gjykimin administrativ.

Kompetenca e gjykatës administrative orientohet nga zgjidhja e mosmarrëveshjeve juridike, që lindin për shkak të veprimeve administrative, ndërhyrjeve të paligjshme ose mosveprimeve të autoriteteve publike. Jo vetëm individ përballë autoritetit publik apo kërkesat që paraqiten nga organet administrative ndaj individit, por edhe përballja e vetë organeve administrative me njëri-tjetrin, janë pjesë e kompetencës lëndore të gjykatave administrative.

Tema 7: Gjykata, përbërja dhe kompetenca e saj.

Kohëzgjatja: 4 orë mësimore (4×50')

Lënda: Gjykimi Administrativ

Pjesa II: Procedura administrative gjyqësore

Pedagogët: Sokol Sadushi dhe Ardian Dvorani

1. Përbërja e trupit gjykues;
2. Kompetenca në gjykimin administrativ.
 - a) Kompetenca në lëndë;
 - b) Kompetenca funksionale;
 - c) Kompetenca tokësore.
 - d) Zgjidhja e mosmarrëveshjeve të kompetencës.
 - i. Rasti kur çështja shyrtohet ose refuzohet të shqyrtohet nga një gjykatë e vetme.
 - ii. Rasti i konfliktit negativ ndërmjet gjykatave (gjykata administrative dhe gjykata civile pretendojnë të dyja njëkohësisht se nuk kanë kompetencë lëndore).
 - iii. Rasti i konfliktit pozitiv (gjykata administrative dhe gjykata civile pretendojnë të dyja njëkohësisht se kanë kompetencë lëndore).
 - iv. Zgjidhja e konfliktit nga Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë.
3. Juridiksioni gjyqësor administrativ.
 - a) Rastet e konfliktit të juridiksionit gjyqësor administrativ me juridiksionet e tjera.
 - b) Kriteret e zgjidhjes së konfliktit.

1. Abstrakt / përshkrimi i temës

Kjo temë vendos gurët kilometrikë të gjykimit administrativ: identifikimin e gjykatës së caktuar me ligj dhe të kompetencës së saj si “porta hyrëse” e ligjshmërisë së procesit. Fillojmë me përbërjen e trupit gjykues—gjyqtar i vetëm ose trup kolegjal—ku trajtohen rregullat e paracaktuara të shortit, kuorumit dhe zëvendësimit/recuzimit, sepse paanshmëria dhe parashikueshmëria institucionale janë të lidhura drejtpërdrejt me vlefshmërinë e vendimit. Rishikojmë rolin e relatorit, të sekretarisë gjyqësore dhe të administrimit të seancës, si edhe kufijtë e ndërhyrjes kur lindin shkaqe recuzimi (pamja e paanshmërisë, konflikt interesi, paragjykim i dukshëm).

Thelbi i temës është **kompetenca** në tre dimensionet:

- **Lëndore:** a jemi përballë një ushtrimi autoriteti publik—akt, mosveprim, veprim faktik a kontratë administrative—që e bën çështjen justiciable para gjykatës administrative? Këtu ndërtojmë testin praktik “objekti i padisë + mjete i kërkuar + natyra e marrëdhënies” dhe e zbatojmë konkretisht (prokurimet publike, sanksionet administrative, marrëdhëniet e shërbimit civil, masat rregullatore etj).
- **Funksionale:** cila shkallë gjykimi vendos (shkalla e parë, apeli, Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë për çështje kompetence/uniformizim standardesh)?
- **Tokësore:** ndarja territoriale në raport me organin që ka nxjerrë aktin, vendin ku prodhohen efektet dhe lidhjen më të ngushtë të faktit me gjykatën, me qëllim ekonomi procedurale dhe akses të ndershëm të palëve.

Një bllok i posaçëm i kushtohet **mosmarrëveshjeve të kompetencës**:

1. rasti kur një gjykatë e vetme shqyrton ose refuzon shqyrtimin për mungesë kompetence (si formulohet dispozitivi dhe si kryhet përcjellja);
2. konflikti negativ (asnjëra gjykatë nuk e pranon lëndën);
3. konflikti pozitiv (të dyja e pretendojnë kompetencën);
4. zgjidhja nga Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, me pasojat detyruese për gjykatat më të ulëta dhe ruajtjen e afateve/veprimeve të kryera.

Tema vendos edhe kufijtë e juridiksionit gjyqësor administrativ ndaj juridiksioneve të tjera (civil, penal, kushtetues). Përmes shembujve të zakonshëm të kufirit, kontratat me element publik, dëmshpërblimet pas aktit administrativ, masat disiplinore ndaj nëpunësve civilë, sanksionet rregullatore, kandidatët mësojnë të dallojnë kur thelbi është kontrolli i autoritetit publik (juridiksion administrativ) dhe kur kemi thjesht një marrëdhënie private (juridiksion civil). Këto kritere ndihmojnë të shmanget paralelizmi i padenjë i proceseve.

Gjatë trajtimit theksohen: (i) vendimet-(kompetencë, juridiksion, pranueshmëri) si garanci të procesit të rregullt; (ii) pasojat praktike të gabimeve në kompetencë (përcjellja e dosjes, ruajtja e akteve, pezullimi i afateve); (iii) koherenca ndërmjet vendimeve të ndërlidhura në vijimësi (p.sh., kur kompetenca funksionale ndikon tek ajo lëndore); dhe (iv) standardet e arsytimit të shkurtër, të qartë e të kontrollueshëm publikisht.

Në aspekt didaktik, tema mbështetet në listë kontrollis dhe raste studimi që përfshijnë:

- një kontratë shërbimi publik ku kërkohen njëkohësisht anulim penalteti dhe dëmshpërblim;
- një masë disiplinore ndaj një nëpunësi civil (konflikt kompetence civil/administrativ);
- një leje/regjim rregullator me efekte ndër-rajonale (përzgjedhja e kompetencës tokësore).

2. Objektivat mësimore

- Të shpjegojë përbërjen e trupit gjykues dhe rregullat e zëvendësimit.
- Të dallojë kompetencën lëndore, funksionale dhe tokësore dhe të aplikojë testet përkatëse në një çështje konkrete.
- Të identifikojë dhe të zgjidhë konfliktet e kompetencës (negativ/pozitiv) dhe rastin kur një gjykatë e vetme shqyrton apo refuzon shqyrtimin.
- Të përcaktojë juridiksionin e duhur në prani të kufijve me juridiksionin civil/penal/kushtetues dhe të aplikojë kriteret zgjidhëse.
- Të hartojë dispozitiv të saktë për moskompetencë, shpallje kompetence, përcjellje aktesh te gjykata kompetente ose te Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë.

3. Kompetencat që zhvillohen

- Analizë juridike: tipizim i çështjes sipas natyrës së marrëdhënies (ushtrim i autoritetit publik v.s marrëdhënie private), aplikim i tri kompetencave dhe i testit të juridiksionit.
- **Vendimmarrje-procedurë:** përdorimi i vendime paraprake (pranueshmëri, kompetencë, juridiksion) me ekonomi procedurale.
- **Shkrim profesional:** vendime të shkurtra me dispozitiv + 3 pika motivimi (kompetencë/juridiksion/pezullim-përcjellje).
- **Etikë dhe paanësi:** transparencë në zëvendësim; shmangie e zgjedhja oportuniste e forumit gjyqësor.
 - a) *Njohuri (çfarë duhet të dijë kandidati)*
- **Përbërja:** gjyqtar i vetëm v.s trup kolegjal; roli i relatorit/sekretarit gjyqësor; kuorumi; rregullat e zëvendësimit.
- **Kompetenca:**
 - **Lëndore** – llojet e mosmarrëveshjeve administrative; aktet administrative, veprimet e autoritetit publik, kontratat administrative, mosveprimi.
 - **Funksionale** – shkallët (e para, apel, zgjidhja e konflikteve), kompetenca e veçantë e Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë.
 - **Tokësore** – lidhja me vendndodhjen e organit/aktit/efektit.
- **Konfliktet e kompetencës:** refuzim i një gjykate të vetme; konflikt negativ (asnjë s’e pranon), pozitiv (të dyja e pranojnë); roli dhe procedura para Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë.

- **Juridiksioni:** kritere dalluese ndaj juridiksionit civil/kushtetuese/penal (natyrë publike e veprimit, ekzistenca e aktit administrativ, objekti i padisë dhe mjeti juridik i kërkuar).

b) Aftësi (çfarë duhet të bëjë kandidati)

- Të hartojë çështjen me matricë kompetencash (lëndore/funksionale/tokësore).
- Të shkruajë një vendim moskompetence me përcjellje te gjykata kompetente ose kërkesë zgjidhjeje konflikti te Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë.
- Të përgatisë shënim juridik mbi juridiksionin (pse administrativ, jo civil/kushtetues).
- Të paraqesë plan menaxhimi kur ka dyzime (pezullim, ruajtje afatesh, shmangie e vendimeve kontradiktore).

c) Qëndrime (qëndrime)

- Paanësi dhe rigozitet në testin e juridiksionit/kompetencës.
- Qartësi, ekonomi dhe koherencë në arsyetim.
- Ndjeshmëri ndaj sigurisë juridike dhe mbrojtjes së të drejtave.

2. Rezultatet e të nxënit (të matshme)

Në fund, kandidati do të jetë në gjendje të:

- **Dallojë** saktë kompetencën lëndore/funksionale/tokësore në një rast konkret dhe të formulojë dispozitivin përkatës.
- **Zgjidhë** një konflikt kompetence (negativ/pozitiv) me referim te procedura dhe organi vendimmarrës (Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë).
- **Argumentojë** juridiksionin administrativ përballë juridiksioneve të tjera duke aplikuar kriteret standarde.
- **Projektojë** akte procedurale të shkurtra: vendim moskompetence, kërkesë për zgjidhje konflikti, urdhër pezullimi dhe përcjellje dosjeje.

3. Orari i detajuar (4 × 50')

Koha	Fokus	Metoda	Produkti
Ora I	Përbërja e trupit gjykues; recuzimi/zëvendësimi	Mini-udhëzim + pyetje-përgjigje verifikuese	Skedë "Përbërja dhe kuorumi"
	Kompetenca: lëndë/funksion/tokë	Skemë-koncept + shembull	Matricë "3D e kompetencës"
Pushim			
10'			

Koha	Fokus	Metoda	Produkti
Ora II	Raste tipike të kompetencës lëndore	Punë me raste i shpejtë (3 raste)	Fleta-analizë për secilin rast
	Konfliktet e kompetencës (refuzim, pozitiv, negativ)	Debat i strukturuar	Diagram i kontrollit paraprak të konflikteve

Pushim
10'

Ora III	Juridiksioni: kufijtë me civil/kushtetues	Hartëzimi i kritereve	Tabelë krahasuese
	Punëtori shkrimi	Projekt vendim moskompetence	Dispozitiv + 3 pika motivimi

Pushim
10'

Ora IV	Simulim seance: dyzim kompetence/juridiksioni	Simulim rolesh (gjyqtar/avokat/administratë)	Vendim + urdhër përcjelljeje
	Komente vlerësuese dhe reflektim	Rubrikë 5-kriterëshe	3 pyetje reflektuese

4. Dosja e veçantë e Temës (paketa didaktike)

Plani i orës (shkurt)

- Objektivat: si më sipër.
- **Treguesit e performancës:** (i) tipizim korrekt i kompetencës; (ii) aplikim i tri niveleve; (iii) zgjidhje e saktë e konfliktit; (iv) dispozitiv i qartë; (v) etikë/paanshmëri.

Pyetje vetëstudimore (para-orës)

1. Kur vendoset trup kolegjal dhe si sigurohet kuorumi?
2. Cili është testi praktik për kompetencën lëndore në një padi që konteston një kontratë me element publik?
3. Cilat janë diferencat midis konfliktit pozitiv dhe negativ të kompetencës?
4. Si i adresohet Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë për zgjidhjen e konfliktit?
5. Cilat janë kriteret dalluese të juridiksionit administrativ ndaj atij civil?

Çështje kyçe (boshtet e debatit)

- “Natyra e marrëdhënies” v.s “cilësia e palës” në përcaktimin e juridiksionit.
- **Kompetenca funksionale dhe efektet e vendimeve të ndërlydhura.**

- **Pamja e paanshmërisë kundrejt paragjykimi real.**

Rasti praktik (DOSJA) – tre skenarë

A. “Kontrata e shërbimit publik” (konflikt i juridiksionit)

Fakte: Autoriteti publik A lidhi kontratë me Shoqërinë X për shërbim publik. Autoriteti vendos penalitet; X padit për pavlefshmëri të penaltetit dhe dëmshpërblim. Gjykata civile pranon padinë; Gjykata administrative e regjistron paralelisht.

Detyrat:

- **(1) Shënim juridik mbi juridiksionin: civil apo administrativ?**
- **(2) Projekt vendim moskompetence për njërën gjykatë me përcjellje te tjetra.**
- **(3) Identifikim i kompetencës funksionale dhe tokësore.**

B. “Disiplinimi i nëpunësit” (konflikt negativ)

Fakte: Nëpunësit Y i revokohet grada me akt administrativ. Gjykata e juridiksionit të përgjithshëm mban qendrimin se është “kontratë pune—kompetencë civile”; gjykata administrative mban qendrimin se është “akt autoriteti—kompetencë administrative”. Ose, të dyja gjykatat e refuzojnë kërkesë padinë.

Detyrat:

- **(1) Përgatit kërkesë për zgjidhje konflikti pranë Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë.**
- **(2) Udhëzim procedural për pezullim afatesh dhe ruajtje prove.**

C. “Leja mjedisore në kufi tokësor” (kompetencë tokësore)

Fakte: Aktin e nxjerr organi rajonal R; efekti prodhohet në territorin T; paditësi është në territorin Q.

Detyra: Vendos kompetencën tokësore, shkruaj urdhër përcjelljeje te gjykata kompetente dhe njoftim palëve.

Dokumente në dosje:

- Aktet përkatëse (vendim, njoftime, procesverbale), harta e juridiksioneve, formulari i refuzimit, tabela e kompetencave.

Praktikë gjyqësore (për diskutim)

KAGJL, vendimi zhvillues nr. 00-2026-2675 (221), datë 16.04.2026 – kompetenca funksionale për shqyrtimin e kërkesës për ndihmë juridike dytësore përcaktohet sipas fazës konkrete në të cilën ndodhet procesi. Kur çështja është në apel, kompetente është gjykata e apelit ku ndodhet çështja; kur ndihma kërkohet për ushtrimin e ankimit ose rekursit, kompetenca i përket gjykatës pranë së cilës depozitohet mjeti procedural dhe verifikohet rregullsia formale e tij. Vendimi përdoret për të diskutuar dallimin ndërmjet kompetencës lëndore dhe asaj

funkzionale, si dhe lidhjen e kompetencës me garantimin e aksesit efektiv në drejtësi.

KAGJL, vendimi nr. 00-2026-1655, datë 29.04.2026 – fakti që punëdhënësi është organ publik nuk i jep vetvetiu natyrë administrative mosmarrëveshjes së punës. Përcaktues është regjimi juridik që rregullon marrëdhënien konkrete. Kur marrëdhënia e punës rregullohet nga Kodi i Punës dhe jo nga një regjim i posaçëm publik, mosmarrëveshja i përket juridiksionit të përgjithshëm. Vendimi përdoret për të analizuar kriteret e përcaktimit të juridiksionit dhe kompetencës lëndore në mosmarrëveshjet ku njëra palë është organ publik.

Çështje për diskutim:

- dallimi ndërmjet juridiksionit, kompetencës lëndore dhe kompetencës funksionale;
- faza procedurale si kriter për përcaktimin e kompetencës funksionale;
- natyra juridike e marrëdhënies dhe jo vetëm statusi publik i njërës palë si kriter për përcaktimin e juridiksionit;
- dallimi ndërmjet marrëdhënieve të punës të rregulluara nga Kodi i Punës dhe atyre të rregulluara nga një ligj i posaçëm publik;
- mënyra e zgjidhjes së mosmarrëveshjeve të kompetencës dhe efekti detyrues i vendimit të Gjykatës së Lartë për gjykatat e përfshira në konfliktin e kompetencës.

Skedë normative (orientuese për lexim)

- Parimet kushtetuese (gjykatë e caktuar me ligj, paanësi).
- Rregullat procedurale: kompetenca lëndore/funksionale/tokësore; refuzimi/zëvendësimi; zgjidhja e konflikteve; juridiksioni [Ligji nr. 49/2012: neni 7 (kompetenca lëndore), neni 8 (mosmarrëveshjet që nuk shqyrtohen), neni 9 (kundërshtimi i juridiksionit), neni 10 (kompetenca funksionale), neni 11 (kompetenca tokësore), neni 12 (përbërja e trupit gjykues), neni 13 (mosmarrëveshjet e kompetencave – zgjidhen nga Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë); KPC në mënyrë plotësuese].

Akte të gatshme/tip pune (gati për përdorim)

A. Vendim moskompetence (skelet)

- **Pjesa hyrëse:** gjykata, palët, objekti.
- **Arsyetimi** (3 pika): (i) natyra juridike e raportit; (ii) testi i kompetencës/juridiksionit; (iii) siguria juridike/ekonomia procedurale.
- **Dispozitiv:** “Gjykata shpall veten jokompetente ... përcjell dosjen te Gjykata ... kompetente; pezullon afatet ...; njoftohen palët.”

B. Kërkesë për zgjidhje konflikti kompetence (te Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë)

- Kërkuesi; Gjykatat e përfshira; Lloji i konfliktit (pozitiv/negativ); Faktet; Baza ligjore; Kërkimi.

C. Urdhër zëvendësimi

- Shkaqet; verifikimi i pamjes së paanshmërisë; përcaktimi i zëvendësuesit; njoftimet.

D. Matricë 3D e kompetencës

- Rreshta: **Lëndore** (akte, veprime, kontrata, mosveprim); **Funksionale** (shkalla I/Apel/Kolegj); **Tokësore** (organ, vend efekti, vend akti).
- Kolona: **“Baza ligjore”, “Prova”, “Rreziku i gabimit”, “Vendimi paraprak”**.

Rubrika e vlerësimit (0-2 pikë secila; total 10)

1. Tipizimi i saktë i çështjes; 2) Aplikimi i tri kompetencave;
2. **Zgjidhja e konfliktit dhe juridiksioni; 4) Qartësia e dispozitivit;**
3. **Etika/paanshmëria dhe procesi i rregullt ligjor.**

Fleta e reflektimit (pas orës)

- Cili kriter e përcaktoi juridiksionin në rastin A?
- Ku mund të ndodhte rreziku dhe si e shmange?
- Si do e përmirësosh dispozitivin tënd për qartësinë e efektit procedural?

Tema 8 : Kushtet formale për pranimin e padisë.

(Kjo temë do të përfshijë kuptimin e përgjithshëm në 2 orë x 50 min. Më pas do analizojë këtë koncept në paditë e marrëdhënieve të punës dhe sigurimeve shoqërore (nëpunës civil e nëpunës që rregullohen me legjislacion të posaçëm dhe 2 orët e treta me çështje nga tatimet e doganat e licencat).

Kohëzgjatja: 6 orë mësimore (6×50’)

Lënda: Gjykimi Administrativ

Pjesa II: Procedura administrative gjyqësore

Pedagogët: Sokol Sadushi dhe Altina Nasufi (me praninë edhe të Bezart Kaçkini-pedagog në dispozicion dhe të Albana Shtylla/Fatmir Kazazi/Gent Çani)

Çështjet kryesore:

Kushtet formale për pranimin e padisë.

- a) Legjitimimi;
 - Legjitimimi aktiv dhe pasiv i palëve në gjykim.

- Shkelja e të drejtave subjektive të personit (fizik/juridik) palë paditëse si kusht për legjitimimin aktiv.
- cënimi i një të drejte apo interesi të ligjshëm.
- problematika në proceset trekëndore (paditësi palë e tretë në raport me aktin adm. të nxjerrë; i paditur organi publik që ka nxjerrë aktin adm.; person i tretë subjekti përfitues i aktit adm.)
- Shkelja e të drejtave subjektive nga organi publik palë e paditur si kusht për legjitimimin pasiv.
- b) Shterimi i ankimit administrativ;
- c) Afati për ngritjen e padisë;
- d) Objekti i kërkesëpadisë: paditë administrative.
- e) Vendimi jopërfundimtar i gjykatës për mospranimin e padisë.

1. Abstrakt / Përshkrimi i temës

Tema vendos “portat e pranueshmërisë” së çështjes administrative: legjitimimin (aktiv/pasiv), shterimin e ankimit administrativ, afatet për padi, objektin e kërkesëpadisë dhe vendimin jopërfundimtar për mospranim. Fillimisht, ndërtohet testi i përgjithshëm i pranueshmërisë dhe aplikohen standardet e ligjshmërisë/proporcionalitetit në fazë paraprake. Më pas, konceptet analizohen në dy fusha me praktikë të dendur: marrëdhëniet e punës në administratë (nëpunësi civil dhe kategori të posaçme), sigurimet shoqërore dhe çështjet fiskale e rregullatore (tatum/doganë/licencime). Theksi është mbi dallimin midis të drejtës subjektive dhe interesit të ligjshëm, menaxhimin e proceseve trekëndore (organ–paditës–përfitues), si dhe precizionin e objektit (shfuqizim/konstatim/urdhërim–detyrim kthimi).

2. Objektivat mësimore

- Të shpjegojë dhe aplikojë kushtet formale të pranueshmërisë: legjitimimi, shterimi, afatet, objekti.
- Të ndërtojë testin paraprak të pranueshmërisë dhe ta aplikojë në tre kontekste: i) i përgjithshëm; ii) punë/raporte shërbimi publik; iii) tatime–dogana–licenca.
- Të formulojë objekt padie të saktë dhe dispozitiv jopërfundimtar për mospranim kur kushtet mungojnë.
- Të menaxhojë procesin trekëndor (përfshirja e përfituesit si palë e tretë), duke garantuar të drejtën e dëgjimit dhe sigurinë juridike.

3. Kompetencat që zhvillohen

- Analizë juridike dhe kornizë: identifikimi i të drejtës/interesit të ligjshëm, kualifikimi i palëve, llogaritja e afateve, kontrolli i shterimit.
- Shkrim profesional: kërkesëpadia (objekt, bazë, prova), përgjigjja, vendimi jopërfundimtar (dispozitiv + 3 pika motivimi).
- Menaxhim procedural: thirrja e palës së tretë, provueshmëria e shterimit/afateve, urdhër–masat paraprake.

- **Etikë dhe paanësi:** procesi i rregullt ligjor, shmangie e formalizmit penalizues, qartësi në arsyetim.
 - a) *Njohuritë (çfarë duhet të dijë kandidati)*
- **Legjitimimi aktiv:** shkelje e të drejtës subjektive ose cënim i interesit të ligjshëm; si argumentohet “interesi praktik” dhe lidhja shkakësore me aktin/veprimin.
- **Legjitimimi pasiv:** organi publik që ka nxjerrë/duhet të veprojë; palët e treta përfituese (proces trekëndor).
- **Shterimi i ankimit administrativ:** kur është parakusht, si provohet, çfarë përjashtimesh ekzistojnë; efekti i mosshterimit.
- **Afatet për padi:** llojet (relative/absolute), nisja/llogaritja/pezullimi; provat e njoftimit.
- **Objekti i padisë:** shfuqizim/konstatim/urdhërim–detyrim (p.sh., kthim pagesash); kumulimi i kërkesave dhe kufijtë.
- **Vendimi jopërfundimtar:** kur jepet, si strukturohet, si riparohet mungesa (p.sh., plotësim dokumentesh, thirrje e palës së tretë).
- b) *Aftësitë (çfarë duhet të bëjë kandidati)*
 - Të hartojë **kërkesëpadi** me objekt të saktë, palë të kualifikuara, prova të shterimit/afateve.
 - Të ndërtojë tabelë afatesh dhe provë njoftimi; të justifikojë pezullime/rivendosje të mundshme.
 - Të formulojë vendim jopërfundimtar (mospranim) dhe udhëzime korrigjuese; të trajtojë përfshirjen e përfituesit në procese trekëndore.
 - Të përshtatë testin e pranueshmërisë në punë–shërbim civil dhe në tatim/doganë/licenca.
- c) *Qëndrimet (qëndrime)*
 - Paanësi, proporcionalitet dhe qasje jo–formalistike kur defekti është i riparueshëm.
 - Qartësi dhe ekonomi juridike në shkrim, respekt i sigurisë juridike dhe pritjeve legjitime.
 - Orientim drejt zgjidhjes dhe parandalimit të “mospranimeve” të panevojshme.

4. Rezultatet e të nxënëit (të matshme)

Në përfundim të temës, kandidati do të jetë në gjendje të:

1. Aplikojë testin paraprak të pranueshmërisë dhe të dallojë kur mungon një kusht formal.

2. Hartojë kërkesëpadi korrekte dhe vendim jopërfundimtar me dispozitiv + 3 pika motivimi.
3. Menaxhojë procesin trekëndor (thirrje e përfituesit; njoftim korrekt; të drejta të palëve).
4. Llogarisë saktë afatet dhe të provojë shterimin në tre fusha: i përgjithshëm, punë/raporte shërbimi publik, tatim–doganë–licenca.

5. Orari didaktik (6 × 50 minuta)

Blloku I — Kuadri i përgjithshëm (2 × 50')

- **Ora 1:** Legjitimimi (aktiv/pasiv), interes i ligjshëm, procesi trekëndor. Metoda: skemë-koncept, pyetje-përgjigje, mini-ushtim identifikimi palësh. Produkt: “Kontrolli paraprak i legjitimitit” (listë kontrolli).
- **Ora 2:** Shterimi i ankimit, afatet, objekti i padisë, vendimi jopërfundimtar. Metoda: hartëzim kronologjik + punë në çifte. Produkt: tabelë afatesh + shabllon vendimi jopërfundimtar.

Blloku II — Marrëdhënie pune në administratë (2 × 50')

- **Ora 3:** Nëpunësi civil kundrejt kategori të posaçme (p.sh., rendi/inspektorati): raporti i qytetarit përballë organeve të sigurimeve shoqërore; legjitimimi, shterimi (mjetet e brendshme), objektet tipike (anulim mase, rikthim, paga). Metoda: punë me raste 2 raste. Produkt: kërkesëpadi + skemë shterimi.
- **Ora 4:** Proces trekëndor i kufizuar (kur ka përfitues të tretë), afatet disiplinore, urdhër–pezullimi i ekzekutimit. Metoda: punëtori shkrimi. Produkt: dispozitiv pezullimi + vendim jopërfundimtar (variant riparues).

Blloku III — Tatime/Dogana/Licenca (2 × 50')

- **Ora 5:** Tatime/Dogana: legjitimimi (subjekti tatimpagues), shterimi (kundërshtimi administrativ), afatet; objektet tipike (anulim akt–vlerësimi, rimbursim, interesat). Metoda: dosje fiskale. Produkt: kërkesëpadi + tabelë provash për shterim.
- **Ora 6:** Licencime: proces trekëndor i plotë (organ + përfitues + ankues); njoftimi i palës së tretë; objektet (anulim/urdhërim lëshimi licence). Metoda: simulim seance. Produkt: urdhër thirrjeje palë të tretë + dispozitiv për pranueshmëri.

6. Dosja e veçantë e Temës 8 (paketa didaktike)

Plani i orës (shkurt)

- **Objektivat:** si më sipër.
- **Treguesit e performancës** (0–2 pikë secila; total 10):

1. Tipizim korrekt i legjitimitit; 2) Prova e shterimit/afateve;
2. Objekt i saktë; 4) Qartësi e vendimit (dispozitiv + 3 pika);
3. **Procesi i rregullt ligjor (palë të treta, njoftim, dëgjim).**

Pyetje vetëstudimore (para-orës)

1. Cili është dallimi praktik mes **të drejtës subjektive** dhe **interesit të ligjshëm**?
2. Kur është **parakusht** shterimi i ankimit administrativ? Si provohet?
3. Si **llogaritet** afati për padi kur njoftimi është i parregullt?
4. Cila është **struktura minimale** e objektit të padisë? A lejohet kumulim kërkesash?
5. Kur jepet **vendim jopërfundimtar** dhe si mund të “riparohet” mungesa?

Çështje kyçe për debat

- Legjitimimi i konkurrencës (p.sh., konkurent që sfidon licencën e një rivali).
- **“Interesi praktik” kundrejt “interesit teorik” i paditësit.**
- Formalizëm v.s riparueshmëri në vendimet jopërfundimtare.

RASTET PRAKTIKE (DOSJA)

A. Kuadër i përgjithshëm — “Njoftim i vonuar”

Fakte: Akt refuzimi i lejes i njoftuar në email të gabuar; paditësi depoziton padi pas 70 ditësh nga publikimi në portal.

Detyrat: (i) A ka legjitimim aktiv? (ii) A është shteruar ankimi? (iii) Llogarit afatin; (iv) Vendim jopërfundimtar ose lejm i plotësimit të provës së njoftimit.

Produkte: Tabelë afatesh + skemë njoftimi.

B. Punë — “Shkarkim i nëpunësit civil”

Fakte: *Vendim disiplinor; ekziston komision i brendshëm ankimi. Padia vjen pa provë shterimi.*

Detyrat: *Harto vendim jopërfundimtar me afat për provë shterimi; në alternativë,*

skenar kur shterimi nuk kërkohet.
Produkte: Vendim jopërfundimtar (dispozitiv + 3 pika).

A. Punë (kategori e posaçme) dhe të drejtat nga sigurimet shoqërore

Rasti 1 - “Transferimi i detyrës” (punonjës me regjim të posaçëm)

Fakte: Punonjës i një organi me regjim të posaçëm (p.sh., rend/inspektorati) transferohet. Pretendon cënim të të drejtës së ligjshme për karrierë.

Detyrat:

- Kualifiko interesin e ligjshëm.
- Përcakto objektin e saktë të padisë.
- Analizo nëse kërkohet shterim i mjetit administrativ para padisë.

Produkti: Kërkesëpadi + strukturë prove.

Rasti 2 - “Mosnjohja e periudhave të sigurimit shoqëror”

Fakte: Aplikuesi për një përfitim nga sigurimet shoqërore pretendon se një periudhë e caktuar pune nuk është konsideruar si periudhë sigurimi.

Detyrat:

- Kualifiko interesin e ligjshëm të aplikuesit.
- Përcakto objektin e saktë të padisë (p.sh., rivendosje periudhe sigurimi, detyrim për llogaritje).
- Analizo nëse kërkohet shterimi i mjetit të ankimit administrativ.

Produkti: Kërkesëpadi + strukturë prove.

D. Tatime/Dogana — “Akt-vlerësim dhe rimbursim”

Fakte: Akt-vlerësim tatimor pas kundërshtimi; paditësi kërkon anulim + rimbursim.

Detyrat: Provo shterimin (regjistër, data, përgjigjja); formulo objektin (anulim + detyrim kthimi); llogarit afatin.

Produkte: Kërkesëpadi + tabelë shterimi.

E. Licencime — “Rivali i paftuar”

Fakte: Organ lëshon licencë për subjektin Y; X (konkurent) padit për anulim.

Detyrat: (i) Legjitimimi i X si interes i ligjshëm; (ii) Thirrja e Y si palë e tretë; (iii) Objekt i duhur.

Produkte: Urdhër thirrje palë e tretë + dispozitiv për pranueshmëri.

Dokumente në dosje (për simulim): vendime administrative, prova njoftimi (postë/portal), regjistra ankimi, komunikime, ekstrakte sistemi.

Skedë normative (orientuese për lexim të shpejtë)

- Parimet e procesit të rregullt: njoftim, dëgjim, arsyetim.
- KPA: legjitimimi, shterimi, afatet, objekti, vendimi jopërfundimtar, palët e treta.
- Rregullat sektoriale: mekanizmat e ankimit në punë (brenda institucionit), tatim/doganë (kundërshtim administrativ), licencime (procedura dhe afatet).

Shabllone pune (gati për kopjim)

A. Kërkesëpadi (skelet)

Gjykata: ...

Palët: Paditësi ... / i Padituri (organi) ... / Palë e tretë (nëse ka) ...

Objekti: (p.sh.) Shfuqizim i aktit nr... datë...; urdhërim për nxjerrje akti; detyrim për kthim shume...

Bazë ligjore: ...

Rrethanat dhe provat: ...

Pranueshmëria: legjitimimi (aktiv/pasiv), shterimi (dokument), afati (llogaritja), procesi trekëndor (nëse aplikohet).

Kërkimi: ...

Bashkëlidhje: ...

B. Vendim jopërfundimtar (mospranim) (skelet)

Dispozitiv:

1. Nuk pranohet padia ... për mungesë (p.sh. prove të shterimit/tejkallim afati/objekt i pasaktë).
2. I jepet paditësit afati ... ditë për ... (p.sh. paraqitje prove/njoftim palë e tretë/korrigjim objekti).
3. Në mungesë, çështja do të ... (pasoja).
3 pika motivimi: (i) kushti i munguar; (ii) ndikimi në pranueshmëri; (iii) rruga e riparimit.

C. Urdhër thirrjeje palë të tretë

- Identifikimi i përfituesit; bazë ligjore; afati i përgjigjes; pasojat e mosparaqitjes; forma e njoftimit.

D. Listë kontrolli – Testi paraprak i pranueshmërisë

1. **Palët:** kush preket → legjitimim aktiv; kush veprimi → legjitimim pasiv; a ka palë të tretë?
2. **Shterimi:** a është i detyrueshëm? a ka provë depozitimi/përgjigjeje?
3. **Afatet:** data e njoftimit; nisja/pezullimi; llogaritja.
4. **Objekti:** i qartë, i arsyeshëm, i lidhur me aktin/veprimin; kumulim i lejuar?
5. **Dokumentimi:** prova e njoftimit, e shterimit, e interesit.

E. Afatometër (udhëzues praktik)

- Vendos = data e njoftimit; shëno ngjarjet (ankim, përgjigje, heshtje).
- Përcakto rregullat e pushimeve/fundjavave; verifiko pezullime ligjore; ruaj provat (etiketa postare, log portali).

Rubrika e vlerësimit (0–2 pikë secila; total 10)

1. Kualifikimi i palëve dhe procesit trekëndor; 2) Shterimi dhe prova; 3) Afatet dhe llogaritja; 4) Objekt i saktë; 5) Qartësi e aktit të shkruar (dispozitiv + motivim).

Fleta e reflektimit (pas orës)

- Cilin kusht të pranueshmërisë gjete më problematik dhe si do ta paraprijë herën tjetër?
- Si do ta kualifikosh interesin e ligjshëm në një rast konkurruesish?
- Çfarë do ndryshosh në shabllonin e vendimit jopërfundimtar për qartësi më të madhe?

Shënime praktike dhe gabime tipike për t'u shmangur

- **Objekt i paqartë** (p.sh., vetëm “anulim” pa specifikim të pasojave/urdhërimeve).
- **Mospërfshirja e palës së tretë** te licencimet → rrezik pavlefshmërie procedurale.
- **Mosprovimi i shterimit** te tatimet/doganat → mospranim i parashikueshëm.
- **Llogaritje e gabuar afatesh** për shkak të njoftimit jo-korrekt ose të pa-provuar.
- **Formalizëm i panevojshëm** kur mungesa është e riparueshme → jep udhëzime korrigjuese.

Tema 9: Fillimi i gjykimit administrativ (6 orë mësimore);

(Kjo temë do të përfshijë kuptimin e përgjithshëm në 2 orë x 50 min. Më pas do të analizojë këtë koncept në paditë e marrëdhënieve të punës (nëpunës civil e nëpunës që rregullohen me legjislacion të posaçëm dhe 2 orët e treta me çështje nga tatimet e doganat e licencat- punë praktike).

Kohëzgjatja: 6 orë mësimore (6×50')

Lënda: Gjykimi Administrativ

Pjesa II: Procedura administrative gjyqësore

Struktura: 2 orë kuadër i përgjithshëm; 2 orë paditë në marrëdhënie pune (nëpunës civil dhe kategori të posaçme); 2 orë tatime/dogana/licenca.

Pedagogët: Altina Nasufi dhe Ardian Dvorani (me praninë edhe të Bezart Kaçkini-pedagog në dispozicion dhe të Fatmir Kazazi/Gent Çani)

Fillimi i gjykimit administrativ.

1. Paraqitja e kërkesëpadisë dhe aktet që i bashkëlidhen;
2. Palët dhe pjesëmarrësit e tjerë në gjykim (paditës, i paditur, person i tretë, ndërhyrës kryesor, ndërhyrës dytësor); Pjesëmarrja e Avokaturës së Shtetit.
3. Njoftimet.
4. Veprimet përgatitore.

5. Mosparaqitja e provave nga organi publik.
6. Urdhri për caktimin e seancës gjyqësore.
7. Sigurimi i padisë
 - a. Kushtet për sigurimin e padisë;
 - b. Llojet e masave për sigurimin e padisë;
 - c. Revokimi ose ndryshimi i masave për sigurimin e padisë

1. Abstrakt / Përshkrim i temës

Tema përmbledh hapat vendimtarë të fazës hyrëse të gjykimit administrativ: nga paraqitja e kërkesëpadisë me aktet bashkëlidhur dhe identifikimi i palëve/pjesëmarrësve (përfshirë rolin e Avokaturës së Shtetit), te njoftimet dhe veprimet përgatitore (kontrolli paraprak i juridiksionit, kompetencës, legjitimitetit, shterimit të ankimit dhe afateve). Trajtohet reagimi kur organi publik nuk paraqet provat (urdhra detyruese, afate dhe nxjerrje pasojash të arsyeshme) dhe hartimi i urdhrit për caktimin e seancës. Blloku i fundit fokusohet te sigurimi i padisë: kushtet ligjore për sigurimin e padisë, përfshirë rrezikun e një dëmi të rëndë, të pakthyeshëm dhe të menjëhershëm, si dhe balancimin me interesin publik, llojet e masave (pezullim ekzekutimi, urdhra të përkohshëm) dhe revokimi/ndryshimi i tyre, duke balancuar proporcionalisht interesat publike e private.

Çfarë do të trajtojë tema?

- Kërkesëpadi + bashkëngjitjet minimale (prova njoftimi, shterim kur parashikohet, autorizim/përfaqësim).
- Palët/pjesëmarrësit: palë e tretë, ndërhyrës kryesor/dytësor; roli dhe mandati i Avokaturës së Shtetit.
- Njoftimet: mënyrat, provueshmëria, pasojat e parregullsive.
- Veprimet përgatitore (kontrolli paraprak): juridiksion/kompetencë; legjitimitet; shterim; afate; urdhra për prova; thirrje palë të tretë.
- Mosparaqitja e provave nga organi publik: sanksione, afate, **pasoja të arsyeshme** në vlerësim.
- Urdhri për caktimin e seancës: përmbajtja, detyrat para-seancës.
- Sigurimi i padisë: kushtet, llojet (pezullim ekzekutimi, urdhra të përkohshëm për veprim/mosveprim), revokimi/ndryshimi.

2. Objektivat mësimore

- Të strukturojë dosjen hyrëse dhe ta kalojë kontrollin paraprak.
- Të identifikojë saktë palët/ndërhyrësit dhe të formalizojë përfaqësimin nga Avokatura e Shtetit.
- Të zbatojë rregullat e njoftimit dhe të dokumentojë provueshmërinë.
- Të lëshojë urdhra përgatitorë (njoftime/prova/thirrje) dhe urdhra detyruese kur organi nuk dorëzon dosjen.

- Të hartojë kërkesë dhe vendim për sigurim padie; të argumentojë revokimin/ndryshimin e masës.

3. Kompetencat

- **Analitike:** tipizim palësh; test i pranueshmërisë; bilanc proporcionaliteti në masat e përkohshme.
- **Shkrim profesional:** urdhër caktimi seance; urdhër prova/njoftimi; kërkesë dhe vendim sigurimi; urdhër revokimi.
- **Menaxhim procedural:** afate, provueshmëria e njoftimeve, administrim paraprak i provave, proces trekëndor.
- **Etikë dhe paanësi:** procesi i rregullt ligjor, arsyetim i qartë, shmangie e formalizmit penalizues kur defekti është i riparueshëm.

a) Njohuri (çfarë duhet të dijë kandidati)

- Përmbajtja e kërkesëpadisë; aktet shoqëruese; tarifat/gjoha procedurale ku aplikohet.
- Palët/ndërhyrësit; roli i Avokaturës së Shtetit.
- Njoftimet (mënyra, prova dorëzimi, afate).
- Veprimet përgatitore; urdhra për prova; thirrja e palës së tretë.
- Sigurimi i padisë: kushtet, llojet, revokim/ndryshim.

b) Aftësitë (çfarë duhet të bëjë kandidati)

- Harton **urdhrin e caktimit të seancës** me detyra para-seancës.
- Formulon **urdhra njoftimi** dhe **urdhra për prova** te organi publik.
- Shkruan **kërkesë** dhe **vendim** për sigurim (dispozitiv + 3 pika motivimi); **kërkesë për revokim/ndryshim**.
- Menaxhon procesin trekëndor duke garantuar të drejtën e dëgjimit.

c) Qëndrimet

- Rigorozitet në provueshmëri/afate; qasje riparuese kur lejon ligji.
- Transparencë, barazi armësh, proporcionalitet.

4. Rezultatet e të nxënit (të matshme)

- Ndërton dosje hyrëse të plotë dhe kalon kontrollin paraprak.
- Identifikon/ thërret saktë palët e treta/ndërhyrësit; formalizon përfaqësimin e Avokaturës së Shtetit.
- Dokumenton njoftimet; administron prova; nxjerr urdhra detyruese ku duhet.
- Argumenton dhe harton masa sigurimi dhe vendime revokimi/ndryshimi.

- Aplikon këto standarde në punë dhe tatime/dogana/licenca me produkte sipas profilit.

5. Orari didaktik — 6 × 50 min

Blloku I — Kuadër i përgjithshëm (2 × 50')

Ora 1 (50'): Kërkesëpadi, palët/pjesëmarrësit, Avokatura e Shtetit

- **Metoda:** mini-udhëzim + pyetje-përgjigje + ushtrim identifikimi palësh.
- **Produkt bazë:** Listë kontrolli “Dosja hyrëse” + matricë palë/ndërhyrës.
- **Produkt sipas profilit:**
 - **Gjyqtar:** skemë kontrolli të pranueshmërisë (juridiksion, kompetencë, legjitimim, shterim, afate).
 - **Prokuror:** shënim juridik gjysmëfaqësh mbi përdorimin e dosjes administrative si burim prove në procedime të lidhura.
 - **Avokat i Shtetit:** listë provash dhe autorizimesh për përgjigje paraprake.

Ora 2 (50'): Njoftimet dhe veprimet përgatitore; urdhri i seancës

- **Metoda:** punëtori dokumentesh + shembuj njoftimi + plan para-seancës.
- **Produkt bazë:** urdhër njoftimi dhe urdhër për prova; urdhri i caktimit të seancës.
- **Produkt sipas profilit:**
 - **Gjyqtar:** urdhër-model me afate dhe “pasoja të arsyeshme” për mosdorëzim prove.
 - **Prokuror:** vlerësim i ndikimit të njoftimeve të parregullta në integritetin e provës.
 - **Avokat i Shtetit:** plan komunikimi me organin dhe menaxhim rreziku për njoftimet.

Blloku II — Paditë në marrëdhënie pune (2 × 50')

Ora 3 (50') — Nëpunësi civil

- Shterimi i mjeteve të brendshme; dokumentimi i dosjes disiplinore; kërkesa për pezullim të masës.
- **Metoda:** analizë rasti + shkrim i shkurtër.
- **Produkt bazë:** kërkesë sigurimi (pezullim mase) + dispozitiv 3-tezash.
- **Produkt sipas profilit:**
 - **Gjyqtar:** vendim pezullimi me bilanc interesash dhe efekt në kohë.

- **Prokuror:** shënim juridik mbi ndërveprimin disiplinor–penal dhe ruajtjen e provës.
- **Avokat i Shtetit:** kundërshtim i pezullimit (bazueshmëria paraprake e kërkesës dhe rreziku i dëmit; proporcionalitet).

Ora 4 (50') —Nëpunës publik, marrëdhëniet e punës të të cilëve rregullohen nga ligji i posaçëm

- Emërimet/transfertime në organe me statut special; ndërhyrës kryesor/dytësor; plan para-seancës.
- **Metoda: simulim rolesh (seancë përgatitore).**
- **Produkt bazë:** urdhër detyrues për prova + plan i administrimit të dosjes.
- **Produkt sipas profilit:**
 - **Gjyqtar:** skemë menaxhimi procesi trekëndor (palë e tretë/ndërhyrës).
 - **Prokuror:** udhëzime për përdorim të sigurt të dokumentacionit të personelit.
 - **Avokat i Shtetit:** listë kontrolli të praktikës së brendshme para seancës.

Blloku III — Tatime/Dogana/Licenca (2 × 50')

Ora 5 (50') — Tatime/Dogana

- **Ankimet administrative;** kërkesa për pezullim akt-vlerësimi; barrë prove dhe rrezik dëmi.
- **Metoda:** dosje fiskale + debat i strukturuar.
- **Produkt bazë:** projekt kërkesë sigurimi + tabelë provash/shterimi.
- **Produkt sipas profilit:**
 - **Gjyqtar:** vendim pezullimi me kushtëzim (garanci, afat).
 - **Prokuror:** shënim juridik për koordinim me çështje penale të mundshme (p.sh. evazion).
 - **Avokat i Shtetit:** argument kundër pezullimit (interesi publik i të ardhurave).

Ora 6 (50') — Licencime

- Proces trekëndor i plotë: organi + përfituesi i licencës + ankuesi; thirrja e palës së tretë; pezullim.
- **Metoda:** simulim seance (kërkesë pezullimi dhe kundërshtime).

- **Produkt bazë:** urdhër thirrje palë të tretë + vendim sigurimi/jo-sigurimi (3 pika motivimi).
- **Produkt sipas profilit:**
 - **Gjyqtar:** dispozitiv i qartë mbi efektin në kohë dhe revokueshmërinë e masës.
 - **Prokuror:** shënim juridik mbi përdorimin e të dhënave të inspektimeve.
 - **Avokat i Shtetit:** plan paraqitjeje provash dhe interesash të treta të mbrojtura.

6. Dosja e veçantë e Temës Plani i orës (shkurt)

- **Objektivat:** sipas seksioneve më lart.
- **Treguesit e performancës** (0–2 pikë secila; total 10):
 1. **Dosje hyrëse dhe palë; 2) Njoftime dhe prova; 3) Urdhra përgatitorë; 4) Kërkesë/Vendim sigurimi i motivuar; 5) Procesi i rregullt ligjor dhe proporcionalitet.**

Pyetje vetëstudimore (para-orës)

1. Si paraqitet padia dhe cilat janë bashkëngjitjet minimale?
2. Si kontrollohen **juridiksioni** dhe **kompetenca** në hyrje?
3. Cilat janë rregullat e **njoftimeve** dhe provueshmëria e tyre?
4. Kushtet materiale për **sigurimin e padisë** dhe si peshohet proporcionaliteti?
5. Si reagohet kur **organi nuk sjell dosjen**?
6. Kur thirret **palë e tretë/ndërhyrës**?
7. Cilat janë **llojet** e padive administrative dhe objektet tipike?

Çështje kyçe për debat

- Roli i **Avokaturës së Shtetit** në fazën hyrëse; koordinimi me organet.
- Standardi i provës në **masat e përkohshme** krahasuar me gjykimin mbi themelin.
- Pasojat e **njoftimeve të parregullta** dhe të **mosdorëzimit të dosjes**.

Raste praktike (DOSJE)

Kazus nr. 2 (si në kërkesën tuaj)

- **Fakte:** Organi publik nuk zbaton urdhrin e dytë për paraqitje provash; gjykata gjobit titullarin (neni 26 i ligjit për gjykatat administrative). Organi dorëzon provat **1 ditë** para seancës.
- **Pyetje drejtimi:**

1. A lejohet paraqitja e provave 1 ditë para seancës?
2. Çfarë vendos gjykata? Arsytim mbi vonesën, respektimin e urdhrit dhe ndikimin në të drejtën e mbrojtjes.

• **Produkt sipas profilit:**

1. **Gjyqtar:** dispozitiv mbi sanksionin dhe administrimin/rrëzimin e provës së vonuar + “pasoja të arsyeshme”.
2. **Avokat i Shtetit:** kërkesë për pranueshmëri me kusht / zhdëmtim të vonesës.
3. **Prokuror:** vlerësim i integritetit të provës dhe implikimet për çështje penale të lidhura.

Rast B — Pezullimi i akt-vlerësimit tatimor

- Kërkesë pezullimi; rrezik dëmi serioz; dokumentim i shterimit.
- Produkt: kërkesë sigurimi + tabelë provash.

Rast C — Licencë me palë të tretë (konkurent)

- Thirrja e përfituesit; bilanc interesash; urdhër njoftimi dhe vendim sigurimi.

Rast D — Masë disiplinore dhe dosje e paplotë

- Urdhër detyrues për prova; plan para-seancës; pezullim i përkohshëm i ekzekutimit.

Skedë normative (orientuese)

- Kodi i Procedurave Administrative (2015).
- Ligji nr. 49/2012 “Për gjykatat administrative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative”, i ndryshuar.
- Parime: ligjshmëria, proporcionaliteti, kontradiktoriteti, siguria juridike.
- Rregulla mbi Avokaturën e Shtetit (përfaqësimi i organeve publike).
- Legjislacion sektorial orientues: nëpunësi civil, tatime/dogana, licencime.

Shabllone pune (skelete gati për kopjim)

- **Urdhër caktimi seance** (data/ora; detyra para-seancës; paralajmërim për pasojat).
- **Urdhër njoftimi dhe thirrje palë të tretë/ndërhyrës (afat; forma e njoftimit; provueshmëria).**
- **Urdhër për prova** (objekti; afati; pasojat e mosdorëzimit).
- **Kërkesë për sigurim padie** (objekti; *bazueshmëria paraprake e kërkesës dhe rreziku i dëmit*; proporcionaliteti; prova; kërkimi).

- **Vendim mbi sigurimin** (dispozitiv; 3 pika motivimi; efekt në kohë; kushtet e revokimit).
- **Kërkesë për revokim/ndryshim** (fakte/prova të reja; ndryshim rrethanash; disproporcionalitet).
- **Plan veprime përgatitore dhe Listë kontrolli njoftimesh.**

Rubrika e vlerësimit (0–2 pikë; total 10)

1. **Dosja hyrëse dhe palët; 2) Njoftime dhe prova; 3) Urdhra përgatitorë; 4) Kërkesë/Vendim sigurimi i motivuar; 5) Procesi i rregullt ligjor dhe proporcionalitet.**

Fleta e reflektimit (pas orës)

- Cilin hap paraprak nënvlerëson më shpesh praktika dhe si do ta paraprijë?
- Si balancesh rrezikun e dëmit me interesin publik në kërkesë pezullimi?
- Çfarë përmirësimi konkret bën në modelin e urdhrit të njoftimeve?

KAGJL, vendimi nr. 00-2025-921, datë 11.03.2025 – në sigurimin e padisë gjykata nuk zgjidh paraprakisht themelin, por verifikon në vlerësim paraprak ekzistencën e së drejtës së pretenduar dhe rrezikun real që ekzekutimi i vendimit të ardhshëm të bëhet i pamundur ose i vështirë. Standardi përdoret për kërkesën dhe vendimin mbi masën e përkohshme.

Literatura dhe Legjislacion

E detyrueshme:

- **Leksionet dhe rastet praktike (prof. asoc. dr. Sokol Sadushi).**
- Sadushi S., *Gjykata administrative dhe kontrolli ligjor mbi administratën*, 2014.
- Dobjani E., Toska E., Puto E., Dobjani E., “E Drejta Administrative: Kontrolli gjyqësor mbi veprimtarinë administrative”, 2013.

E rekomanduar:

- Sadushi, *E drejtë administrative procedurale*, 2017.
- *Komentari i Kodit të Procedurave Administrative* (Toena, ribotim i plotësuar), 2018.
- Kondi, “Shqyrtimi gjyqësor i ligjshmërisë së akteve administrative”, Trajtime Juridike, ISPL, Tiranë, 2002.
- Caka, “Shqyrtimi gjyqësor i veprimtarisë administrative”, 2003.

Ligje kryesore:

- **KPA (2015) dhe Ligji nr. 49/2012.**

Tema 10: Seanca gjyqësore.

Kohëzgjatja: 4 orë mësimore (4×50')

Lënda: Gjykimi Administrativ

Pjesa II: Procedura administrative gjyqësore

Pedagogët: Altina Nasufi dhe Ardian Dvorani (me praninë edhe të Bezart

Kaçkani-pedagog në dispozicion)

Seanca gjyqësore.

1. Natyra e procesit administrativ;
 - a) Procedurë mbi bazë dokumentesh ose me gojë; Procedurë akuzatore/kontradiktore. procedurë inkuizitore;
2. Pasojat juridike të mosparaqitjes së palëve në seancë gjyqësore.
3. Provat në procesin gjyqësor; Ekspertiza, dëshmitarët.
4. Barra e provës;
5. Përfundimi i shqyrtimit gjyqësor administrativ.
6. Vendimi i gjykatës administrative.
 - Vendimi jopërfundimtar për pushimin e gjykimit.
 - Vendimet përfundimtare.
 - Vendimi i pranimit tërësisht ose pjesërisht të padisë.
 - Vendimi i rrëzimit të padisë.

1. Abstrakt / Përshkrim i temës

Tema fokusohet në zemrën e procesit: seancën gjyqësore administrative. Trajtohet natyra e procesit (mbi dokumente apo me gojë; kontradiktor kundrejt inkuizitor), pasojat e mosparaqitjes së palëve, administrimi i provave (dëshmitarë, ekspertiza, prova shkresore/elektronike) dhe barra e provës. Mbyllet me përfundimin e shqyrtimit dhe vendimet e gjykatës: vendime jopërfundimtare për pushim, vendime përfundimtare (pranim i plotë/pjesor, rrëzim), duke theksuar dispozitivin dhe 3 tezat kyçe të arsytimit. Baza është procesi i rregullt ligjor-i, proporcionaliteti dhe menaxhimi aktiv i seancës.

Çfarë do të trajtojë tema?

1) Natyra e procesit administrativ në seancë

- Procedurë mbi dokumente dhe me gojë (**gojoria/drejtpërdrejtësia kundrejt ekonomi gjyqësore**).
- Kontradiktoriteti (barazia e armëve, e drejta për t'u dëgjuar) dhe elementët inkuzitorë (rol i aktiv i gjykatës për të kërkuar/propozuar prova, sqaruar faktet).

2) Mungesa e palëve

- Rregullat e mosparaqitjes: shtyrje, vazhdim në mungesë, nxjerrje pasojash të arsyeshme (jo pranim automatik i pretendimeve), sanksione ndaj mosbindjes (p.sh., mos dorëzim dosjeje).

3) Provat në seancë

- Dëshmitarët (thirrja, betimi, ballafaqimi, pyetjet verifikuese).
- Ekspertiza (emërimi, pyetësi, konflikti i interesit, afatet, seanca sqaruese).
- Provat shkresore/elektronike (autenticiteti, integriteti, origjina).
- Refuzimi i provave të parregullta/të vonuara dhe dokumentimi në procesverbal.

4) Barra e provës

- Parimi i ligjshmërisë: barra ndaj administratës për faktet që justifikojnë aktin/veprimin; përjashtime dhe shkëmbimi i barrës kur pala ngre pretendime pozitive.

5) Mbyllja e shqyrtimit dhe llojet e vendimeve

- Mbyllja e provave dhe konkluzionet.
- Vendime jopërfundimtare: pushim (p.sh., mungesë objekt/legjitimim, tërheqje).
- Vendime përfundimtare: pranim i plotë/pjesor (me riparime/urdhra pozitive), rrëzim.
- Elementet e dispozitivit dhe 3 teza kyçe të motivimit; efekti në kohë, ekzekutueshmëria.

2. Objektivat mësimore

- Të drejtojnë seancën duke balancuar kontradiktorin me rolin inkuizitor.
- Të administrojnë prova (dëshmitarë/ekspertë/dosje administrative) dhe të vendosë mbi pranueshmërinë.
- Të menaxhojnë mosparaqitjen dhe sanksionet pa cenuar procesin e rregullt ligjor.
- Të mbyllë shqyrtimin dhe të formulojnë vendime të qarta (dispozitiv + 3 teza).

3. Kompetencat

- **Analitike:** test relevancë/ligjshmëri prove; bilanc interesash në vendime procesuale.
- **Shkrim profesional:** urdhër thirrjeje, urdhër ekspertimi, vendim ndërmjetës (provë), procesverbal i seancës, vendim përfundimtar.
- **Menaxhim procedural:** kronologji, afate, “pasoja të arsyeshme”, dokumentim i çdo hapi.
- **Etikë dhe paanësi:** barazi armësh, qartësi dhe transparencë.

a) *Njohuri (çfarë duhet të dijë kandidati)*

- Rregullat e seancës; roli i gjykatës dhe i palëve.
- Dëshmitarë/ekspertë: kritere, pyetësor, konflikt interesi, mosparaqitje.
- Prova shkresore/elektronike: autenticitet, integritet, origjina, zinxhiri i ruajtjes.
- Modelet e vendimeve (pushim; pranim i plotë/pjesor; rrëzim) dhe efektet.

b) *Aftësitë (çfarë duhet të bëjë kandidati)*

- Harton urdhra (thirrje dëshmitari/eksperti; refuzim/provonim prove).
- Bën pyetje verifikuese dhe plan ballafaqimi.
- Shkruan vendim përfundimtar me dispozitiv të saktë dhe 3 teza motivimi.

c) *Qëndrime*

- Rigoroz, por jo formalist; fokus në të vërtetën materiale dhe sigurinë juridike.
- Proporcionalitet në sanksione; respektim i të drejtës së mbrojtjes.

4. Rezultatet e të nxënit (të matshme)

1. Drejton seancën sipas parimeve; 2) vendos mbi prova me arsyetim të shkurtër;
2. menaxhon mungesat dhe sanksionet; 4) harton një vendim përfundimtar të plotë.

5. Orari didaktik (4 × 50 min)

Ora	Fokus	Metodologjia	Produkti i orës	Produkt sipas profil
I (50')	Natyrë e seancës: dokumente kundrejt gojori; kontradiktor dhe inkuizitor; mungesa e palëve	Mini-udhëzim + pyetje-përgjigje + skemë rrjedhëse	Skemë drejtimi seance + listë kontrolli mosparaqitjesh dhe sanksionesh	GJYQTAR: plan drejtimi seance · PROKUROR: shënim juridik ruajtje prove dhe procesi i rregullt ligjor · AV. SHTETI: plan paraqitjeje provash
II (50')	Provat: dëshmitarët dhe ekspertiza; refuzimi i provës së vonuar; procesverbali	Punëtori dokumentesh + simulim rolesh	Urdhër thirrjeje dëshmitari/eksperti + vendim ndërmjetës (pranim/refuzim)	GJ: vendim tip; PR: shënim juridik integriteti provave; AS: strategji kundërshtimi prove
III (50')	Barra e provës; prova shkresore/elektronike; ballafaqimi	Kazuse të shkurtra +	Tabelë shpërndarjeje	GJ: skemë “who proves what” · PR: vlerësim përdorimi

Ora	Fokus	Metodologjia	Produkti i orës	Produkt profilit	sipas
		debat i strukturuar	barre prove + model ballafaqimi	provash elektronike · AS: plan paraqitjeje/detyrimi prove GJ: dispozitiv i qartë (efekt në kohë) · PR: shënim juridik implikime penale/sekrete · AS: projekt konkluzionesh dhe masa pasuese	
IV (50')	Mbyllja e shqyrtimit dhe llojet e vendimeve	Simulim konkluzionesh + punëtori shkrimi	Vendim përfundimtar (dispozitiv + 3 teza) ose vendim pushimi		

Diferencim sipas profilit (produkte)

- **Gjyqtar:** plan drejtimi seance; vendime ndërmjetëse; vendim përfundimtar (pranim/rrëzim/pjesor) me efekt në kohë.
- **Prokuror:** shënim juridik mbi integritetin/ligjshmërinë e provave dhe ndërveprimin me procedime penale; rekomandime për sekretet.
- **Avokat i Shtetit:** plan paraqitjeje provash; kundërshtime për prova të parregullta; projekt konkluzionesh finale.

6. Dosja e veçantë e Temës 10 (paketa didaktike)

Plani i orës (shkurt)

- **Objektivat:** si më sipër.
- **Treguesit e performancës** (0–2 pikë; total 10):
 1. drejtim seance; 2) administrim i provave; 3) menaxhim mosparaqitjesh/sanksionesh; 4) procesverbal i rregullt; 5) vendim i motivuar (3 teza).

Pyetje vetëstudimore (para-orës)

1. Kur mjafton gjykimi **mbi dokumente** dhe kur kërkohet **gojoria**?
2. Çfarë pasoje sjell **mosparaqitja** e palëve/dëshmitarëve/ekspertëve?
3. Cilat janë **kushtet** e pranueshmërisë së provës dhe kur refuzohet?
4. Si shpërndahet **barra e provës** në çështjet tipike administrative?
5. Kur jepet **pushim**, kur **pranim** (i plotë/pjesor) dhe kur **rrëzim**?

Çështje kyçe për debat

- Sa “inkuizitor” duhet të jetë gjykimi administrativ pa cenuar kontradiktorin?
- **Provat elektronike: autenticiteti dhe zinxhiri i ruajtjes.**

- “Përdorimi” i mosparaqitjes në arsyetim pa ndëshkuar padrejtësisht palën.

Raste praktike (DOSJE)

- **Rast A — Mungesë palësh: paditësi mungon pa arsye; i padituri (organi) nuk sjell dosjen → skenar sanksionesh dhe “pasoja të arsyeshme”.**
- **Rast B — Dëshmitar/ekspert: mosparaqitje; kërkesë për zëvendësim/urdhra detyrues; refuzim prove të papërshtatshme.**
- **Rast C — Barra prove: akt-vlerësim tatimor; raport privat i palës kundrejt dosja administrative.**
- **Rast D — Vendim: pranim pjesor me urdhra pozitivë dhe përcaktim efekti në kohë.**

Detyrat sipas profilit: gjyqtari harton dispozitivin; avokati i shtetit përgatit konkluzionet; prokurori bën shënim juridik për integritetin e provave.

Skedë normative (orientuese)

- Ligji nr. 49/2012, i ndryshuar (nenet 34–43: seanca dhe administrimi i provave; neni 35, barra e provës; neni 37, kufijtë e shqyrtimit të çështjes; neni 38, gjykimi incidental; nenet 39–41, vendimet jopërfundimtare, vendimet përfundimtare dhe përmbajtja e vendimit).
- **KPA 2015** (dosja administrative, të drejtat e palëve, njoftimet) — bashkëveprim.
- **KPC** (kur zbatohet në mungesë dispozitash specifike).
- Sektoriale: **nëpunësi civil, tatime/dogana, licenca/inspektive.**

Shabllone pune (skelete)

- **Urdhër thirrjeje** (dëshmitar/ekspert) + paralajmërime.
- **Urdhër ekspertimi** (objekt/pyetje/afate; konflikt interesi).
- **Vendim ndërmjetës** (pranim/refuzim prove; 3 pika motivimi).
- **Model procesverbali** me rubrika standarde.
- **Vendim pushimi** (arsyet, efekti).
- **Vendim përfundimtar** (pranim i plotë/pjesor; rrëzim; kostot; ekzekutimi).

Rubrika e vlerësimit (0–2 pikë; total 10)

1. **Organizim dhe drejtim seance; 2) Administrim i provave; 3) Menaxhim i mungesave/sanksioneve; 4) Dokumentim; 5) Qartësi e dispozitivit dhe 3 teza motivimi.**

Fleta e reflektimit (pas orës)

- Cilin hap procedural nënvlerësive sot dhe si do ta përmirësohë?
- Cila ishte pika më e fortë/ëndjeshme në arsyetimin e vendimit që hartove?
- Çfarë do ndryshojë në menaxhimin e provave në seancën e radhës?

PRAKTIKË GJYQËSORE E PËRDITËSUAR: KAGJL, vendimi nr. 00-2026-294 (3), datë 14.01.2026 – kur zgjidhja e mosmarrëveshjes varet nga një çështje teknike, gjykata duhet të përdorë mjetet e duhura të hetimit, përfshirë ekspertimin, dhe nuk mund të penalizojë palën për një mosfunksionim të sistemit elektronik publik pa verifikim teknik. Vendimi thekson edhe detyrimin e gjykatës së apelit për t'u përgjigjur në mënyrë të pavarur shkaqeve thelbësore të ankimit.

Literatura dhe Legjislacion

E detyrueshme: Sadushi (2014), Dobjani et al. (2013), leksionet dhe rastet praktike.

E rekomanduar: Sadushi (2017), Komentari i KPA (Toena), Kondi (2002), Caka (2003).

Ligje: Ligji nr. 49/2012, KPA 2015, dispozita përkatëse të KPC (subsidiar).

Tema 11: Kufijtë e kontrollit gjyqësor administrativ; natyra e kontrollit gjyqësor; diskrecioni; pasojat e shkeljeve procedurale.

Kohëzgjatja: 4 orë mësimore (4×50')

Lënda: Gjykimi Administrativ

Pjesa II: Procedura administrative gjyqësore

Pedagogët: Sokol Sadushi dhe Altina Nasufi (me pjesëmarrjen e Enerjeta Shehaj si pedagoge në dispozicion)

1. Kufijtë e kontrollit gjyqësor administrativ.

- 1) Shtrirja e kontrollit gjyqësor në cilësimin juridik të fakteve.
- 2) Shtrirja e kontrollit gjyqësor në kohë.

2. Natyra e kontrollit gjyqësor- Kontrolli i ligjshmërisë së veprimtarisë administrative.

- 1) Paligjshmëria dhe pavlefshmëria e aktit administrativ individual.
- 2) Kontrolli i aktit administrativ diskrecionar.
 - a) Shtrirja e kontrollit gjyqësor në ushtrimin e pushtetit diskrecionar.
- 3) Paligjshmëria dhe pavlefshmëria e veprimit tjetër administrativ.
- 4) Pasojat juridike të shkeljeve të procedurës administrative.
 - Shkeljet procedurale si mjete joefektive për paligjshmëri të vendimeve administrative në rastin e kompetencës së lidhur (mungesës së diskrecionit).
 - Karakteri substancial i shkeljeve procedurale që sjellin paligjshmëri të vendimeve administrative.

- Kriteri i privimit të palëve nga garancitë (të drejtat dhe parimet) kryesore procedurale.
- Kriteri i ndikimit të shkeljes procedurale mbi themelin e vendimit administrativ: pasojat nuk do të ishin të njëjta.

1. Abstrakt / Përshkrim i temës

Tema vendos hartën e kontrollit gjyqësor administrativ: shtrirja mbi cilësimin juridik të fakteve dhe në kohë; natyra e kontrollit si kontroll i ligjshmërisë dhe jo i oportunitetit; trajtimi i paligjshmërisë dhe pavlefshmërisë së aktit/veprimit administrativ; dhe standardet për kontrollin e diskrecionit (parimi i ligjshmërisë, proporcionaliteti, barazia, mosdiskriminimi, ndalimi i arbitraritetit). Pjesa e fundit sqaron pasojat e shkeljeve procedurale: kur janë joefektive (kompetencë e lidhur) dhe kur janë substanciale (privim real nga garancitë, ndikim në themel), si dhe kriteret për t'i dalluar. Në thelb, tema u jep kandidatëve një listë kontrolli gjyqësor: çfarë kontrollohet, deri ku kontrollohet dhe si motivohet vendimi.

Çfarë do të trajtojë tema?

- **Kufijtë e kontrollit gjyqësor**
 - Shtrirja në cilësimin juridik të fakteve (fakti kundrejt vlerësimi juridik; standardi i kontrollit).
 - Shtrirja në kohë (aktet njëherëshe/afatgjata; efekte ex nunc kundrejt ex tunc; ndalimi i retroaktivitetit, përjashtimet).
- **Natyra e kontrollit:** kontroll i ligjshmërisë (jo i oportunitetit); raporti me interesin publik dhe pritjet e ligjshme.
- **Paligjshmëria dhe pavlefshmëria**
 - Akti administrativ individual: vese materiale/procedurale; pasojat.
 - Veprimi tjetër administrativ: dokumentimi, prova dhe kontrollueshmëria.
- **Diskrecioni administrativ**
 - Koncepti, kufijtë, **proporcionaliteti**; “diskrecion ≠ arbitraritet”.
 - Shtrirja e kontrollit gjyqësor në **ushtimin e diskrecionit**; tejkalimi/shpërdorimi; konceptet e papërcaktuara ligjore.
- **Shkeljet procedurale dhe pasojat**
 - Joefektive në **kompetencë të lidhur**.
 - **Substanciale** kur privohen garanci thelbësore ose kur ndikojnë në themel.
 - **Kriteret:** (i) privimi nga garancitë; (ii) ndikimi mbi rezultatin.

2. Objektivat mësimore

- Të përcaktojë **shtrirjen** e kontrollit (fakte/kohë) dhe **natyrën** (ligjshmëri v.s. oportunitet).
- Të aplikojë **testin e proporcionalitetit** dhe **standardet e kontrollit të diskrecionit**.
- Të klasifikojë **shkeljet procedurale** dhe të projektojë **pasoja** e tyre.
- Të hartojë **vendim të motivuar** për një çështje me diskrecion ose me shkelje procedurale.

3. Kompetencat

- **Analitike:** ndërtim i kornizës ligjore/jurisprudenciale; test ligjshmërie/proporcionaliteti.
- **Shkrim profesional:** dispozitiv + 3 teza kyçe; tabelë vlerësimi të diskrecionit; matricë për klasifikimin e shkeljeve.
- **Menaxhim procedural:** zgjedhja e mjetit dhe e pasojës (anulim/shfuqizim; kthim për rishqyrtim; urdhra pozitive).

- **Etikë dhe paanësi:** balancim i interesit publik me të drejtat e palës; transparencë arsyetimi.

a) Njohuri (çfarë duhet të dijë kandidati)

- Ligjshmëria e akteve/veprimeve; kufijtë e kontrollit të fakteve.
- Proporcionaliteti, barazia, ndalimi i diskriminimit; pritjet e ligjshme.
- Diskrecioni: koncepti, kriteret e kontrollit, konceptet e papërcaktuara ligjore.
- **Shkeljet procedurale: joefektive kundrejt substanciale; kriteret e ndikimit/privimit.**

b) Aftësitë (çfarë duhet të bëjë kandidati)

- Ndërton **listë kontrolli** kontrolli për akt/veprim; identifikon **veset**.
- Aplikon **matricën e diskrecionit** (qëllim–mjet–masë) dhe formëson arsyetim gjyqësor.
- Përcakton **pasojën procesuale** të shkeljes (p.sh., anulim, kthim për rishqyrtim, lënia në fuqi).

c) Qëndrime

- Rigoroz ndaj ligjshmërisë; i matur në ndërhyrje ndaj diskrecionit (self-restraint).
- Qartësi dhe ekonomi në arsyetim; **jo formalizëm** kur defekti është i parëndësishëm.

4. Rezultatet e të nxënit (të matshme)

- 1) Harton një **vendim të shkurtër** për një çështje diskrecioni ose shkelje procedurale.
- 2) Plotëson një **matricë kontrolli** për cilësimin juridik të fakteve dhe efektin në kohë.
- 3) Argumenton **pse** një shkelje është/ nuk është substanciale.
- 4) Diferencionon **paligjshmërinë** nga **pavlefshmëria** dhe zgjedh pasojën e duhur.

5. Orari didaktik (4 × 50 min)

Ora	Fokus	Metodologjia	Produkti i orës	Produkt sipas profilit
I (50')	Kufijtë e kontrollit (fakte/kohë) dhe natyra e kontrollit (ligjshmëri kundrejt oportunitet)	Mini-udhëzim + pyetje-përgjigje + skemë e kontrollit paraprak	Skemë kontrolli (fakte→cilësim→kohë→pasoja)	Gjyqtar: plan kontrolli; Prokuror: shënim juridik mbi cilësimin e fakteve si prova; Avokat i Shtetit: argument bazë ligjshmërie
II (50')	Diskrecioni: koncepti, kufijtë, proporcionaliteti; kontrolli gjyqësor	Debat i strukturuar + fletë pune “testi i proporcionalitetit”	Matricë kontrolli të diskrecionit (qëllim-mjet-masë)	GJ: projekt 3 teza kontrolli; PR: sinjale abuzimi/arbitrariteti; AS: strategji mbrojtjeje të aktit
III (50')	Shkeljet procedurale: joefektive kundrejt substanciale; kriteret e privimit/ndikimit	Kazuse të shkurtra + vendime ndërmjetëse	Matricë “defekt-garanci-pasojë” + dispozitiv për kthim/ndryshim	GJ: vendim ndërmjetës; PR: shënim juridik ndikim prove; AS: plan korrigjimesh paraprake
IV (50')	Punë me rast orientues (p.sh. vendimi nr. 00-2015-3668, 03.11.2015): kontrolli mbi diskrecionin	Analizë rasti + punëtori shkrimi	Vendim i shkurtër (pranim/rrëzim/pjesor) me 3 teza kyçe	GJ: dispozitiv i qartë; PR: shënim juridik për implikime penale/sekrete; AS: kundërshtime të të përzgjedhura

7. Dosja e veçantë e Temës 11 (paketa didaktike)

Plani i orës (shkurt)

- **Objektivat:** si më sipër.

- **Treguesit e performancës** (0–2 pikë; total 10):

1. identifikimi i kufijve të kontrollit; 2) aplikimi i proporcionalitetit; 3) klasifikimi i shkeljeve; 4) qartësia e dispozitivit; 5) etikë dhe paanësi në debat.

Pyetje vetëstudimore

- Për **diskrecionin**:

1. A është një zgjedhje midis disa zgjidhjeve?
2. A duhet të veprojë organi publik? Si, në ç'mënyrë?
3. Devijimi nga praktika, a është tejkalim i diskrecionit?
4. Çfarë janë konceptet e papërcaktuara ligjore?
5. A mund të kontrollohen gjyqësisht?
6. A ndihmon mosarsyetimi i aktit në kontrollin e diskrecionit?

- Pyetje shtesë:
 7. Ku mbaron **cilësimi juridik i faktit** dhe ku fillon **diskrecioni**?
 8. Kur është **joefektive** një shkelje procedurale dhe pse?
 9. Si ndikon **koha** (ex nunc/ex tunc) në pasojat e vendimit?

Çështje kyçe për debat

1. **Diskrecion** ≠ **arbitraritet**; 2) **Proporcionaliteti** si test “filtri”;
2. **Privimi i garancive kundrejt defekt formal**; 4) **Efekti në kohë** i zgjidhjes (anulim/shfuqizim/kthim).

DOSJA (rastet për punë)

- **Rast A (diskrecion):** akt që heq një të drejtë me referencë të paqartë të interesit publik; detyrë: apliko matricen e proporcionalitetit dhe formulo vendimin.
- **Rast B (shkelje procedurale):** mungesë dëgjimi/arsyetimi; verifiko nëse privon garanci thelbësore dhe përcakto pasojën.
- **Rast C (orientues)** — *vendimi nr. 00-2015-3668, 03.11.2015 (Kolegji Administrativ)*:
 - Pyetje udhëzuese: (i) Si e vlerësoni arsyetimin e Gjykatës së Apelit? (ii) A mund të konkludonte Apeli mbi paligjshmërinë e vullnetit diskrecionar? (iii) Si e ka trajtuar GJL kontrollin mbi diskrecionin?
 - Produkt: **shënim juridik** sipas profilit + **dispozitiv i shkurtuar**.

Skedë normative (orientuese)

- **KPA 2015** (parimet, dëgjimi, arsyetimi, proporcionaliteti).
- **Ligji nr. 49/2012** (juridiksioni, standardet e shqyrtimit, vendimet).

- **KPA i shfuqizuar – ligj 8485/1999** (për krahasim historik ku ndihmon).
- **Referenca kushtetuese:** procesi i rregullt ligjor, siguria juridike.
- **Sektoriale**, sipas rastit (punë, tatime/dogana, licenca).

Shabllone pune (skelete)

- **Listë kontrolli i kontrollit të diskrecionit** (qëllim → bazë ligjore → mjet → proporcionalitet → arsyetim).
- **Matricë “defekt–garanci–pasojë”** (joefektive kundrejt substanciale).
- **Model vendimi** (dispozitiv + 3 teza kyçe; efekt në kohë).
- **Model shënim juridik-je sipas profilit** (gjyqtar/prokuror/avokat i shtetit).

Rubrika e vlerësimit (0–2 pikë secila; total 10)

1. Korniza e kontrollit e ndërtuar saktë.
2. **Aplikimi i proporcionalitetit dhe kufijve të diskrecionit.**
3. Klasifikimi i shkeljes dhe pasojës.
4. **Qartësia e shkrimit dhe dispozitivit.**
5. **Etikë/profesionalizëm dhe menaxhim i debatit.**

Fleta e reflektimit (3 pyetje)

- Cili element i **proporcionalitetit** ishte më i vështirë për t’u balancuar dhe pse?
- Cilin **defekt procedural** ke prirje ta nënvlerësosh? Si do ta verifikosh sistematikisht?
- A ndryshoi mendimi yt mbi **shtrirjen e kontrollit** pas punës me rastin orientues?

Në kontrollin e diskrecionit, gjykata nuk zëvendëson administratën në vlerësimin e oportunitetit, por kontrollon bazën ligjore, kompetencën, kriteret e paracaktuara, procedurën, arsyetimin, mungesën e arbitraritetit dhe proporcionalitetin. Të diskutohen KAGJL, vendimi nr. 00-2026-1547 (14), datë 20.01.2026 (diskrecioni i kufizuar dhe arsyetimi i individualizuar) dhe vendimi nr. 00-2026-2564 (307), datë 18.06.2026 (proporcionaliteti dhe individualizimi i masës disiplinore).

Literatura dhe Legjislacion

E detyrueshme

- **Leksionet dhe rastet praktike (prof. asoc. dr. Sokol Sadushi).**
- Sadushi, *E drejtë administrative procedurale*, 2017.

- Eralda (Methasani) Çani dhe Altina Nasufi, **Pushteti diskrecional i organeve publike dhe kontrolli ndaj tij**, Studime Juridike, Nr. 2, Shkolla e Magjistraturës, Republika e Shqipërisë, Dhjetor 2021

E rekomanduar

- *Komentari i Kodit të Procedurave Administrative*, Toena, ribotim i plotësuar.

Ligje

- **Kodi i Procedurave Administrative (1999).**
- **Kodi i Procedurave Administrative (2015).**
- **Ligji nr. 49/2012 “Për gjykatat administrative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative”, i ndryshuar.**
-

Tema 12: Gjykimi në Gjykatën Administrative të Apelit.

Kohëzgjatja: 2 orë mësimore (2×50’)

Lënda: Gjykimi Administrativ

Pjesa II: Procedura administrative gjyqësore

Pedagogët: Ardian Dvorani dhe Altina Nasufi (me pjesëmarrjen e Enerjeta Shehaj si pedagoge në dispozicion)

Çështjet kryesore

- 1) Kontrolli rishikues i kësaj gjykate dhe, në raste të veçanta, gjykimi edhe si shkallë e parë.
- 2) Gjykimi i aktit nënligjor normativ nga gjykatat administrative.
 - a) Gjykimi incidental nga gjykata e shkallës së parë.
 - b) Gjykimi i drejtpërdrejtë nga Gjykata Administrative e Apelit.
 - c) Shtrirja e kontrollit gjyqësor në gjykimin e aktit nënligjor normativ.
 - d) Rastet e konfliktit të juridiksionit gjyqësor administrativ me juridiksionin kushtetues- Akti nënligjor normativ.

1. Abstrakt/përshkrim i temës

E drejta për apel vlerësohet si mundësi e çdokujt për të pasur mjete të caktuara procedurale, për të kundërshtuar në një gjykatë më të lartë vendimin e dhënë nga një gjykatë më e ulët, duke i garantuar të drejtën për t’u përballur me drejtësinë në të gjitha nivelet e saj.

E drejta për apel është një e drejtë procedurale, por që shërben për të mbrojtur një të drejtë të natyrës substanciale. Kërkesat procedurale të ankimit janë, para së gjithash, në funksion të aksesit që duhet të kenë individët për të ushtruar efektivisht

ankimin ndaj vendimit gjyqësor. Tema trajton procedurën e gjykimit në apel si kontroll rishikues mbi vendimet e shkallës së parë dhe, në raste të parashikuara shprehimisht, gjykimin si shkallë e parë nga Gjykata Administrative e Apelit.

Pjesa qendrore analizon gjykimin e aktit nënligjor normativ: incidental në shkallë të parë, si dhe drejtpërdrejt në Apel, shtrirjen e kontrollit gjyqësor (hierarkia e burimeve, ligjshmëria/ultra vires, publikimi/hyrja në fuqi, proporcionaliteti), si dhe raportin me juridiksionin kushtetues (paligjshmëria ↔ pakushtetutshmëria; shmangia e konfliktit të juridiksionit). Kandidatët ndërtojnë kontrollin procedural paraprak: kush është gjykata kompetente, çfarë kontrollon, si gërmohet themeli i ligjshmërisë dhe cilat janë pasojat (anulim, shfuqizim ex nunc, urdhra pozitive).

Raporti ndërmjet kontrollit të kushtetutshmërisë dhe të ligjshmërisë së normës juridike është një çështje e diskutueshme për doktrinën dhe jurisprudencën gjyqësore. Në një shtet demokratik të së drejtës, për të bërë të mundur sigurimin e epërsisë së Kushtetutës, shqyrtimi i kushtetutshmërisë së normës juridike nuk mund të bëhet duke e përjashtuar kontrollin e ligjshmërisë nga juridiksioni i Gjykatës Kushtetuese. Nga ana tjetër, kontrolli i ligjshmërisë së normës juridike nuk përjashtohet nga juridiksioni i gjykatës administrative.

Çfarë do të trajtojë tema?

- **E drejta për apel:** qëllimi, kufijtë, forma/përmbajtja, afatet dhe shkaqet ligjore (shkelje të rënda procedurale; zbatim i gabuar i ligjit; vlerësim i paplotë/gabuar i fakteve).
- **Roli i GJAA:** kontroll rishikues; rastet kur gjykon **si shkallë e parë**.
- **Akti nënligjor normativ:**
 - **Gjykimi incidental** në shkallë të parë (kontroll ligjshmërie si premisë për zgjidhjen e çështjes).
 - **Gjykimi i drejtpërdrejtë** nga Apeli (legjitimimi, objekti, efektet).
 - **Shtrirja e kontrollit:** kompetenca materiale/territoriale e autoritetit, hierarkia e burimeve, publikimi/hyrja në fuqi, proporcionaliteti, ndalimi i arbitraritetit.
- **Konflikti i juridiksioneve me Gjykatën Kushtetuese:**
 - Dallimi akt individual kundrejt akt normativ; paligjshmëri kundrejt pakushtetutshmëri.
 - Rrugët e shmangies së konfliktit (testi i natyrës së aktit, kontrolli paraprak i kompetencës, efektet në kohë).

2. Objektivat mësimore

- Të strukturojë **ankimin** (forma, afatet, shkaqet) dhe të menaxhojë gjykimin në apel.
- Të dallojë **gjykimin incidental** nga **gjykimi i drejtpërdrejtë** të aktit nënligjor normativ.

- Të aplikojë **testin e ligjshmërisë** për aktet nënligjore (burime, kompetencë, publikim, proporcionalitet).
- Të identifikojë dhe shmangë **konfliktin e juridiksionit** me Gjykatën Kushtetuese.
- Të formulojë **vendim apeli** me dispozitiv të qartë (efekt në kohë; urdhra pasuese).

3. Kompetencat

- **Analitike:** ndërtim i kornizës ligjore/jurisprudenciale për apel dhe norma nënligjore; test ultra vires/proporcionalitet.
- **Shkrim profesional:** kallëzim ankimi, përgjigje në apel, kërkesë pezullimi, dispozitiv apeli, shënim juridik mbi juridiksionin.
- **Menaxhim procedural:** kontrolli paraprak i kompetencës (GJAA kundrejt GJK), renditja e shkaqeve të ankimit, pezullimi i ekzekutimit.
- **Etikë dhe paanësi:** qartësi arsyetimi, ekonomi gjyqësore, balancë interes publik—të drejta.
 - a) Njohuri (çfarë duhet të dijë kandidati)*
- **Parimet e të drejtës për apel dhe kufizimet e saj.**
- Struktura e **shkaqeve të ankimit** dhe standardet e shqyrtimit në apel.
- Regullat e gjykimit të aktit nënligjor normativ (incidental dhe i drejtpërdrejtë).
- Juridiksioni administrativ kundrejt kushtetues; dallimi akt individual / normativ.
 - b) Aftësitë (çfarë duhet të bëjë kandidati)*
- Harton **ankim** me shkaqe të tipizuara dhe provë orientuese.
- Ndërtton **listë kontrolli** kontrolli për akt nënligjor (kompetencë—formë—procedurë—publikim—përmbajtje—proporcionalitet).
- Përgatit **vendim apeli** (pranim/rrëzim/pjesor; shfuqizim/ndryshim; efekt në kohë).
- Harton shënim juridik mbi juridiksionin (administrativ kundrejt kushtetues) dhe plan veprimi.
 - c) Qëndrime*
- Vetëpërmbajtje gjyqësore (jo oportunitet), fokus në **ligjshmëri** dhe **siguri juridike**.
- Transparencë në arsyetim; respektim i barazisë së armëve.

4. Rezultatet e të nxënës (të matshme)

- 1) Përgatit një **ankim** të strukturuar (shkaqe + prova).

- 2) Plotëson **matricën e ligjshmërisë** për një akt nënligjor normativ.
- 3) Harton një **vendim apeli** me dispozitiv të qartë dhe efekt në kohë.
- 4) Argumenton në **shënim juridik** shmangien e konfliktit të juridiksionit.

5. Orari didaktik (2 × 50')

Ora	Fokus	Metodologjia	Produkti i orës / Produkt sipas profilit
I (50')	E drejta për apel; roli i GJAA si rishikues dhe si shkallë e parë; Akti nënligjor normativ — gjykimi incidental kundrejt i drejtpërdrejtë; shtrirja e kontrollit.	Mini-udhëzim + pyetje-përgjigje + fletë pune ligjshmërie.	Skemë e kontrollit paraprak e ankimit; listë kontrolli ligjshmërie për akt nënligjor; skedë afatesh. GJYQTAR: plan verifikimi shkaqesh · PROKUROR: shënim juridik implikime procedurale/sekrete · AV. SHTETI: projekt përgjigjeje.
II (50')	Konflikti i juridiksioneve (Administrativ ↔ Kushtetues); punë me kazuse; vendim i shkurtër apeli (dispozitiv + efekt në kohë).	Simulim seance + punëtori shkrimi (dispozitiv).	Shënim juridik mbi juridiksionin; dispozitiv apeli (pranim/rrëzim/pjesor; ex nunc/ex tunc). GJ: dispozitiv i qartë · PR: shënim juridik koordinim me GJK · AS: strategji mbrojtjeje.

Diferencim sipas profilit (produkte)

- **Gjyqtar:** plan shqyrtimi shkaqesh; vendim apeli (pranim/rrëzim/pjesor) me sqarim efekti në kohë; vendim për kompetencë/pezullim.
- **Prokuror:** shënim juridik mbi implikimet e aktit nënligjor (sekret, të dhëna, ndjekje penale) dhe koordinim me GJK kur çënohen të drejtat themelore.
- **Avokat i Shtetit:** përgjigje në apel; strategji mbrojtjeje të aktit; argumente për shmangie konflikti juridiksional.

6. Dosja e veçantë e Temës 12 (paketa didaktike)
Plani i orës (shkurt)

- **Objektivat:** si më sipër.
- **Treguesit e performancës** (0–2 pikë; total 10):
 1. **strukturimi i ankimit; 2) kontrolli i ligjshmërisë së normës; 3) zgjidhja e juridiksionit; 4) qartësia e dispozitivit; 5) etikë dhe ekonomi gjyqësore.**

Pyetje vetëstudimore

1. A kufizohet e drejta për apel?
2. **Cilat janë llojet e ankimit? Forma dhe përmbajtja?**
3. Cilat janë afatet për paraqitje/shqyrtim?
4. Shkaqet ligjore të ankimit (procedurale/materiale)?
5. **Paligjshmëri kundrejt pakushtetutshmëri — ku ndahet kufiri?**
6. A mund të shqyrtohet akt **individual** nga GJK? Po akt **normativ** nga gjykata administrative?
7. Si shmanget konflikti i juridiksionit ndërmjet GJK dhe GJAA?

Çështje kyçe për debat

- A mjafton kontrolli i **ligjshmërisë** për normën nënligjore?
- **Publikimi/hyrja në fuqi:** a e “shpëton” normën nga vesi material?
- **Efekti në kohë** i vendimit (ex nunc/ex tunc) mbi marrëdhëniet e konsoliduara.

Raste praktike (DOSJE)

Rast 1 — Udhëzim i Ministrit (tatime):

Individit i drejtohet **GJAA** me padi vetëm për shfuqizimin e udhëzimit të ministrit (akt normativ), pa sulmuar njoftimin tatimor.

- **Detyra:**
 - **Gjyqtar:** kontrollo legjitimitimin dhe kompetencën; vendos mbi objektin e padisë (norma) dhe efektin në kohë.
 - **Avokat i Shtetit:** kundërshtim mbi kompetencën/legjitimitimin; argumente ligjshmërie dhe interes publik.
 - **Prokuror:** shënim juridik mbi ndikimin e normës në hetime/sekrete fiskale.

Rast 2 — Vendim i Këshillit të Ministrave (shoqatë profesionale):

Shoqata i drejtohet **GJK** për antikushtetutshmëri dhe paralelisht **GJAA** për paligjshmëri.

- **Detyra:**
 - **Gjyqtar:** dispozitiv për shmangie/administrim konflikti juridiksioni (kontrolli paraprak).
 - **Avokat i Shtetit:** plan koordinimi procedurash; kërkesë mospranimi/pezullimi.
 - **Prokuror:** vlerësim i interesit publik dhe efektit të pezullimit.

Skedë normative (orientuese)

- **Ligji nr. 49/2012** (gjykatat administrative, mjetet e ankimit, kompetencat; roli i Apelit).
- **Kodi i Procedurave Administrative (2015)** (burimet; publikimi/shpallja; parimet).
- **Kushtetuta, neni 131** (kompetencat e GJK; konflikt juridiksioni).
- Rregullore/akte nënligjore sektoriale (tatime, licenca) — sa i duhet çështjes.

Shabllone pune (skelete)

- **Formular ankimi** (rubrikat, shkaqet e tipizuara, provat).
- **Listë kontrolli ligjshmërie** për akt nënligjor (kompetencë—procedurë—publikim—përmbajtje—proporcionalitet).
- **Model vendimi apeli** (pranim/rrëzim/pjesor; efekt ex nunc/ex tunc; urdhra).
- **Shënim juridik mbi juridiksionin (administrativ kundrejt kushtetues):** pyetje paraprake.

Rubrika e vlerësimit (0–2 pikë secila; total 10)

1. Strukturim i saktë i ankimit dhe i shkaqeve.
2. Aplikim i testit të ligjshmërisë për normën nënligjore.
3. Zgjidhje korrekte e juridiksionit/kompetencës.
4. **Qartësi e dispozitivit dhe efektit në kohë.**
5. **Etikë, paanësi dhe ekonomi gjyqësore.**

Fleta e reflektimit

- Cili ishte hapi vendimtar për shmangien e konfliktit të juridiksionit?
- Në cilën hallkë të **listë kontrolli-it të ligjshmërisë** kishe pikën më të dobët? Si e përmirëson?

- A do të ndryshonte dispozitivi yt nëse norma do të kishte **efekt retroaktiv**?

Literatura dhe Legjislacion

E detyrueshme

- Leksionet dhe rastet praktike (prof. asoc. dr. Sokol Sadushi).
- Sadushi, *E drejtë administrative procedurale*, 2017.

E rekomanduar

- *Komentari i Kodit të Procedurave Administrative*, Toena, ribotim i plotësuar.

Ligje

- **Ligji nr. 49/2012 “Për gjykatat administrative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative”.**
- **KPA 2015** (dhe, kur shërben, KPA 1999 për krahasim).
- **Kushtetuta e RSH**, neni 131.

Tema 13: Gjykimi në Gjykatën e Lartë.

Natyra e gjykimit në Gjykatën e Lartë. Rekursi, filtrimi, kufijtë e gjykimit të ligjit, shkaqet e reja, zhvillimi/njësimi dhe ndryshimi i praktikës dhe efektet e vendimit të GJL

Kohëzgjatja: 2 orë mësimore (2×50’)

Lënda: Gjykimi Administrativ

Pjesa II: Procedura administrative gjyqësore

Pedagogët: Sokol Sadushi dhe Ardian Dvorani

1. Abstrakt / Përshkrim i temës

Tema fokusohet në rekursin si mjet i jashtëzakonshëm për kontrollin e ligjshmërisë së vendimeve të Apelit dhe në rolin kushtetues të Gjykatës së Lartë për njësimin/zhvillimin e praktikës gjyqësore. Përmbledhen kushtet e pranueshmërisë, shkaqet ligjore të rekursit, filtri dhe standardi i rishikimit, si dhe natyra e vendimit (lënie në fuqi, ndryshim, prishje dhe kthim, pushim). Pjesa e dytë trajton procedurën e çështjeve njësuere (nisja, objektet tipike, pjesëmarrësit, efekti detyrues) dhe dallimin nga praktika e zakonshme. Kazuset shërbejnë për ndërtimin e shkaqeve të rekursit dhe për formulimin e një dispozitivi të qartë.

2. Çështjet dhe nën-çështjet

- Rekursi administrativ në Kolegjin Administrativ të Gjykatës së Lartë
 - Qëllimi dhe natyra rishikuese: kontroll në ligjshmëri (jo gjykim fakti të ri).
 - Pranueshmëria: legjitimimi, interes/efekt dobie, afati, tarifa, forma minimale, kërkesa për pezullim.
 - Shkaqet ligjore: (a) shkelje procedurale thelbësore; (b) zbatim i gabuar i ligjit material; (c) mangësi thelbësore në arsyetim; (d) mospërputhje me praktikën e konsoliduar; (e) juridiksioni/kompetenca.
 - Filtri i pranueshmërisë dhe standardi i shqyrtimit; kufijtë e kolegjit.
 - Dispozitivi: lënie në fuqi, ndryshim, prishje dhe kthim; pushim; pezullimi i ekzekutimit.
- Njësimi dhe ndryshimi i praktikës gjyqësore
 - Nisja e çështjes (kryesisht; me propozim), objektet tipike dhe pjesëmarrësit.
 - Procedura dhe standardi i arsyetimit; efekti ultra partes dhe raporti me vendimet e zakonshme.
 - Kur kërkohet ndryshim i praktikës; kriteret dhe arsyetimi.
 - Mënjanimi i konflikteve të juridiksionit në rekurs.

3. Objektivat mësimore

- Të strukturojë rekursin (forma, afati, shkaqet) dhe të vlerësojë pranueshmërinë.
- Të dallojë rekursin nga procedura e njësimit dhe të identifikojë kur kërkohet njësim/ndryshim praktike.
- Të formulojë shkaqe rekursi me argument ligjor e jurisprudencial dhe të hartojë përgjigje ndaj rekursit.
- Të shkruajë një vendim të shkurtuar të Kolegjit (dispozitiv + 3 teza kyçe).

4. Kompetencat

- Analitike: tipizimi i shkaqeve, testimi i materialitetit të shkeljes, lexim krahasues i praktikës.
- Shkrim profesional: rekurs/përgjigje, kërkesë për pezullim, dispozitiv kolegji, shënim juridik për njësimin.
- Menaxhim procedural: kontrolli i afateve, legjitimimi dhe filtri; renditja e shkaqeve.
- Etikë dhe paanësi: saktësi, ekonomi e arsyetimit, respekt i sigurisë juridike.

5. Orari didaktik (2 × 50')

Or	Minuta	Përmbajtja	Metodologjia	Produkte / Produkt
I	50' (8' nisja; 17' skemë dhe mini-udhëzim; 15' kasus; 10' P&P)	Rekursi: natyra rishikuese; pranueshmëria (afati, forma, legjitimimi, tarifa, pezullimi);	Mini-udhëzim + skemë e kontrollit paraprak; pyetje-përgjigje	Listë kontrolli e pranueshmërie; skedë shkaqesh;

		shkaqet e rekursit; ; ushtrim projekt kërkesë filtri i shkrimi (1 pezullimi pranueshmërisë. shkak)	
II	50' (10' Standardi i rishikimit Punëtori Dispozitiv i përmbledhje; dhe kufijtë; shkrimi; debat i shkurtuar (3 20' punëtori; dispozitivi (lënie në strukturuar; teza); shënim 10' njësimi; fuqi/ndryshim/prishj diskutim i juridik 10' diskutim i e dhe kthim); rasteve me pro/contra rasteve) njësimi/ndryshimi i vendime njësimit; praktikës (nisja, orientuese vendim i objekti, efekti); kazus shkurtër për mbi juridiksionin. kazusin		

6. Dosja didaktike (paketa)

- **Plani i orës: objektivat dhe treguesit e performancës (0–2 pikë; total 10).**
- **Pyetje vetë-studimore: a) pranueshmëria dhe shkaqet; b) standardi i rishikimit; c) kur nis njësimi; d) efekti i vendimit njësues.**
- Raste praktike (DOSJE)
- Kazus 1 (neni 9 LGJA — juridiksioni): Shkalla e parë nxjerr çështjen jashtë juridiksionit në fazën paraprake të shqyrtimit (para vendimit për prova). Pala ankim në Kolegjin Administrativ. • Pyetje: Si duhet të shprehet KAGJL? • Detyra sipas profilit: o Gjyqtar: arsyetim për formën e duhur të padisë/vendimit; o Av. i Shtetit: përgjigje mbi juridiksionin; o Prokuror: shënim juridik ndikimi mbi të drejtat procedurale.
- Kazus 2 (neni 9 LGJA — refuzim nxjerrjeje jashtë juridiksionit): Apeli ka refuzuar nxjerrjen jashtë juridiksionit duke arsyetuar se është marrë vendimi për provat. • Pyetje: Si duhet të shprehet KAGJL? •
- Detyra: hartoni dispozitiv kolegji dhe 3 teza të arsytimit. Shabllone pune (skelete) • Formular rekursi (rubrikat, shkaqet e tipizuara, kërkesa për pezullim). • Model përgjigjeje ndaj rekursit. • Model vendimi i Kolegjit (lënie në fuqi/ndryshim/prishje dhe kthim). • Shënim juridik për njësimin (arsyet e nisjes, pyetjet juridike, efektet).
- Rubrika e vlerësimit (0–2 pikë secila; total 10) 1. Qartësi në kualifikimin e shkaqeve të rekursit. 2. Saktësi procedurale (afate, format, legjitimim, filtrat). 3. Koherencë dhe cilësi e arsytimit. 4. Dispozitiv i qartë dhe efekt në kohë. 5. Etikë dhe profesionalizëm në debat.
- Fletë reflektimi: (i) Cili ishte faktori vendimtar për pranueshmërinë e rekursit? (ii) Cili shkak ishte më i vështirë për ta provuar dhe pse? (iii) A ka nevojë çështja jote për njësime apo mjafton praktika ekzistuese?

7. Literaturë dhe Legjislacion (orientuese)

- Ligji nr. 49/2012 “Për gjykatat administrative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative” dhe Kodi i Procedurës Civile — dispozitat lidhur me gjykimin dhe rekursin (për referencë).
- Praktika e Gjykatës së Lartë (vendime unifikuese dhe orientuese, sipas temës).

- S.Sadushi, Gjykata administrative dhe kontrolli ligjor mbi administratën (2014);

PRAKTIKË GJYQËSORE E PËRDITËSUAR: (i) KAGJL, vendimi nr. 00-2025-8, datë 11.03.2025 – shkaqet e reja të rekursit të paraqitura jashtë afatit 30-ditor nuk shqyrtohen në themel; (ii) KAGJL, vendimi zhvillues nr. 00-2026-2626 (231), datë 23.04.2026 – kufizimet e ankimit dhe rekursit janë përjashtime dhe zbatohen vetëm kur plotësohen kushtet ligjore përkatëse, përfshirë kriterin e vlerës dhe objektin lëndor të parashikuar nga ligji.

TEMA 14: Ekzekutimi i vendimit të gjykatës administrative

Kohëzgjatja: 2 × 50 minuta

Lënda: Gjykimi Administrativ

Pjesa II: Procedura administrative gjyqësore

Ndërthurje: Procesi civil (përmbartimi), të drejtat procedurale administrative.

Pedagogët: Eralda (Methasani) Çani dhe Altina Nasufi (me praninë edhe të Bezart Kaçkini-pedagog në dispozicion).

1. Abstrakt / Përshkrim i temës

Tema trajton fazën pas vendimit gjyqësor administrativ: vënja në ekzekutim, ekzekutimi vullnetar dhe i detyrueshëm, roli i përmbartuesit (shtetëror/privat), urdhrat plotësuese të gjykatës gjatë ekzekutimit, sanksionet ndaj titullarit të organit publik për mosekzekutim, si dhe kundërshtimi i veprimeve të përmbartuesit. Korniza ligjore bazohet në Kreun IX të Ligjit për Gjykatat Administrative dhe Mosmarrëveshjet Administrative (nenet 65–69) dhe në nenin 610 të Kodit të Procedurës Civile. Theksi vendoset tek standardet praktike: titulli ekzekutiv, koordinimi kreditor–përmbartues–gjykatë, zëvendësimi i aktit administrativ nga gjykata, urdhrat për kryerje/ndalim veprimi, përdorimi proporcional i gjobës ditore (20% e pagës minimale për ditë vonesë), si dhe dokumentimi i zinxhirit të veprimeve deri në përfundimin e ekzekutimit.

2. Objektivat mësimore

Njohuri

- Nenet 65–69 të LGJA-së: detyrimi për ekzekutim; ekzekutimi i detyrueshëm; veprimet plotësuese të gjykatës; sanksionet për mosekzekutim; kundërshtimi i veprimeve të përmbartuesit.
- Roli dhe kompetencat e përmbartuesit gjyqësor; roli i Policisë së Shtetit.
- Tarifat dhe shpenzimet: parimi i mosparapagimit nga kreditori; ngarkimi i debitorit.

Aftësi

- Harton një kërkesë për vënie në ekzekutim dhe komunikim udhëzues me përmbartuesin.
- Ndërtton kërkesë për gjobë ditore ndaj titullarit dhe/ose vendim zëvendësues të aktit administrativ.
- Strukturon ankim kundër veprimeve të përmbartuesit (neni 610 KPC).

Qëndrime

- Orientim të ligjshmëria, efektiviteti dhe proporcionaliteti; dokumentim i plotë i veprimeve; paanësi dhe transparencë ndaj palëve.

1 3) Kompetenca dhe Rezultatet e të nxënës

3. Kompetenca

- Analitike-procedurale: hartëzim i rrjedhës së ekzekutimit; identifikim i pengesave dhe masave korrigjuese.
- Shkrim juridik: dispozitiv i qartë për masa gjatë ekzekutimit; kërkesë pezullimi/urdhër kryerjeje.
- Menaxhim inter-institucional: koordinim kreditor–përmbarues–gjykatë–polici.

4. Rezultate (të matshme)

- Projekt-kërkesë për vënie në ekzekutim (≤ 1 faqe) + listë shoqëruese dokumentesh.
- Model-vendim për gjobë ditore ndaj titullarit / vendim zëvendësues akti.
- Ankim i shkurtuar kundër veprimeve të përmbaruesit (neni 610 KPC).

2 4) Diferencim sipas profilit

Gjyqtar

- Urdhëra procedurale (neni 66) dhe masa të tjera (neni 67); test proporcionaliteti; vendosje gjobe ditore (neni 68).

Prokuror

- Vlerësim i rasteve të mundshme të pengimit të ekzekutimit; koordinim me hetimin kur ka elementë penale.

Avokat i Shtetit

- Menaxhim rreziku: ekzekutim vullnetar brenda afateve; plan veprimi; shmangie e gjobës ditore; komunikim me përmbaruesin.

5. Orari didaktik — 2 × 50 minuta

Ora I (50'): Nga vendimi në ekzekutim – Nenet 65–66

Segmenti	Min	Fokusi/Përmbajtja	Metodologjia	Produkti
Nisja dhe objektivat	5	Hartë e shpejtë e nenit 65; rolet dhe titulli ekzekutiv	Mini-udhëzim	Skemë e rrjedhës
Mini-udhëzim 1	12	Ekzekutimi vullnetar kundrejt i detyrueshëm; kompetencat e përmbaruesit; tarifat/shpenzimet	Ligjërime i fokusuar + pyetje-përgjigje	Listë kontrolli veprimesh
Punëtori A	18	Projekt-kërkesë për vënie në ekzekutim + paketë dokumentesh	Punë në grupe (3–4)	Projekt-kërkesë (≤ 1 faqe)
Rast praktik 1	10	Mosekzekutim pjesor; urdhëra shpesh të gjykatës (neni 66)	Diskutim i rasteve	Model urdhëri i gjykatës

Reflektim	5	Çfarë pengesash praktike priten? si dokumentohen?	Plenare	3 përfundime kryesore
-----------	---	---	---------	-----------------------

Ora II (50'): Masa gjatë ekzekutimit – Nenet 67–69

Segmenti	Min	Fokusi/Përmbajtja	Metodologjia	Produkti
Mini-udhëzim 2	12	Vendim zëvendësues i aktit (67/1); urdhër kryerje/ndalim veprimi (67/2); mbështetja e Policisë	Ligjërime + shembuj	Skemë vendimmarrjeje
Simulim A	15	Kërkesë për gjobë ditore (20% pagës minimale/dite vonesë) ndaj titullarit	Simulim rolesh + shkrim	Model vendimi gjobe
Simulim B	10	Vendim zëvendësues i aktit: dispozitiv + efektet	Punë në çift	Projekt-dispozitiv
pyetje-përgjigje dhe ankim	8	Kundërshtimi i veprimeve të përmbaruesit (neni 610 KPC): afatet dhe forma	pyetje-përgjigje të strukturuar	Skedë ankimimi
Mbyllje	5	Detyrë: dorëzimi i 3 modeleve (kërkesë, vendim, ankim)	Plenare	Udhëzues dorëzimi

• Pyetje vetëstudimore

- 1) Kur konsiderohet i ekzekutueshëm vendimi i gjykatës administrative dhe si formalizohet titulli ekzekutiv?
- 2) Cilat janë kompetencat e gjykatës gjatë fazës së ekzekutimit (neni 66–67)?
- 3) Si llogaritet dhe vendoset gjoba ditore ndaj titullarit (neni 68)?
- 4) Kur dhe si ankimohej veprimi i përmbaruesit (neni 69 → neni 610 KPC)?

• Raste praktikë (DOSJA e orës)

Rasti A — Vendim zëvendësues i aktit (neni 67/1)

Fakte: Gjykata ka detyruar organin publik të nxjerrë një akt brenda 15 ditëve; afati ka kaluar. Gjatë gjykimit janë provuar të gjitha faktet e nevojshme. Detyrë: Hartoni dispozitivin e vendimit zëvendësues dhe shënoni efektet juridike.

Rasti B — Gjobë ditore ndaj titullarit (neni 68/2)

Fakte: Përmbaruesi raporton moszbatim pa shkaqe të përligjura. Detyrë: Hartoni vendimin e gjykatës për gjobën ditore (llogaritja, afatet, mënyra e pagesës) dhe masat plotësuese.

Rasti C — Ankim kundër veprimeve të përmbaruesit (neni 69)

Fakte: Përmbaruesi ka tejkaluar urdhrat e gjykatës.
Detyrë: Përgatisni një ankim të shkurtuar sipas nenit 610 KPC: objekt, bazë ligjore, prova, kërkesë pezullimi.

- **Skedë normative (orientuese)**

Ligji Nr. 49/2012 – Kreu IX (Nenet 65–69)

- Neni 65 — Detyrimi për ekzekutimin: vendimet përfundimtare dhe ato të sigurimit vihen në ekzekutim me kërkesë të kreditorit; aktet/veprimet kundërshtuese pas ekzekutueshmërisë janë absolutisht të pavlefshme.
- Neni 66 — Ekzekutimi i detyrueshëm: gjykata urdhëron veprime të posaçme dhe masa me afate; tarifat nuk parapaguhën nga kreditorit; shpenzimet ngarkohen debitorit; përmbarimi shtetëror/privat detyrohet të ekzekutojë.
- Neni 67 — Veprime të tjera të gjykatës: vendim zëvendësues i aktit kur faktet janë të provuara; urdhër për kryerje/ndalim veprimi; mbështetje nga Policia e Shtetit.
- Neni 68 — Sanksionet: gjobë ndaj titullarit (20% e pagës minimale për ditë vonesë); masa disiplinore/kallëzim penal kur është rasti.
- Neni 69 — Kundërshtimi i veprimeve të përmbaruesit: sipas nenit 610 të Kodit të Procedurës Civile.

- **Modele të shkurtra**

A) Kërkesë për vënie në ekzekutim (skelet ≤ 1 faqe)

- Identiteti i palëve; numri dhe data e vendimit; shënimi i ekzekutueshmërisë; kërkesa konkrete ndaj përmbaruesit; lista e dokumenteve shoqëruese; kontaktet; data/firma.

B) Vendim për gjobë ditore (neni 68/2) – dispozitiv

1. Pranohet kërkesa...
2. Vendoset gjoba ditore në masën ... (20% e pagës minimale) nga data ... deri në përmbushje.
3. Ngarkohet debitori me shpenzimet...
4. Urdhërohet njoftimi i menjëhershëm dhe dërgimi për ekzekutim...

C) Vendim zëvendësues (neni 67/1) – dispozitiv

1. Zëvendësohet akti administrativ i munguar me këtë vendim, me përmbajtjen si më poshtë...
2. Vendimi prodhon të gjitha pasojat juridike të aktit...
3. Urdhërohet përmbaruesi për ekzekutim të menjëhershëm...

- **10) Metodologjia dhe Vlerësimi**

Metoda: mini-udhëzim → punë me dosje → simulim (simulim rolesh) → pyetje-përgjigje.

Vlerësimi formues: pjesëmarrje dhe cilësia e produkteve të shkrimit.

Rubrikë (0–2 pikë secila; total 10): saktësia ligjore; strukturimi i akteve; proporcionaliteti; koherenca e arsytimit; qartësia e shkrimit dhe etikë.

Tema 15: Kundërvajtjet administrative

Kohëzgjatja: 2 orë mësimore (2×50')

Pjesa II: Procedura administrative gjyqësore

Pedagogët: Sokol Sadushi dhe Eralda (Methasani) Çani

Abstrakt / Përshkrim i temës

Tema trajton kuadrin ligjor material dhe procedural të kundërvajtjeve administrative: objektin dhe fushën e ligjit, përkufizimin e kundërvajtjes, subjektet përgjegjëse, kompetencat për konstatim dhe shqyrtim, llojet e sanksioneve (përfshirë gjobat dhe, kur e lejon ligji i posaçëm, masa të tjera nga gjykata), rregullat

e ekzekutimit, afatet, barrën e provës, si dhe mjetet e ankimit administrativ dhe gjyqësor. Vëmendje e veçantë i kushtohet lidhjes ndërmjet njoftimit, pezullimit dhe ekzekutueshmërisë; strukturës minimale të aktit (arsyetimi, bazat ligjore, titulli ekzekutiv); si dhe dilemave praktike (rezerva e ligjit, dënimet fikse, vendimet “paketë” ku gjoba është pjesë e një akti më të gjerë, kriteret e matjes së gjobës, parashkrimi).

Objektivat mësimore

- Shpjegon objektin, fushën e zbatimit dhe përkufizimin e kundërvajtjes; identifikon organin kompetent; rendit llojet e sanksioneve dhe kushtet e vendosjes së tyre; shpjegon afatet kryesore dhe barrën e provës.
- Analizon procedurat tipike: procesverbali/akti konstatues, njoftimi, e drejta e ankimit administrativ dhe gjyqësor, pezullimi i ekzekutimit, titulli ekzekutiv, ekzekutimi, sekuestrimi/konfiskimi, parashkrimi/shuarja.
- Aplikon kriteret e caktimit të masës së gjobës dhe strukturës minimale të vendimit të dënimit; harton një dispozitiv të qartë dhe verifikon ligjshmërinë formale/materiale të një vendimi.
- Diskuton problematikat doktrinare e praktike: rezerva e ligjit, roli i gjykatës në dënimet fikse/individualizim, trajtimi i “akteve paketë” dhe shpërblimit të dëmit me akt të veçantë.

Kompetencat që zhvillohen

- Analizë juridike dhe arsyetim: identifikim i bazës ligjore, i kompetencës dhe i afateve; ndërtim argumentimi mbi ligjshmërinë e aktit dhe proporcionalitetin e masës.
- Aplikim procedural: hartim i aktit (vendim gjobe), vlerësim i njoftimit/pezullimit/ekzekutimit; menaxhim i barrës së provës.
- Etikë dhe paanësi: respektim i të drejtës së dëgjimit dhe transparencës në arsyetim.

Rezultatet e të nxënit

- *Njohuri*: objekt, fushë, përkufizim, kompetenca, sanksione, afate, barrë prove, strukturë vendimi, ekzekutim, parashkrim/shuarje.
- *Aftësi*: kontrollon rregullshmërinë e një vendimi për kundërvajtje; harton dispozitiv me titull ekzekutiv; argumenton pezullimin/ekzekutimin; përgatit ankim të shkurtër.
- *Qëndrim*: paanshmëri, proporcionalitet, koherencë dhe qartësi në shkrim.

Metodologjia

Mini-udhëzim “aq sa duhet” → punë me dosje rasti (grupe 3–4) → debat → ushtrim shkrimi (mini-akt: dispozitiv + 3 teza kyçe) → reflektim.

Orari didaktik (2 × 50’)

Blloku	Minuta	Përmbajtja	Metoda/Produkti
Nisja	8’	Objektivat + kriteret e suksesit	Përmbledhje e shkurtër
Mini-udhëzim 1	15’	Objekt/fushë/përkufizim; kompetenca (konstatim/shqyrtim);	Skemë ligjore me referencë neneve kyçe

		sanksionet; barrë prove; afatet	
Punë me dosje (I)	18'	Rasti A: vendim gjobe brenda një “akti paketë” + procesverbal	Gr. 3–4 → identifikim i pjesës ankimeshme; afatet; pezullimi; 1 slide/flip
Pyetje/Përgjigje	9'	Rezerva e ligjit; dënimet fikse	Debat i strukturuar
Pushim	5'		
Mini-udhëzim 2	12'	Njoftimi, pezullimi, titulli ekzekutiv, ekzekutimi, sekuestrim/konfiskim; parashkrim/shuarje	Shembuj rrjedhash procedurale
Punë me dosje (II)	20'	Rasti B: mosparaqitje provash; kërkesë pezullimi; masa gjobe me kufij min–max	Hartim dispozitivi (dispozitiv + 3 teza kyçe)
Debat plenar	8'	Krahasim zgjidhjesh; rubrikë 5-kriterëshe	Komente të menjëhershme vlerësuese
Reflektim dhe detyrë	5'	3 pyetje reflektuese + udhëzim vetëstudimi	Fletë reflektimi

Diferencimi sipas profilit

Gjyqtar — Kontroll i ligjshmërisë së aktit, arsyetim mbi barrën e provës dhe proporcionalitetin; përcaktim i pezullimit/ekzekutimit; dispozitiv i qartë.

Prokuror — Dallimi kundërvajtje/penale; përdorimi i akteve administrative si burim prove; respektimi i të drejtave procedurale.

Avokat i Shtetit — Mbrojtja e akteve; arsyetimi i masës dhe metodikës së gjobës; pezullim/ekzekutim; menaxhim rreziku në ankim.

Dosja e orës mësimore (paketa didaktike)

1) Plani i orës

Objektivat + treguesit e performancës: identifikim i saktë i bazës ligjore; hartim dispozitivi; menaxhim afatesh; barrë prove; ekzekutim.

2) Pyetje vetëstudimore (para-orës)

- Cili është objekti dhe fusha e ligjit për kundërvajtjet?
- Si përkufizohet kundërvajtja dhe si lidhet me rezervën e ligjit/aktet nënligjore?
- Cilat janë organet kompetente për konstatim dhe shqyrtim?
- Cilat janë sanksionet dhe kur ndërhyjnë gjykata?
- Si formalizohet dhe njoftohet vendimi? Çfarë duhet të përmbajë?
- Kur pezullohet ekzekutimi dhe si bëhet titull ekzekutiv?
- Si vendoset masa e gjobës?
- Kush mban barrën e provës në gjykim?
- Cilat janë afatet kyçe (shqyrtim, ankim, arkëtim)?

- Kur ndodh parashkrimi/shuarja?

3) Çështje kyçe për debat

- Rezerva e ligjit: sa hapësirë lë për akte nënligjore?
- Dënimet fikse kundrejt individualizimi i sanksionit: ndikimi në drejtësinë materiale.
- “Akti paketë”: cila pjesë ankimohet dhe si ndahet gjoba brenda aktit?
- Shpërblimi i dëmit me akt më vete: praktika dhe problemet.

4) Raste praktikë (DOSJA)

Rasti A: Inspektorati nxjerr akt konstatimi + raport kontrolli, ku një rubrikë e brendshme vendos gjobë. Pala ankimoi gjithë raportin. Detyrë: identifikoni aktin e ankueshëm, afatet, efektin pezullues, përmbajtjen minimale të vendimit dhe barrën e provës.

Rasti B: Organ publik nuk njofton pezullimin dhe nis vetëekzekutimin; subjekti kërkon pezullim dhe pagesë me këste. Detyrë: hartoni dispozitivin (pezullim, titull ekzekutiv, marrëveshje këstesh).

5) Praktikë gjyqësore / teza doktrinare për diskutim

KAGJL, vendimi nr. 00-2025-2391 (266), datë 19.06.2025 – vendimi përfundimtar administrativ për kundërvajtjen përbën titull ekzekutiv; në lëshimin e urdhrin të ekzekutimit gjykata trajton edhe kamatëvonesat sipas ligjit, ndërsa organit kërkes i takon barra për të provuar njoftimin dhe mënyrën e përlllogaritjes.

Dënimet fikse dhe individualizimi i sanksionit; roli i arsyetimit dhe proporcionalitetit; kufijtë e delegimit nënligjor.

6) Skedë normative (nenet kyçe orientuese)

Ligji nr. 10 279, datë 20.5.2010 "Për kundërvajtjet administrative", i ndryshuar
Nenet orientuese: 1–2 (objekti, fusha), 4–12 (përkufizimi, subjektet, kompetencat, sanksionet, ekzekutimi), 13–19 (procedura, përmbajtja e vendimit), 23–27 (pezullimi, titulli ekzekutiv, ankim gjyqësor, këstet), 30–36 (arkëtimi, sekuestro, ankand), 46–47 (parashkrimi, shuarja).

7) Rubrika e vlerësimit (0–2 pikë secila; total 10)

- Identifikimi i bazës ligjore dhe kompetencës
- Afatet dhe barrë prove
- Arsyetimi dhe proporcionaliteti i sanksionit
- Struktura/qartësia e aktit (dispozitiv + 3 teza kyçe)
- Etikë/profesionalizëm në debat

8) Fletë reflektimi (3 pyetje)

- Cili ishte gabimi më i shpeshtë procedural që konstatuat në rastet e diskutuara?
- Si do ta përmirësonit arsyetimin për masën e gjobës?
- Cili është rreziku kryesor në “aktet paketë” dhe si shmanget?

3 Kundërvajtjet Administrative — Kazuse shtesë sektoriale

Sektorët: Inspektorati i Punës • Tatime • Mjedis

Këto kazuse plotësojnë programin 2×50’ dhe janë ndërtuar të testojnë: kompetencën/afatet, njoftimin dhe të drejtën e dëgjimit, barrën e provës, arsyetimin

e masës, pezullimin/ekzekutimin, si dhe parashkrimin/shuarjen. Çdo kazus përfshin: Faktet, Aktet, Pretendimet, Detyrat dhe Pyetje udhëzuese.

I. Inspektorati i Punës (2 kazuse)

Kazus 1 — OSH: Pajisje mbrojtëse dhe trajnim

Faktet: Gjatë një kontrolli rutinë, Inspektorati i Punës konstatoi mungesë të pajisjeve individuale mbrojtëse dhe dokumentacion të paplotë trajnimi për 5 punonjës në kantier. U vendos gjobë dhe afat 10-ditor për përmirësim.

Aktet: Procesverbal kontrolli; akt-konstatimi; vendim dënimi me gjobë; njoftimi me postë; udhëzues teknik i OSH-së i bashkëlidhur.

Pretendimet e subjektit: (i) Njoftim i parregullt (dorëzim te rojtari, jo te administratori); (ii) mosvlerësim i masave të marra para vendimit; (iii) masa joproporcionale duke qenë shkelje e parë dhe pa pasoja.

Detyrat: Verifikoni vlefshmërinë e njoftimit; ekzistencën e të drejtës për t'u dëgjuar; kriteret e masës (përsëritje/rrezik/numër i punonjësve); mundësinë e pezullimit në gjykim.

Pyetje: A mund të kualifikohet rojtari si person i autorizuar për njoftim? Cili është standardi i arsyetimit kur nuk ka pasoja të dëmtimit?

Kazus 2 — Orari i punës dhe pagat

Faktet: Subjekti nuk ka evidentuar orët shtesë dhe nuk ka paguar pagën minimale për dy muaj. Inspektorati vendosi gjobë dhe urdhëroi pagesë diferencash pagash për 7 punonjës. Subjekti ankohet vetëm për gjobën, jo për urdhrin e pagesës.

Aktet: Procesverbal; vendim dënimi; urdhër administrativ për pagesë diferencash; njoftim elektronik në e-albania; provë marrje me timestamp.

Pretendimet: (i) mungesë provash për orët shtesë; (ii) vendimi “paketë” është i paqartë; (iii) kërkohet pagesë me këste dhe pezullim i ekzekutimit të gjobës.

Detyrat: Ndarë objektin ankimor (gjobë kundrejt urdhër page); barrë prove për orët; kushtet për këste; efekt pezullues i ankimit në gjykatë.

Pyetje: A është i ankueshëm veçmas urdhri i pagesës? Si trajtohet prova e sistemit elektronik si njoftim i vlefshëm?

II. Tatime (2 kazuse)

Kazus 3 — TVSH dhe fiskalizim

Faktet: Drejtoria Rajonale e Tatimeve konstatoi moslëshim faturash elektronike për tre transaksione dhe mosdeklarim TVSH-je në muajin prill. Vendoset gjobë dhe akt-vlerësim për TVSH të papaguar + interesa.

Aktet: Raport kontrolli i shpejtë; procesverbal; akt-vlerësim; vendim gjobe; njoftim me dërgesë postare të kthyer ‘i pa gjetur’; shpallje në shpalljen zyrtare tatimore.

Pretendimet: (i) njoftim i pavlefshëm; (ii) mosvlerësim i provave të dërguara me email; (iii) akt-vlerësim i pambështetur; (iv) kërkesë për pezullim të ekzekutimit.

Detyrat: **Vlerësoni rregullat e njoftimit subsidiar; standardin e provave për fiskalizimin; raportin gjobë–akt-vlerësim; kriteret e pezullimit (bazueshmëria paraprake e kërkesës dhe rreziku i dëmit).**

Pyetje: Në mungesë njoftimi personal, kur hyn në fuqi akt-vlerësimi? Si peshohet emaili si provë në ankimin administrativ?

Kazus 4 — Tatim i të ardhurave: rregullim inventari

Faktet: Subjekti deklaron inventar me diferenca në fundvit. Tatimet llogarisin rritje të të ardhurave të tatueshme dhe vendosin gjobë për deklarim të pasaktë. Subjekti sjell ekspertizë kontabël private.

Aktet: Akt-krahasim; kërkesë për shpjegime; vendim-vlerësim; vendim gjobe; provë e depozitimit të ekspertizës para vendimit.

Pretendimet: (i) mosarsyetim i mjaftueshëm; (ii) mosvlerësimi i arsyetuar i ekspertizës kontabël private;; (iii) masa e gjobës e paindividualizuar.

Detyrat: **Analizoni arsyetimin formal kundrejt material; peshën e ekspertizës private; kriteret e gjobës; a kërkohet ekspertim gjyqësor?**

Pyetje: Kur lind detyrimi i organit për të konsideruar një ekspertizë private? Sa “i fortë” duhet të jetë arsyetimi për të shmangur arbitraritetin?

III. Mjedis (2 kazuse)

Kazus 5 — Shkarkime pa leje mjedisore

Faktet: Subjekti industrial kapet duke shkarkuar ujëra teknologjikë pa pH-neutralizim në kanal kullues; autoriteti mjedisor vendos gjobë, sekuestron përkohësisht pajisje pompimi dhe urdhëron ndalimin e aktivitetit deri në vendosjen e masave korrektuese.

Aktet: Procesverbal, mostër laboratorike; vendim gjobe; akt sekuestrimi; urdhër ndalimi; njoftim në vendngjarje me firmë të teknikut.

Pretendimet: (i) mungesë e testit të proporcionalitetit për ndalimin e aktivitetit; (ii) kërkesë për pezullim gjyqësor.

Detyrat: **Vlerësoni vlefshmërinë e provës laboratorike; proporcionalitetin e masës së ndalimit kundrejt gjobë/afate; kushtet për pezullim gjyqësor.**

Pyetje: A mjafton firma e një tekniku për njoftim të vlefshëm? Si dokumentohet si duhet zinxhiri i provës?

Kazus 6 — Ndotje akustike/ajrore në zonë urbane

Faktet: Një lokal nate dënohet me gjobë për tejkallim decibelësh dhe emetime të lehta nga gjeneratori pa kabinë izolimi. Subjekti pretendon matje të gabuara dhe mungesë standardesh të publikuara.

Aktet: Raport matjesh; fotografi; vendim gjobe; akt-inspektim; njoftim me email; publikim i udhëzimit teknik në faqen e institucionit.

Pretendimet: (i) mosbotim në faqen zyrtare i standardit; (ii) mosrespektim i procedurës së matjes; (iii) disproporcionalitet i gjobës.

Detyrat: Verifikoni bazën ligjore të standardeve teknike; vlefshmërinë e njoftimit elektronik; proporcionalitetin e masës; provat kundër matjeve zyrtare.

Pyetje: A mjafton publikimi në faqe zyrtare për t’u konsideruar standard i detyrueshëm? Kur kërkohet akt-ekspertim i pavarur?

Shtojca A — Shabllon dispozitivi (mini-akt, ≤1 faqe)

DISPOZITIVI

1. Pranohet/rrëzohet (plotësisht/pjesërisht) ankimi...
2. Shfuqizohet/ndryshohet/lëhet në fuqi vendimi nr. ... datë ... i ...
3. Përcaktohet masa ... (nëse aplikohet) dhe efektet në kohë (ex nunc/ex tunc).
4. **Lidhur me ekzekutimin: pezullohet/urdhërohet ekzekutimi i menjëhershëm; udhëzime për titull ekzekutiv/këste.**

5. Shpenzimet gjyqësore/administrative ...

Arsyetim (3 teza kyçe):

- Teza 1 — baza ligjore dhe kompetenca;
- Teza 2 — prova dhe barrë prove;
- Teza 3 — proporcionaliteti dhe efektet.

Shtojca B — Listë kontrolli e verifikimit

- Kompetenca e organit dhe baza ligjore specifike sektoriale
- Njoftimi i vlefshëm (forma, prova marrjeje, person i autorizuar)
- E drejta e dëgjimit (thirrje, afat, protokollim)
- Përmbajtja minimale e vendimit (arsyetim, referenca, masa, rrugë ankimi)
- Proporcionaliteti i masës (gradim, rrezik, përsëritje, dëmi/ndikimi)
- **Barrë prove dhe cilësia e provave (dokumente, matje, ekspertim, zinxhiri i ruajtjes së provës)**
- Pezullimi/ekzekutimi (kushtet, titulli ekzekutiv, këstet)
- Afatet (ankim adm./gjyqësor, parashkrim)

Tema 16: Licencat administrative — dhënia, pezullimi dhe heqja

Kohëzgjatja: 4 × 50 minuta

Pjesa II: Procedura administrative gjyqësore

Struktura:

Pedagogët: Sokol Sadushi dhe Eralda (Methasani) Çani

Abstrakt / Përshkrim i temës

Tema strukturohet rreth ciklit jetësor të licencës: nga aplikimi dhe vlerësimi i kriterëve (ligjshmëria, kapaciteti profesional/financiar, standardet teknike), te dhënia dhe mbikëqyrja (inspektim, raportim), e deri te ndërhyrjet sanksionuese (korrigjim, paralajmërim, pezullim, revokim/heqje). Lidhja bëhet mes KPA-së dhe legjislacionit sektorial, me theks te: njoftimi, e drejta e dëgjimit, arsyetimi, proporcionaliteti dhe siguria juridike. Në gjykim, trajtohen legjitimiti, afatet, shterimi i ankimeve administrative, mbrojtjet provuese dhe kontrolli i diskrecionit. Pjesa aplikative fokusohet në pesë fusha: ndërtimi, minierat, komunikimet elektronike (AKEP), sigurimet, dhe urdhrat profesionalë (mjek/farmacist)—ku tiparizohet objekti i licencës, organet kompetente, specifikat procedurale dhe problematikat tipike në gjykim.

Objektivat mësimore

- Dallon licencën nga lejet/autorizimet; kupton kushtet e dhënies dhe bazat e pezullimit/heqjes.
- Aplikon rregullat procedurale: njoftim, e drejtë dëgjimi, afate, prova, arsyetim, efektet në kohë (ex nunc/ex tunc), pezullimi i ekzekutimit.
- Ndërton listë kontrolli ligjshmërie për dosjet e licencimit në sektorët: ndërtim, miniera, komunikime elektronike (AKEP), sigurime, urdhra profesionalë.
- Harton dispozitiv gjyqësor (lënie në fuqi/ndryshim/rrëzim; pezullim; rikthim për rishqyrtim) dhe plan prove (dokumente/ekspertim/dëgjim).

Kompetencat e zhvilluara

- Juridiko-procedurale: hartëzim bazash ligjore; menaxhim afatesh; kontroll ligjshmërie/proporcionaliteti; kufijtë e diskrecionit.
- Analitike dhe provuese: analizë dokumentacioni të licencës; vlerësim kushtesh/kapacitetesh; planifikim provash; përdorim i ekspertimit.
- Shkrim profesional: akt/vendim i arsyetuar shkurt; dispozitiv i saktë; shënim juridik sektoriale.
- Etikë dhe paanësi: standarde të komunikimit dhe menaxhim i konfliktit të interesit.

Rezultatet e të nxënit (sipas profileve)

Gjyqtar — Aplikon kontrollin gjyqësor paraprak (juridiksion, kompetencë, legjitimit, shterim, afate); kontrollon proporcionalitetin e pezullimit/heqjes; formulon dispozitiv të qartë me efektet në kohë.

Prokuror — Identifikon shkeljet materiale/procedurale që mund të jenë penale (p.sh. falsifikim dokumentesh, mashtrim në aplikim); koordinon me autoritetet mbikëqyrëse.

Avokat i Shtetit — Mbron ligjshmërinë e vendimit administrativ (arsyetim, prova, proporcionalitet); menaxhon rrezikun gjyqësor dhe masat pasuese.

Orari didaktik — 4 × 50’

Ora	Fokus	Aktivitetet	Produkti
I	Kuadri horizontal: KPA + sektorë; dhënia e licencës	Mini-udhëzim; analizë dokumentesh tipike; pyetje-përgjigje verifikuese	Skemë e kontrollit paraprak e dhënies
II	Ndërhyrjet: paralajmërim, pezullim, heqje; efektet në kohë	Debat i strukturuar; studim rasti; arsyetim i masës	Matricë “bazë ligjore → masë → efekt”
III	Sektori I: Ndërtimi dhe Miniera	Punë me dosje; plan prove; diskutim ekspertimi; simulim rolesh dëgjimi	Shënim juridik sektoriale (1 faqe)
IV	Sektori II: AKEP, Sigurime, Urdhra profesionale	Simulim rolesh (dëgjimi i palës); punëtori dispozitivi; komente të shpejta vlerësuese	Dispozitiv i arsyetuar + plan masash

Dosja e orës (paketa didaktike)

1) Plani mësimor (objektiva + tregues performance)

Tregues: identifikim i saktë i bazës ligjore; respektim i rregullave procedurale (njoftim, dëgjim, afate, prova); arsyetim i masës (proporcionalitet, efektet në kohë); qartësi e dispozitivit.

2) *Pyetje vetëstudimore (para-orës)*

Cilat janë kushtet materiale dhe procedurale për dhënien e licencës në sektorin tuaj?

Kur lejohet pezullimi dhe kur heqja? Cili është standardi i arsytimit?

Cilat janë mjetet administrative para gjykimit (ankim te organi nxjerrës/ organi epror, komision sektorial)?

Si menaxhohet barra e provës në konfliktet e licencimit (administrata kundrejt subjekti)?

Kur pranohet pezullimi gjyqësor i ekzekutimit të vendimit administrativ?

3) *Çështje kyçe për debat*

- Diskrecioni në licencim $\neq$ arbitraritet: kufijtë dhe kontrolli gjyqësor.
- Proporcionaliteti: paralajmërim/gjobë/pezullim/heqje — zgjedhja më pak kufizuese.
- Efektet në kohë: kur ex nunc dhe kur (nëse) pranohet ex tunc?
- **Heshtja administrative: miratim në heshtje kundrejt mosveprim; ndikimi te licencat.**
- Të tretët e prekur (p.sh. pacientë, abonentë, sigurues/të siguruar, palë kontraktuese në miniera/ndërtim): pjesëmarrja dhe mbrojtja e tyre.

4) *Rastet praktikë (kazuse)*

Kazus 1 — Ndërtimi: Leje me kushte (staf i licencuar/sigurim teknik); konstatohet mungesë kushtesh; autoriteti pezullon licencën 60 ditë. Pretendim: mungesë dëgjimi dhe masë joproporcionale. Detyrë: baza ligjore; verifikimi i dëgjimit/njoftimit; test proporcionaliteti; dispozitiv.

Kazus 2 — Miniera: Shkelje e planit të rehabilitimit mjedisor; merret masë heqje licence. Subjekti kërkon pezullim gjyqësor për të shmangur pasoja te kontratat me të tretët. Detyrë: plan prove; bilanc interesash; vendim mbi pezullimin (po/jo) me 3 teza kyçe.

Kazus 3 — AKEP: Mungesë plotësimi detyrimesh mbulimi/transparencë tarifore; pezullim i shërbimeve. Pretendim diskriminim ndaj konkurrentit. Detyrë: standardi i krahasimit; arsyetim i barazisë; dispozitiv.

Kazus 4 — Sigurime: Shoqëria humbet treguesit e solvencës; vendoset administrim i përkohshëm/pezullim. Pretendim: të aplikohej plan rimëkëmbjeje. Detyrë: gradimi i masave; kriteret financiare; vendim i motivuar shkurt.

Kazus 5 — Urdhra profesionale (mjek/farmacist): Heqje licence pas procedurës disiplinore; pretendim mungesë paanshmërie/arsyetimi. Detyrë: verifikimi i paanshmërisë/konfliktit të interesit; vlerësimi i dëgjimit; dispozitiv.

5) *Skedë normative (orientuese)*

- KPA (2015): njoftim, dëgjim, prova, afate, vendimi i arsyetuar, rishikimi/vetëkontrolli.
- Ligji nr. 49/2012 (gjykatat administrative): juridiksioni, paditë, sigurimi i padisë, ekzekutimi.
- Ligjet sektoriale: Ndërtimi (leje/autorizime; inspektive; masa); Minierat (licenca; mjedisi; rehabilitimi; masa); AKEP/komunikime (autorizime; detyrime shërbimi; konkurrenca; masa); Sigurime (licenca; solvencë; ndërhyrje); Urdhra profesionale (regjistrim; licencim; disiplinë; masa); Ligji nr. 10081/2009 "Për licencat, autorizimet dhe lejet në RSH"; Ligji nr. 107/2014 "Për planifikimin dhe zhvillimin e territorit"; Ligji nr. 10 304/2010 "Për sektorin minerar në RSH"; Ligji nr. 9918/2008 "Për komunikimet

elektronike në RSH"; Ligji nr. 52/2014 "Për veprimtarinë e sigurimit, risigurimit dhe ndërmjetësimit në sigurim dhe risigurim" – të gjitha të ndryshuara.

6) Rubrika e vlerësimit (produkt i orës, 0–2 pikë secila; total 10)

- Identifikimi i fakteve dhe problemit
- Baza ligjore dhe citimet korrekte
- Arsyetimi dhe proporcionaliteti (diskrecioni)
- Struktura dhe qartësia e shkrimit (dispozitiv)
- Etikë dhe profesionalizëm në debat

7) Produkte të kërkuara

- Mini-akt: dispozitiv (≤ 1 faqe) + 3 teza kyçe të motivimit.
- Listë kontrolli e ligjshmërisë për sektorin e zgjedhur.
- Shënim juridik 1-faqësh: plan prove + propozim mbi pezullimin e ekzekutimit.

8) Detyrë shtëpie (opsionale)

Analizë kritike e një vendimi sektorial (p.sh. AKEP/ miniera/ sigurime/ urdhër profesional): kufijtë e kontrollit mbi diskrecionin, arsyetimi dhe proporcionaliteti i masës, efektet në kohë dhe te të tretët.

Tema 17: Ndikimi i së drejtës evropiane në të drejtën administrative shqiptare

Kohëzgjatja: 2 × 50 min

Pjesa II: Procedura administrative gjyqësore

Ndërrhurje: bashkërendim me E Drejta e BE-së / E Drejta Ndërkombëtare.

Pedagogë: Eralda (Methasani) Çani dhe Ilir Bajraba

1) Abstrakt / Përshkrim i temës

Tema jep kornizën praktike të zbatimit të së drejtës së BE-së në administratën dhe gjykimin administrativ shqiptar, me fokus të MSA 2006 dhe dallimi mes fushave të përafrimit të detyrueshëm (p.sh. prokurimet publike; nenet 70, 74, 111 të MSA) – ku interpretimi konform së drejtës së BE-së dhe jurisprudencës së GJED është detyrim – dhe fushave jashtë axhendës së përafrimit (parimet e së drejtës administrative, procedura jogjyqësore), ku ndikimi i BE-së është orientues.

Përfshihen: hierarkia burimore, përparësia (Simmenthal), efekti i drejtpërdrejtë/indirekt, interpretimi konform, pyetjet paraprake (neni 267 TFBE) dhe standarde nga GJED/GJEDNJ (Johnston, Conka, Mamatkulov, Kühne & Heitz, Heemskerk & Schaap, Borelli, Van Schijndel).

Shënim metodologjik: Shqipëria, në vitin akademik 2026–2027, është vend kandidat dhe jo ende shtet anëtar i Bashkimit Evropian. Për këtë arsye, mekanizmi i pyetjes paraprake sipas nenit 267 TFBE nuk është aktualisht i hapur për gjykatat shqiptare; ai trajtohet në këtë temë në funksion të procesit të anëtarësimit, të përgatitjes së magjistratëve dhe të kuptimit të dialogut gjyqësor në sistemin e së drejtës së BE-së.

Çfarë trajtohet:

- MSA dhe përafrimi: ‘axhenda e përafrimit’ kundrejt ‘axhenda e bashkëpunimit’; detyrimet për administratën dhe gjykatat.
- Burimet/parimet e BE-së: përparësia, efektet, interpretimi konform, përgjegjësia e shtetit.
- Prokurimet publike si fushë detyruese; mjetet juridike dhe transparencja.
- Ndikimi orientues në parimet e së drejtës administrative dhe procesi i rregullt ligjor administrativ.
- Mjetet gjyqësore: pyetja paraprake (267 TFBE); rishikimi administrativ (Kühne & Heitz); ndalimi i reformatio in peius (Heemskerk & Schaap); kontrolli i akteve jo-përfundimtare (Borelli); shqyrtimi ex officio (Van Schijndel).

2) Objektivat mësimore

- Të identifikojë nëse një çështje bie brenda axhendës së përafrimit sipas MSA dhe pasojat.
- Të aplikojë përparësinë/interpretimin konform dhe të vlerësojë efektin e drejtpërdrejtë.
- Të përcaktojë kur kërkohet pyetje paraprake (267 TFBE) dhe si strukturohet.
- Të projektojë masa administrative/gjyqësore konform standardeve të BE-së (veçanërisht në prokurime dhe garanci procedurale).

3) Kompetencat

Analitike:

- Hartëzim i burimeve; test “MSA → përparësi/efekt → mjet”.

Shkrim profesional:

- **Shënim juridik për interpretimin në përputhje; projekt-pyetje paraprake; dispozitiv i shkurtër konform BE-së.**

Menaxhim procedural:

- Ruajtja e afateve, dokumentimi i referencave BE; koordinim gjykatë–administratë.

Etikë dhe paanësi:

- Transparencë arsyetimi, barazi armësh.

a) Njohuri

- Traktati i Lisbonës; Karta e të Drejtave Themelore; MSA (nenet 70, 74, 111).
- Parimet bazë të BE-së: përparësia, efektet, interpretimi konform, përgjegjësia e shtetit.
- Jurisprudencë kyçe: Simmenthal, Johnston, Conka, Mamatkulov, Kühne & Heitz, Heemskerk & Schaap, Borelli, Van Schijndel; elemente nga Google Spain; vendime të Ombudsmanit Evropian.

b) Aftësi

- **Ndërton listë kontrolli për aplikueshmërinë e së drejtës së BE-së.**
- **Harton shënim juridik për interpretimin në përputhje.**
- Përgatit projekt-pyetje paraprake (267 TFBE) me faktet dhe arsyetimin.

c) Qëndrime

- Qasje pro-konformiteti duke ruajtur sigurinë juridike; rreptësi në arsyetim dhe transparencë.

4) Rezultatet e të nxënit (të matshme)

Aftësi kërkimi në CURIA.

Shënim juridik 1–2 faqe: a zbatohet e drejta e BE-së (po/jo – pse) + instrumenti.

Projekt-pyetje paraprake (neni 267 TFBE).

Dispozitiv gjyqësor/administrativ i shkurtuar, konform BE-së.

5) Orari didaktik (2 × 50 min)

Ora	Fokus	Metodologjia	Produkti i orës
I (50')	MSA: përafrim kundrejt bashkëpunim; përparësia dhe efektet; Prokurimet publike si fushë detyruese; raste të shkurtra: Simmenthal, Johnston, Conka/Mamatkulov, Borelli.	Mini-udhëzim + pyetje-përgjigje + skemë e kontrollit paraprak + debat i strukturuar	Skemë vendimmarrjeje (MSA → përparësi/efekt/konform) + listë kontrolli prokurimesh
II (50')	Mekanizmi i pyetjes paraprake (neni 267 TFBE), i trajtuar në perspektivën e anëtarësimit; Kühne & Heitz; Heemskerk & Schaap; Van Schijndel; Punëtori me 2 mikro-kazuse (prokurime dhe procesi i rregullt ligjor).	Simulim + punëtori shkrimi + prezantime të shkurtra	Projekt-pyetje hipotetike sipas nenit 267 TFBE (në perspektivën e anëtarësimit) + shënim juridik për interpretimin në përputhje + dispozitiv i shkurtër

6) Diferencim sipas profilit

- **Gjyqtar:** dispozitiv për zbatim konform / pezullim dhe referim (267); teza proporcionaliteti/siguri juridike.
- **Prokuror:** shënim juridik mbi ndikimin e normave BE në procedime (sekrete, masa të përkohshme).
- **Avokat i Shtetit:** udhëzim për organet mbi harmonizimin; projekt-ndryshim akti nënligjor.

7) Dosja e veçantë e temës (paketa didaktike)

Plani i orës – treguesit e performancës (0–2 pikë; total 10):

- Saktësia në testin MSA;
- Aplikimi i përparësisë/konformitetit;
- Përdorimi korrekt i jurisprudencës;
- Cilësia e pyetjes paraprake/produktit shkresor;
- **Qartësia e shkrimit dhe etikë.**

Pyetje vetëstudimore (para-orës):

- Pasojat e mospërputhjes së rregullave të prokurimit me direktivat BE (efekt i drejtpërdrejtë?).
- Detyrimi për interpretim konform i gjykatave.
- Kur kërkohet pyetje paraprake dhe si formulohet?
- Zbatimi praktik i Simmenthal.
- Mundësia e rishikimit administrativ pas GJED (Kühne & Heitz).

Çështje kyçe për debat:

- **Përparësia kundrejt siguria juridike; efektet ex nunc/ex tunc.**
- Shtrirja e shqyrtimit ex officio (Van Schijndel).
- Kufizimi i mjeteve gjyqësore (Johnston) dhe masat e përkohshme (Conka/Mamatkulov).

Raste praktikë (DOSJE):

- Simmenthal; Johnston; Conka; Mamatkulov; Kühne & Heitz; Heemskerk & Schaap; Borelli; Van Schijndel; (opsionale) Google Spain; vendime të Ombudsmanit të BE-së.

Skedë normative (orientuese):

- Ligji nr. 9590/2006 (MSA) – nenet 70, 74, 111.
- KPA 2015 (parimet e ligjshmërisë, proporcionalitetit, arsytimit).
- Direktivat e prokurimit publik.
- Karta e BE-së (n. 41 – e drejta për mirëadministrim).
- TFBE, n. 267 (pyetjet paraprake).

Shabllone pune:

- Listë kontrolli MSA → BE: (a) fushë e përafrimit? (b) burimi BE? (c) efekt i drejtpërdrejtë? (d) interpretim konform? (e) pyetje 267?
- Model shënim juridik për interpretimin në përputhje (1–2 f.).
- Model kërkesë 267 TFBE (pyetja, faktet, korniza normative, arsyeja e nevojshmërisë).
- Model dispozitivi gjyqësor/administrativ konform BE-së.

8) Vlerësimi

Rubrikë (0–2 pikë secila; total 10):

- Identifikimi korrekt i fushës së përafrimit.
- Aplikimi i përparësisë/konformitetit.
- Përdorimi i saktë i jurisprudencës.
- Cilësia e pyetjes paraprake/produktit shkresor.
- **Etikë dhe qartësi e arsytimit.**

Fletë reflektimi (3 pyetje):

- Cili ishte hapi vendimtar në testin MSA → BE për çështjen tënde?
- Çfarë pasigurie ngelet mbi efektin e drejtpërdrejtë?
- Si do ta forcosh arsyetimin konform në dosjet e ardhshme?

9) Literatura dhe Legjislacion

E detyrueshme:

- Sadushi, “Gjykata Administrative dhe Kontrolli Ligjor...” (2014), 84–117.

- Cani (Methasani), Rishikimi gjyqësor në BE: Roli i Gjykatës Evropiane të Drejtësisë në të drejtën administrative evropiane, Jeta Juridike, Shkolla e Magjistraturës, Nr. 2/2017.
- Dobjani, “Traktat... kontratat administrative” (2017) – pjesët e cituara.
- Alimehmeti & Caka (2015); Puto (2014).
- **Vendime GJK dhe GJL; vendime GJED/GJEDNJ.**

Legjislacion:

- Ligji nr. 9590/2006 (MSA).
- Kodi i Procedurave Administrative (2015).
- TFBE, neni 267; aktet sektoriale të BE-së (veçanërisht prokurimet).

PJESA III

KONTROLI I LIGJSHMËRISË SË VEPRIMEVE ADMINISTRATIVE NË FUSHAT ADMINISTRATIVE TË POSAÇME.

(60 orë mësimore)

Tema 18: Prona publike; Shpronësimi; Kompensimi dhe vlerësimi financiar

Kohëzgjatja: 8 × 50 minuta (2 + 2 + 4)

Pjesa III: Kontrolli i ligjshmërisë së veprimeve administrative në fushat administrative të posaçme.

Struktura: Nëntema A — Prona publike (2 orë); Nëntema B — Shpronësimi (2 orë); Nëntema C — Kompensimi dhe vlerësimi financiar (4 orë)

Pedagog: Ardian Dvorani dhe Reida Kashta

Abstrakt / Përshkrim i temës

Moduli udhëzon kandidatin nga bazat e regjimit të pronës publike (përcaktim, kufij, përdorim dhe mbrojtje), drejt mekanizmave të shpronësimit (qëllimi publik, kushtet procedurale, njoftimi/publikimi, vlerësimi i objekteve dhe mjetet e mbrojtjes), e deri te kompensimi dhe metodologjia e vlerësimit financiar (format e kompensimit, Fondi i Kompensimit, përlllogaritja, indeksimi/interesat, ekzekutimi i vendimeve). Shpronësimi lejohet vetëm kur interesi publik mbizotëron dhe nuk mund të realizohet ndryshe, duke respektuar procedurat e ligjit dhe duke dhënë shpërblim të drejtë.

Nëntema A përfshin dallimin thelbësor midis pronës publike dhe pronës shtetërore: sendet në pronësi publike janë të patjetërsueshme dhe i nënshtrohen një regjimi të posaçëm të përdorimit publik; ndërsa sendet në pronësi shtetërore (që nuk kanë status “publik”) mund të tjetërsohen sipas ligjit (dhënie në përdorim, qira, kalim ose privatizim). Ky dallim nuk është thjesht terminologjik: ai përcakton kompetencën e organit, mjetet e disponimit, kufijtë e barrimit dhe standardin e kontrollit gjyqësor. Keq-klasifikimi i një sendi publik si “shtetëror” çon në akte të pavlefshme të tjetërsimit dhe detyrime për rivendosje. (Shënim: temat e prokurimit publik shqyrtohen në një modul të veçantë.)

Objektivat mësimore

- Të sqarojë konceptin, regjimin dhe kufijtë e pronës publike dhe raportet me pronën shtetërore/private.
- Të hartojë dhe verifikojë hap pas hapi një dosje shpronësimi (nga njoftimi/publikimi te vendimi, vlerësimi dhe mjetet e mbrojtjes).
- Të zbatojë metodologjinë e vlerësimit dhe kompensimit (format, Fondi i Kompensimit, indeksimi/interesat, mënyra e pagesës).
- Të analizojë problematikat tipike në gjykim (legjitimimi, prova, raporti me të tretët, akte administrative të njëpasnjëshme, efektet në kohë, ekzekutimi).

Kompetencat e zhvilluara

- Juridiko-procedurale: hartëzim i bazës ligjore; menaxhim afatesh dhe akteve; kontroll ligjshmërie/proportionaliteti.
- Analitike dhe provuese: verifikim dokumentacioni, barrë prove, vlerësim ekspertimesh, përlllogaritje financiare.
- Shkrimi profesional: vendime/akta të arsyetuara, dispozitiv i qartë, shënime teknike (vlerësim/vendimmarrje).
- Etikë dhe paanësi: menaxhim i konfliktit të interesit dhe komunikim profesional me palët.

Rezultatet e të nxënit (sipas profileve)

Gjyqtar — dallon kushtet e shpronësimit; teston njoftimin/publikimin dhe vlefshmërinë; arsyeton vendimin mbi vlerësimin/kompensimin; trajton konfliktet me të tretët.

Prokuror — orienton hetimin për shkelje procedurale thelbësore (p.sh., mungesë njoftimi/arsyetimi) dhe parandalon abuzimet me interesin publik.

Avokat i Shtetit — mbron ligjshmërinë e procedurës dhe projektton dispozitivët për shpronësim/kompensim; menaxhon komunikimin me autoritetet përgjegjëse.

Orari didaktik (8 × 50')

Ora	Nëntema / Fokus	Aktivitete kryesore	Produkti
I	Prona publike — koncept, kufij, përdorim	Mini-udhëzim + hartë konceptesh; pyetje-përgjigje	Skicë e regjimit të pronës publike
II	Prona publike në praktikë	Rast i shkurtër + debat i strukturuar	Listë kontrolli kontrolli (publike kundrejt shtetërore/private)
III	Shpronësimi — kuadri, njoftim/publikim	Shembull dosjeje; analizë afatesh	Tabelë e kontrollit paraprak të procedurës
IV	Vlerësimi i objekteve; mjetet e mbrojtjes	Mini-punëtori me numra; simulim rolesh	Projekt-urdhër vlerësimi + dispozitiv provizor
V	Kompensimi — objekt, qëllim, format	Mini-udhëzim + analizë dispozitash	Fletë-përmbledhje formatesh kompensimi
VI	Fondi i Kompensimit; procedura e pagesave	Lexim i drejtuar + studim njoftimesh	Skemë rrjedhëse i shpërndarjes së fondit
VII	Kompensimi — vlerësimi financiar	Punëtori përlllogaritjeje (i bazuar në raste)	Tabelë llogaritjeje + arsyetim i shkurtër
VIII	Simulim gjyqësor (trekëndor) dhe komente vlerësuese	Seancë simulim rolesh sipas profileve; rubrikë 5-kriterëshe	Mini-akt: dispozitiv + 3 teza kyçe

Skenar i orëve (pikat kryesore)

Nëntema A — Prona publike (2 orë)

- Teori aq sa duhet: burimet, dallimi pronë publike/shtetërore/private, kufizimet dhe përdorimi; të drejtat e të tretëve; standardi i kontrollit gjyqësor.
- Praktikë: kasus “hapësirë publike kundrejt leje përdorimi”; matje me listën e kontrollit e ligjshmërisë; pasojat e klasifikimit të gabuar.
- Mikro-aktivitet: “klasifikim me karta” (klasifikim) dhe fletë pune për pasojat e klasifikimit.

Nëntema B — Shpronësimi (2 orë)

- Hapat ligjorë: qëllimi publik dhe kriteri “s’ mund të realizohet ndryshe + shpërblim i drejtë”.
- Njoftimi/publikimi dhe afatet; të drejtat e palëve/të tretëve.
- Vlerësimi i objekteve dhe lloji i shpërblimit; roli i komisionit.
- Mjetet e mbrojtjes dhe situatat e përdorimit të përkohshëm.

Nëntema C — Kompensimi dhe vlerësimi financiar (4 orë)

- Objekt/Qëllim; lidhja me Kushtetutën dhe KEDNJ.
- Format e kompensimit (financiar/pronë tjetër) dhe vlerësimi financiar i vendimeve.
- Fondi i Kompensimit (strukturë, paprekshmëri, administrim, pagesa).
- Indeksim dhe interesat; shembull përlllogaritjeje me të dhëna hipotetike.

Dosja didaktike e temës

1) Plani i orës (për të tre nën-temat)

- Objektivat dhe treguesit e performancës (saktësi ligjore, qartësi shkrimi, proporcionalitet, menaxhim afatesh, etikë).

2) Pyetje vetëstudimore

Cilat janë kushtet kumulative të shpronësimit për interes publik?
Si provohet njoftimi/publikimi dhe cilat janë pasojat e mungesës së tyre?
Cilat janë kriteret e vlerësimit të objekteve dhe kush i përcakton kriteret teknike shtesë?
Cilat janë format e kompensimit dhe si administrohet Fondi i Kompensimit?
Si llogariten indeksimi dhe interesi bankar?
Prona publike kundrejt pronë shtetërore: cilat janë pasojat juridike të klasifikimit dhe si mbrohen të tretët?

3) Çështje kyçe për debat

- Interesi publik kundrejt siguria juridike (shpronësim/kompensim).
- Të drejtat e të tretëve dhe akte administrative të njëpasnjëshme.
- Balanca diskrecion ekzekutiv kundrejt kontroll gjyqësor në vlerësim/kompensim.
- Imprescriptibiliteti dhe patjetërsueshmëria e pronës publike: përjashtime dhe pasojat e keq-klasifikimit.

4) Raste praktikë (kazuse)

- **Kazus A — Shpronësim dhe njoftim: Pretendim mosnjoftimi të një bashkëpronari; analizoni vlefshmërinë e procedurës.**
- **Kazus B — Vlerësim:** Ndryshim i tregut para vendimit përfundimtar; reflektimi në përlllogaritje.
- **Kazus C — Kompensim:** Vetëm kompensim financiar; indeksim/interesa; rrjedha e pagesës nga autoriteti përgjegjës.
- **Kazus D — Prona publike e tjetërsuar:** rivendosje e gjendjes dhe trajtimi i të drejtave të treta në mirëbesim.

5) Skedë normative (orientuese)

- Ligji nr. 8561/1999 “Për shpronësimet dhe marrjen e përkohshme të pronave për interes publik” (i ndryshuar).
- Ligji nr. 133/2015 “Për trajtimin e pronës dhe përfundimin e procesit të kompensimit të pronave”.
- Dispozitat kushtetuese dhe të KEDNJ (Neni 41 i Kushtetutës; Protokolli 1 i KEDNJ).

6) Rubrika e vlerësimit (produkt i orës, 0–2 pikë secila; total 10)

- Identifikimi i fakteve dhe problemit
- Baza ligjore dhe citimet korrekte
- Arsytimi dhe proporcionaliteti
- Strukturë dhe qartësi shkrimi (dispozitiv)
- Etikë dhe profesionalizëm në debat

7) Produkte të kërkuara

- Mini-akt: dispozitiv shpronësimi/kompensimi (≤ 1 faqe) me 3 teza kyçe.
- Tabelë llogaritjeje (kompensim financiar) + shënim shpjegues.
- Shënim juridik: verifikim i njoftimit/publikimit dhe klasifikimit të pasurisë.

8) Detyrë shtëpie (opsionale)

Analizë kritike e një vendimi gjyqësor për shpronësim/kompensim: shtrirja e kontrollit mbi vlerësimin dhe respektimi i procedurave të njoftimit/publikimit; pasojat e klasifikimit të gabuar të pasurisë.

Metodologjia

Harmonizim i ndërtuar në mënyrë koherente: rezultate → aktivitete → vlerësim; mësim i bazuar në raste + simulim rolesh sipas profileve; punëtori shkrimi dhe llogaritjeje; debat i strukturuar.

PRAKTIKË GJYQËSORE E PËRDITËSUAR: (i) KAGJL, vendimi nr. 00-2025-2559 (91), datë 27.02.2025 – për vendimet e kompensimit të përcaktuara me vlerë dhe të paekzekutuara, analizohen veçmas indeksimi dhe interesi bankar brenda periudhës që lejon ligji; (ii) vendimi nr. 00-2025-4542 (498), datë 18.12.2025 – kërkohet hetim i plotë mbi kohën e shpronësimit dhe zërin kadastral dhe, kur vlerësimi i ATP-së kundërshtohet, gjykata duhet ta zgjidhë mosmarrëveshjen në themel; (iii) vendimi nr. 00-2026-1382 (217), datë 16.04.2026 – kërkimet për

marrje faktike të pronës nuk trajtohen mekanikisht me afatin e kundërshtimit të aktit, kur dëmi pretendohet nga mosveprimi i organit për kompensim.

Literatura dhe Legjislacion

- Ligji nr. 8561/1999; Ligji nr. 133/2015; Neni 41 i Kushtetutës; Protokoli 1 i KEDNJ; udhëzime e akte nënligjore përkatëse.
- Vendime orientuese të GJK dhe GJEDNJ (për diskutim gjatë orës).

Tema 19:

Gjykimi administrativ në fushën e procedurave përzgjedhëse prokuruese për kontratat e Prokurimit Publik, Koncesionit dhe Partneritetit Publik-Privat; Kontrata administrative. Paligjshmëria dhe pavlefshmëria e kontratës administrative (10 orë mësimore)

Kohëzgjatja: 10 × 50 minuta

Pjesa III: Kontrolli i ligjshmërisë së veprimeve administrative në fushat administrative të posaçme.

Struktura: 4×50' (Kontratat administrative) + 6×50' (Prokurimi publik)

Pedagogët: Ardian Dvorani dhe Reida Kashta

Pjesa A — Kontratat administrative (4 × 50')

Abstrakt / Përshkrim

Përveç aktit administrativ, kontratat administrative janë një mjet thelbësor me të cilin administrata publike realizon interesin publik. Kjo pjesë sqaron kriteret e identifikimit të kontratës administrative, regjimin e së drejtës publike që i zbatohet, dallimin nga kontratat civile, pavlefshmërinë/ligjshmërinë, ndryshimin dhe zgjidhjen e kontratës, si dhe kufijtë e kontrollit gjyqësor ndaj diskrecionit ekonomik të administratës. Përfshihen kontratat e posaçme si koncesionet dhe partneritetet publike-private (PPP), raporti me kontratat e miratuara me ligj dhe standardet e arsyetimit.

Objektivat mësimore

- Të identifikojë saktë kontratat administrative përmes kriterëve të administrativitetit (subjekti publik, qëllimi publik, regjim i posaçëm).
- Të aplikojë rregullat mbi vlefshmërinë/pavlefshmërinë, ndryshimin, zgjidhjen dhe kompensimin.
- Të dallojë kontratat administrative nga ato civile dhe të përcaktojë juridiksionin/kompetencën.
- Të hartojë dispozitiv të arsyetuar shkurt për mosvlefshmëri, shfuqizim ose ndryshim klauzolash.

Kompetenca sipas profileve

Gjyqtar:

- Kontroll i ligjshmërisë së klauzolave/ekzekutimit; test proporcionaliteti në ushtrimin e diskrecionit.

- Hartim dispozitivi për pavlefshmëri absolute/relative dhe efektet në kohë (ex tunc/ex nunc).

Prokuror:

- Ndërturje penale–administrative (kontrata publike, konflikt interesi, korrupsion).
- Vlerësim prove për tenderim/negocim; kërkesa për masa sigurie dokumentesh.

Avokat i shtetit:

- Hartim/mbrojtje klauzolash; menaxhim rreziku kontraktual; rinegocim dhe zgjidhje për interes publik.
- Strategji mbrojtjeje dhe menaxhim padish për pavlefshmëri/dëmshpërblim.

Temat kyçe (Kontrata administrative)

- Identifikimi i kontratës administrative: organ publik, qëllimi publik, regjim i posaçëm i së drejtës publike.
- Kushtet dhe kërkesat: kompetenca, forma, arsyetimi; parimet (ligjshmëri, proporcionalitet, barazi, transparencë).
- Pavlefshmëria absolute (nulitet) kundrejt anulueshmëria (relative); pasojat, ratifikimi dhe mbrojtja e palës në mirëbesim.
- Kontrata administrative e miratuar me ligj: kufijtë e kontrollit gjyqësor dhe raporti me juridiksionin kushtetues.
- Ndryshimi i kontratës (e drejta e ndryshimit të njëanshëm), zgjidhja dhe kompensimi; kushtet e rinegocimit për interes publik.
- Kontratat koncesionare dhe PPP: administrativiteti, rreziku financiar/operacional, veçoritë ndaj prokurimit të thjeshtë.

Nën-tema integruese: Paligjshmëria dhe pavlefshmëria e kontratës administrative

- Përkufizime të shpejta: paligjshmëri; pavlefshmëri absolute (ex tunc); anulueshmëri (e shërueshme).
- Shkaqet tipike – pavlefshmëri absolute: mungesë kompetence; objekt i ndaluar; mungesë forme esenciale; konflikt interesi i papajtueshëm; mungesë reale e vullnetit.
- Shkaqet tipike – anulueshmëri: shkelje procedurash me ndikim; diskrecion joproporcional; mungesë arsyetimi; gabim/mashtim/kanosje.
- Pasojat dhe mjetet: rikthim/restitucio; shfuqizim/anulim ex tunc/ex nunc; ratifikim; rishikim administrativ; zgjidhje për interes publik me kompensim.
- Kufijtë e kontrollit gjyqësor: kontroll ligjshmërie (jo oportunitet); kontratat e miratuara me ligj dhe roli i Gjykatës Kushtetuese.

Orar didaktik — 4 × 50'

Ora	Aktiviteti mësimor	Metodologjia / Produkti
I (50')	Nisja dhe OM; kriteret e kontratës administrative; dallimi nga kontrata civile	Mini-udhëzim; skemë konceptuale; pyetje-përgjigje verifikuese
II (50')	Vlefshmëria/pavlefshmëria; kompetenca/forma; konflikt interesi; punëtori klauzolash	Rast nga praktikë; listë kontrolli e vlefshmërisë

III (50')	Ndryshimi, zgjidhja, kompensimi; efektet ex tunc/ex nunc	Debat i strukturuar; punë në grupe; model dispozitivi
IV (50')	Rast integral + prezantime sipas profileve; komente vlerësuese	Simulim rolesh; rubrikë 5-kriterëshe; mini-akt i grupit

Dosja didaktike (Kontratat)

- **Plani i orës; treguesit e performancës.**
- Pyetje vetëstudimore (8–10).
- Çështje kyçe (4–6).
- DOSJA e rastit praktik: fakte, kërkesat, dokumente shoqëruese.
- Jurisprudencë orientuese; pyetje të fokusuara.
- Skedë normative (KPA, Kodi Civil, ligje sektoriale).
- Rubrikë vlerësimi 5-kriterëshe; fletë reflektimi.

Raste studimore (Kontrata)

- Kontratë shërbimi e miratuar me vendim Këshilli Bashkiak: mungesë kompetence e firmëtarit dhe konflikt interesi të pashmangshëm — a jemi në nulitet?
- **PPP: ndryshim i volumit të punimeve për interes publik — kushtet e drejta e ndryshimit të njëanshëm dhe kompensimi i arsyeshëm.**

Literatura / Legjislacion (Kontrata)

- Kodi i Procedurave Administrative (2015); Ligji nr. 49/2012; Kodi Civil (kontratat).
- **Ligji nr. 88/2025 “Për koncesionet dhe partneritetin publik privat”.**
- Tekstet: Sadushi (2017); Dobjani (2017); praktika orientuese e Gjykatës së Lartë.

Pjesa B — Prokurimi publik (6 × 50')

Abstrakt / Përshkrim

Prokurimi publik është një proces transversal i menaxhimit të fondeve publike. Kjo pjesë shpjegon aktorët e sistemit, parimet, rrjedhat procedurale, specifikimet teknike dhe kriteret e vlerësimit, hetimin administrativ të APP-së, mjetet e ankimit dhe kontrollin gjyqësor, si dhe penalitetet e përjashtimit të operatorëve ekonomikë. Përdoren raste praktike dhe orientime nga jurisprudenca kombëtare dhe e BE-së.

Objektivat mësimore

- Të zbatojë parimet themelore (barazi, transparencë, mosdiskriminim, proporcionalitet) në çdo hap të prokurimit.
- Të orientohet në aktorët e sistemit (Autoriteti Kontraktor, APP, KPP/organet e rishikimit, Operatorët Ekonomikë) dhe kompetencat e tyre.
- Të hartojë dhe të shqyrtojë një ankim administrativ; të përgatisë pozicion gjyqësor ndaj vendimeve administrative.
- Të kuptojë bazat e përjashtimit të operatorëve, standardin e provave dhe parimin e proporcionalitetit.

Kompetenca sipas profileve

Gjyqtar:

- Verifikim i primeve dhe afateve; kontroll i ligjshmërisë së specifikimeve/kriterieve; efektet pezulluese.
- Arsyetim për masat e përkohshme dhe standardin e provës në përjashtime.

Prokuror:

- Ndërthurje penale-prokurim (korrupsion aktiv/pasiv, konflikt interesi, mashtrim).
- **Sigurim dokumentesh dhe ruajtje gjurmësh në prokurimi elektronik; bashkërendim me APP.**

Avokat i shtetit:

- Mbrojtje e vendimeve të AK-së; proporcionalitet i kufizimeve; adresim i konfliktit të interesit.
- Përgatitje vendimesh të APP-së mbi përjashtime; jetëgjatësia e penalitetit dhe rehabilitimi.

Temat kyçe (Prokurimi publik) — version i zgjeruar

- 1) Aktorët e sistemit: Autoriteti Kontraktor, Komisioni i Vlerësimit të Ofertave (KVO), APP, organi i rishikimit administrativ, OE.
- 2) Parimet bazë dhe roli i transparencës (njoftimet, dokumentet standarde, komunikimi në platformë).
- 3) Planifikimi dhe autorizimet buxhetore; njoftimi i kontratës; dokumentet e tenderit.
- 4) Specifikimet teknike: neutraliteti teknologjik, marka/origine, ekuivalenca; barazia e trajtimit.
- 5) Kriteret e kualifikimit dhe kriteret e vlerësimit (çmimi më i ulët kundrejt oferta ekonomiksht më e favorshme).
- 6) Kërkesa për sqarime dhe korrigjime; gabimet e thjeshta kundrejt ndryshimet thelbësore.
- 7) Konflikti i interesit dhe masat parandaluese; deklaratimet e detyrueshme.
- 8) Ofertat jonormale të ulëta: procedura e justifikimit dhe standardi i provës.
- 9) Klasifikimi përfundimtar; afati i aksesit (ankesës) dhe efektet.
- 10) Shpallja e fituesit dhe lidhja e kontratës; afatet dhe pengesat (ankesat pezulluese).
- 11) E drejta për ankim: forma, afatet, shkallët administrative dhe gjykata; legjitimimi dhe provueshmëria.
- 12) Hetimi administrativ i APP-së: baza ligjore, hapat, të drejtat e palëve, vendimmarrjet tipike.
- 13) Përjashtimi i OE-ve: shkaqet detyruese dhe fakultative; proporcionaliteti; koha e zbatimit; rehabilitimi.
- 14) Kontrata pas prokurimit: ndryshimet e lejuara gjatë ekzekutimit; kushtet e drejta e ndryshimit të njëanshëm.
- 15) Ndërrprerja/ankandimi i procedurës; anulimi për shkelje thelbësore; pasojat.
- 16) Kontrolli gjyqësor dhe standardi i arsyetimit të AK/APP; masat e përkohshme.
- 17) Ndërthurja me ligjin e konkurrencës dhe mbrojtjen e të dhënave.

Orar didaktik — 6 × 50'

Ora

Aktiviteti mësimor

Metodologjia / Produkti

I (50')	Nisja; aktorët dhe parimet; skemë e rrjedhës	Mini-udhëzim; skemë procesi; pyetje-përgjigje
II (50')	Specifikimet teknike dhe kriteret e vlerësimit; konflikt interesi	Rast i udhëhequr; listë kontrolli
III (50')	E drejta për ankim: afate, forma, shkallët; efektet pezulluese	Punëtori: projekt-ankim; shabllon
IV (50')	Hetimi i APP-së: procedura, vendimi dhe ankimimi	Debat i strukturuar; matricë rol-kompetencë
V (50')	Përrjashtimi i OE-ve; prova dhe proporcionaliteti	Kazus + prezantime; projekt vendimi
VI (50')	Simulim seance: ankim ndaj vendimit administrativ	Simulim rolesh; komente vlerësuese; mini-akt gjyqësor

Raste studimore (Prokurimi publik)

Rasti 1 — Specifikimet dhe devijimet e vogla (mobilitet).

- Fakte: OE me çmimin më të ulët ka devijime të vogla të dimensioneve/ngjyrave.
- Detyrë (KVO): pranim apo skualifikim? Parimet përkatëse dhe arsyetimi.
- Detyrë (Audit): qëndrimi mbi kualifikimin; cilat prova duhen kërkuar?

Rasti 2 — Afati i ankesës dhe shpallja e fituesit.

- Fakte: dita e 7 e afatit bie të diel; AK shpall fituesin të hënën; ankesa paraqitet po atë ditë.
- Pyetje: ligjshmëria e mospranimit; a duhej pritur? mjetet e OE-së.

Pyetje vetëstudimore (zgjeruar)

- 1) Cilat janë parimet bazë dhe si testohen në praktikë?
- 2) Kur lejohet korrigjimi i gabimeve pa prishur barazinë?
- 3) Si matet proporcionaliteti në masat e përrjashtimit?
- 4) Cilat janë efektet pezulluese të ankesës dhe kur hiqen?
- 5) Si kontrollon gjykata ligjshmërinë e specifikimeve?

Dosja didaktike (Prokurimi)

- **Plani i orës; treguesit e performancës.**
- Lista e verifikimit për specifikimet teknike dhe konfliktin e interesit.
- Shabllon ankimi administrativ dhe shabllon vendimi të APP-së.
- Jurisprudencë orientuese kombëtare dhe e BE-së; pyetje të fokusuara.
- Rubrikë vlerësimi 5-kriterëshe; fletë reflektimi.

PRAKTIKË GJYQËSORE E PËRDITËSUAR (PROKURIMI): KAGJL, vendimi nr. 00-2026-294 (3), datë 14.01.2026 – operatori ekonomik nuk mund të penalizohet pa verifikim për një mangësi që mund të vijë nga mosfunksionimi teknik i sistemit elektronik publik; kur fakti është teknik, nevojitet hetim i përshtatshëm dhe ekspertizë, ndërsa gjykata e apelit duhet të adresojë në mënyrë të pavarur shkaqet thelbësore të ankimit.

Literatura / Legjislacion (Prokurimi)

- Ligji për Prokurimin Publik (i përditësuar); aktet nënligjore; Udhëzime të APP-së.
- **Ligji nr. 88/2025 “Për koncesionet dhe partneritetin publik privat”; KPA (2015); Ligji nr. 49/2012.**
- Sadushi (2017); Dobjani (2017); literaturë e specializuar (Arrowsmith; Kashta).
- Jurisprudencë e BE-së: SAG ELV Slovensko; Forposta; Manova; eVigilo; dhe vendime të tjera orientuese.

Tema 20: Gjykimi administrativ në fushën e sigurimeve shoqërore dhe ndihmës sociale

Kohëzgjatja: 6 × 50 minuta

Pjesa III: Kontrolli i ligjshmërisë së veprimeve administrative në fushat administrative të posaçme.

Struktura:

Pedagogët: Albana Shtylla/Mirela Selita dhe Altina Nasufi

1. Abstrakt/Përshkrim i temës

Tema trajton kontrollin gjyqësor mbi vendimmarrjet e organeve të sigurimeve shoqërore dhe organeve të tjera që administrojnë përfitimet shoqërore. Çështjet lidhen me refuzimin e pensioneve të pleqërisë, invaliditetit, familjar, pensioneve të posaçme, pensioneve të parakohshme për vjetërsi shërbimi, trajtimeve të vecanta; ndërprerjen e ndihmës ekonomike apo pagesave të papunësisë; mospërllogaritjen e periudhave të sigurimit; pavlefshmërinë e vendimeve të organeve të sigurimeve shoqërore për shkaqe procedurale ose mungesë baze ligjore. Gjykimi administrativ garanton mbrojtjen e të drejtave sociale kushtetuese dhe sigurinë juridike.

2. Objektivat mësimore

Njohuri:

- Kuadri ligjor për sigurimet shoqërore dhe ndihmën sociale.
- Afatet dhe procedurat e ankimit administrativ dhe padisë gjyqësore.
- Jurisprudenca e KAGJL, GJK dhe GJEDNJ mbi të drejtat sociale.

Aftësi:

- Harton një padi për shfuqizim vendimi refuzues të organeve të sigurimeve shoqërore.
- Argumenton mbi barrën e provës dhe kriteret e ligjshmërisë.

Qëndrime:

- Vlerëson mbrojtjen e të drejtave sociale si pjesë e barazisë dhe sigurisë juridike.

3. Kompetencat që zhvillohen

- Analitike: identifikimi i defekteve në vendimet e degës së përfitimeve, komisioneve rajonale të ankimit pranë DRSSH dhe Komisionit Qendror të Ankimit (ISSH).
- Procedurale: zbatim i afateve dhe i procedurave gjyqësore.
- Vendimmarrëse: hartim dispozitivi gjyqësor.
- Etike: respektim i barazisë dhe mosdiskriminimit.

4. Struktura e orëve

Ora I – 10' Hyrja dhe OM; 20' Kuadri ligjor; 20' Rast studimor mbi pension pleqërie, familjare.

Ora II – 10' Hyrja dhe OM; 20' Kuadri ligjor; 20' Rast studimor mbi pension invaliditeti;

Ora III – 10' Hyrja dhe OM; 20' Kuadri ligjor; 20' Rast studimor mbi përfitimet e tjera nga sigurimet shoqërore.

Ora IV – 10' Procedura e ankimit; 20' Afatet; 20' Punëtori shkrimi ankese.

Ora V – 10' Gjykimi në shkallë të parë; 20' Barra e provës; 20' Rast ISSH.

Ora VI – 10' Jurisprudenca kryesore; 20' Simulim seance; 20' Reflektim dhe Komente vlerësuese.

5. Dosja didaktike

Pyetje vetëstudimore:

1. Kush ka të drejtë ankimi kundër vendimit të organeve të sigurimeve shoqërore?
2. Cilat janë afatet për ankim dhe padi?
3. Çfarë pasoje sjell mospërlllogaritja e periudhave të sigurimit?
4. A mund të deklarohet pavlefshmëria absolute e vendimit?

Rast praktik

Një qytetare ka plotësuar moshën ligjore për pension pleqërie dhe ka paraqitur kërkesën pranë DRSSH. Vendimi i Degës së Përfirmeve e refuzon kërkesën me argumentin se nga dokumentacioni i administruar në dosje nuk provohet se qytetarja ka qenë e punësuar për disa vite për shkak të mospagesës së kontributit të sigurimit të detyrueshëm shoqëror nga punëdhënësi i saj për periudhën 1 janar 1994-31.10.1997. Qytetarja pretendon se ka punuar me kontratë pune dhe ka dokumente që provojnë punësimin për këtë periudhë.

Çështje për diskutim:

- A ka qytetarja të drejtë të kërkojë njohjen si periudhë sigurimi të viteve të punës edhe pse punëdhënësi nuk i ka derdhur kontributet e sigurimit të detyrueshëm shoqëror?
- Si e shpërndan gjykata barrën e provës mes organit të sigurimeve shoqërore, punëmarrëses dhe punëdhënësit?

- Çfarë pasojash ka mungesa e pagesës së kontributeve të sigurimit të detyrueshëm shoqëror për të drejtën e pensionit të pleqërisë?
- A mund të detyrohet Drejtoria Rajonale e Sigurimeve Shoqërore të njohë si periudhë siguri periudhat e punës vetëm mbi bazën e dokumentacionit të paraqitur nga punëmarrësja?

Praktikë gjyqësore për diskutim:

KAGJL, vendimi nr. 00-2025-1282 (162), datë 17.04.2025 – kur përfitimi i një pensioni të posaçëm është marrë në mënyrë të padrejtë përmes të dhënave të rreme, organi i sigurimeve shoqërore mund të kërkojë kthimin e të gjithë shumës, pavarësisht afatit të zakonshëm trevjeçar. Rasti përdoret për të dalluar gabimin administrativ nga përfitimi me mjete të padrejta.

Vendime njehsues i KAGJL nr. 00-2021-1317(113), datë 22.07.2021 i KAGJL (çështja Merushe Shpata). Vendimi i GJEDNJ çështja Dauti kundër Shqipërisë.

Skedë normative:

Ligji nr. 7703/1993 “Për sigurimet shoqërore në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar; Ligj nr. 57/2019 “Për asistencën sociale në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, KPA; Ligji nr. 49/2012, i ndryshuar; Jurisprudencë GjAA, KAGJL dhe GJEDNJ.

6. Metodat mësimore aktive

- Analizë rastesh praktike.
- **Punëtori shkrimi i ankimeve dhe padive.**
- Debat i strukturuar mbi barrën e provës.
- Simulim seance gjyqësore.

7. Vlerësimi

- **Vlerësim formues:** pjesëmarrja dhe puna në grup.
- **Vlerësim përmbledhës:** ushtrim individual mbi një rast ISSH.
- **Portofol:** analizë vendimi gjyqësor mbi pensionet/ndihmën sociale.

Tema 21: Gjykimi administrativ i konflikteve për marrëdhëniet e punës së nëpunësve civilë – fusha e shërbimit civil

Kohëzgjatja: 4 × 50 minuta

Pjesa III: Kontrolli i ligjshmërisë së veprimeve administrative në fushat administrative të posaçme.

Struktura:

Pedagogët: Albana Shtylla/Mirela Selita dhe Altina Nasufi

1. Abstrakt / Përshkrim i temës

Tema trajton shqyrtimin gjyqësor të çështjeve që lidhen me statusin, të drejtat dhe detyrimet e funksionarëve publik, me fokus të veçantë në shërbimin civil. Analizohet kuadri normativ i ligjit për shërbimin civil dhe aktet nënligjore, si dhe praktika gjyqësore mbi emërimet, promovimet, masat disiplinore dhe pushimet nga puna. Diskutohet roli i gjykatës administrative në garantimin e sigurisë juridike dhe mbrojtjes efektive të nëpunësve civilë, në përputhje me standardet kushtetuese dhe të KEDNJ-së.

Çështjet që trajtohen:

- Kuadri normativ: Ligji nr. 152/2013 “Për nëpunësin civil”, Kodi i Procedurave Administrative, Kushtetuta.
- Parimet: meritokracia, paanshmëria, ligjshmëria, proporcionaliteti.
- Procedurat e rekrutimit, emërimit, zhvillimit në karrierë dhe disiplinimit të nëpunësve civilë.
- Roli i DAP, Komisionerit për Mbikëqyrjen e Shërbimit Civil dhe gjykatës administrative.
- Jurisprudenca e GJEDNJ mbi nenin 6 KEDNJ lidhur me marrëdhëniet e punës në sektorin publik.
- Praktika e GJK për mbrojtjen gjyqësore të të drejtave të nëpunësve publik.

1. Objektivat mësimore

- Të shpjegojë bazën normative të gjykimit të çështjeve të shërbimit civil.
- Të analizojë rolin e gjykatës administrative dhe institucioneve të tjera në këtë proces.
- Të identifikojë parimet kushtetuese dhe evropiane mbi mbrojtjen e statusit të funksionarit publik.
- Të vlerësojë pasojat juridike të shkeljes së parimeve të shërbimit civil.

2. Kompetencat

a) Njohuri

- Ligji nr. 152/2013 “Për nëpunësin civil” dhe aktet nënligjore.
- Kodi i Procedurave Administrative (2015).
- Kushtetuta e Shqipërisë (nenet mbi punësimin publik dhe gjykimin e drejtë).
- Jurisprudenca e GJEDNJ mbi të drejtat e punësimit në sektorin publik.
- Vendime të GJK dhe gjykatave administrative në Shqipëri.

b) Aftësitë

- Harton një shënim juridik mbi procedurën gjyqësore të një rasti disiplinor.
- Identifikon mjetet ligjore që mund të përdoren nga një funksionar publik.
- Përgatit një kërkesë gjyqësore për shfuqizimin e një vendimi disiplinor.

c) Qëndrime

- Qasje pro-transparencës dhe meritokracisë në shërbimin civil.
- Respektim i barazisë së trajtimit në punën publike.
- Këmbëngulje për sigurinë juridike dhe mbrojtjen efektive gjyqësore.

3. Rezultatet e të nxënit (të matshme)

- Shënim juridik 1–2 faqe mbi një rast hipotetik disiplinor.
- Projekt-kërkesë për shfuqizimin e një vendimi për pushim nga puna.
- Analizë krahasuese me një vendim të GJEDNJ mbi shërbimin civil.

4. Orari didaktik (4 × 50 min)

Ora	Fokus	Metodologjia	Produkti i orës	Produkt sipas profilit
I (50')	Kuadri normativ dhe parimet e shërbimit civil	Mini-udhëzim + pyetje-përgjigje	Skemë burimesh normative	Skedë burimesh, udhëzim praktik
II (50')	Procedurat disiplinore dhe ankimet	Debat i strukturuar + kazus	Listë kontrolli mbi të drejtat e nëpunësit	Shënim juridik, plan procedural
III (50')	Jurisprudenca e GJEDNJ dhe GJK	Raste + fletë pune	Tabelë standard → efekt	Sinopsis jurisprudence, analizë krahasuese
IV (50')	Simulim i një gjykimi disiplinor	Simulim seance + punëtori	Projekt-kërkesë për shfuqizim	Projekt vendim, qëndrim mbi proporcionalitetin

5. Diferencim sipas profilit

- **Gjyqtar:** dispozitiv për një rast disiplinor në shërbimin civil.
- **Prokuror:** shënim juridik mbi ndikimin penal të shkeljes së statusit civil.
- **Avokat i Shtetit:** udhëzim mbi përfaqësimin e institucioneve publike.

6. Dosja e veçantë e Temës 21 (paketa didaktike)

Plani i orës (shkurt)

- Objektivat: si më sipër.
- Treguesit e performancës (0–2 pikë; total 10):
 - Identifikimi i burimeve;
 - Aplikim korrekt i parimeve;
 - Përdorim i jurisprudencës;
 - Cilësia e kërkesës gjyqësore;
 - **Qartësi dhe etikë.**

Pyetje vetëstudimore

- Cilat janë të drejtat themelore të nëpunësit civil?
- Si ndikon jurisprudenca e GJEDNJ në mbrojtjen e statusit civil?
- Kur konsiderohet e paligjshme një masë disiplinore?
- Cili është roli i DAP, Komisionerit të Shërbimit Civil në këtë proces?

Çështje kyçe për debat

- A garanton Ligji për shërbimin civil mbrojtje të plotë gjyqësore?
- Efektiviteti i masave disiplinore.
- Balanca midis interesit publik dhe të drejtave të individit.

Raste praktike (DOSJE)

- Vogt v. Germany (1995) – largimi nga puna për bindje politike.
- Pellegrin v. France (1999) – nenet e KEDNJ për nëpunësit publik, i zëvendësuar nga Vilho Eskelinen dhe të tjerë k. Finlandës (Dhoma e Madhe, 2007)
- Vendime të GJK për shërbimin civil në Shqipëri.

Skedë normative (orientuese)

- Ligji nr. 152/2013 “Për nëpunësin civil”.
- Kodi i Procedurave Administrative (2015).
- Kushtetuta e Shqipërisë (neni 42, 124).
- Jurisprudenca e GJEDNJ mbi marrëdhëniet e punës në sektorin publik.

Shabllone pune (skelete)

- **Model shënim juridik mbi një rast disiplinor.**

- Model kërkesë për shfuqizimin e një vendimi.
- Model dispozitivi gjyqësor mbi proporcionalitetin.

Rubrika e vlerësimit (0–2 pikë secila; total 10)

- Identifikimi i saktë i burimeve normative.
- Aplikimi i parimeve kushtetuese dhe të KEDNJ.
- Përdorimi i saktë i jurisprudencës.
- Cilësia e produktit shkresor.
- **Etikë dhe qartësi e arsyetimit.**

Fleta e reflektimit

- Cili është hapi vendimtar në mbrojtjen e statusit të nëpunësit civil?
- Çfarë boshllëqesh ka legjislacioni shqiptar në këtë fushë?
- Si mund të përmirësohet roli i gjykatës administrative?

PRAKTIKË GJYQËSORE E PËRDITËSUAR: (i) KAGJL, vendimi nr. 00-2025-3243 (345), datë 22.09.2025 – pushimi i procedimit penal nuk e lidh gjykatën administrative kur masa disiplinore mbështetet edhe në shkelje administrative të tjera; (ii) vendimi nr. 00-2026-2564 (307), datë 18.06.2026 – kontrolli i ligjshmërisë së masës disiplinore përfshin rëndësinë e shkeljes, pasojat konkrete, fajësinë, masat e mëparshme, përshkallëzimin dhe proporcionalitetin.

7. Literatura dhe Legjislacion

- **E detyrueshme**
 - Sadushi, *Procedura Administrative*, 2017, fq. 150–175.
 - Eralda (Methasani) Çani, *Rregullimi ligjor i statusit të nëpunësit civil: parime evropiane dhe rasti i Shqipërisë*.
 - Jurisprudenca e GJEDNJ mbi nenin 6 KEDNJ.
 - Vendime të GJK.

8. Legjislacion

- Kushtetuta e Shqipërisë.
- Ligji nr. 152/2013 “Për nëpunësin civil”.
- Kodi i Procedurave Administrative (2015).
- KEDNJ, neni 6, me jurisprudencën përkatëse.

Tema 22: Gjykimi administrativ i konflikteve për marrëdhëniet e punës së nëpunësve publikë, marrëdhëniet e punës të të cilëve rregullohen nga legjislacioni i posaçëm

Kohëzgjatja: 6 × 50 minuta

Pjesa III: Kontrolli i ligjshmërisë së veprimeve administrative në fushat administrative të posaçme.

Struktura:

Pedagogët: Albana Shtylla/Mirela Selita dhe Altina Nasufi

1. Abstrakt/Përshkrim i temës

Tema trajton gjykimin e mosmarrëveshjeve që lidhen me nëpunësit publik të cilët nuk mbulohen nga ligji i shërbimit civil, por nga ligje të posaçme, si punonjësit e policisë, ushtarakët, nëpunësit civilë gjyqësorë, nëpunësve civilë të prokurorisë dhe të nëpunësve shtetërorë që sipas ligjit organik kanë një rregullim të posaçëm, etj, Konfliktet përfshijnë larigimin nga puna/zgjidhjen e kontratës së punës, masat disiplinore, mos respektim të detyrimeve të kontratës së punës, mosshlyerjen e detyrimeve financiare që burojnë nga marrëdhëniet e punës apo diskriminimin e nëpunësve publik. Gjykimi administrativ mbron stabilitetin e marrëdhënieve të punës publike dhe të drejtat e nëpunësve publik.

2. Objektivat mësimore

Njohuri:

- Dallimi ndërmjet nëpunësve civilë, atyre marrëdhëniet e punës së të cilëve rregullohen sipas Kodit të Punës, apo legjislacionit të posaçëm.
- Kuadri ligjor për padinë gjyqësore.
- Juridiksioni i gjykatës administrative.

Aftësi:

- Harton padi për detyrimin e rikthimit në detyrë apo kompensim financiar.
- Analizon një akt që ka vendosur largimin nga detyra/zgjidhje e kontratës të/së nëpunësit publik,
- Analizon një akt që ka vendosur një masë disiplinore ndaj nëpunësit publik
- Analizon një akt i cili nuk ka njohur të drejta financiare/të drejta të tjera të parashikuara në legjislacionin e posaçëm në fuqi apo në kontratën individuale të punës.

Qëndrime:

- Vlerëson rëndësinë e sigurisë juridike dhe mbrojtjen e të drejtave të nëpunësit publik.

3. Kompetencat që zhvillohen

- Analitike: Dallimi i regjimeve juridike.
- Procedurale: Përcaktimi i juridiksionit dhe legjitimitit.
- Analizuese dhe arsyetuese mbi legjislacionin e zbatueshëm

- Vendimmarrëse: Hartimi i dispozitivit gjyqësor.
- Etike: Mbrojtja e të drejtave të punës dhe barazisë.

4. Struktura e orëve

Ora I – 10’ Hyrja dhe OM; 20’ Dallimi mes punonjësve; 20’ Rast largimi nga puna/zgjidhje kontrate pune.

Ora II- 10’ Hyrja dhe OM; legjislacioni i zbatueshëm për masat disiplinore; 20’ Rast largimi nga puna/zgjidhje kontrate pune akt që ka vendosur një masë disiplinore ndaj nëpunësit publik;

Ora III- 10’ Hyrja dhe OM; 20’ legjislacioni i zbatueshëm për detyrimet financiare; 20’ Rast për njohje të drejtash financiare/të drejta të tjera të parashikuara në legjislacionin e posaçëm në fuqi apo në kontratën individuale të punës

Ora IV – 10’ Juridiksioni gjyqësor; 20’ Afatet; 20’ Punëtori për shkrimin e padisë.

Ora V– 10’ Jurisprudenca e GJL; 20’ Rast pushimi abuziv; 20’ Analizë vendimi.

Ora VI – 10’ Simulim seance gjyqësore; 20’ Diskutim mbi interesin publik kundrejt të drejtës individuale; 20’ Reflektim dhe Komete vlerësuese.

5. Dosja didaktike

Pyetje vetëstudimore:

1. Cilat janë dallimet mes nëpunësve civil, punonjësve marrëdhëniet e punës së të cilëve rregullohen sipas Kodit të Punës, apo nëpunësve për të cilët marrëdhënia e punës rregullohet nga legjislacioni i posaçëm?
2. Cilët janë elementët që duhet të vlerësoj gjykata për të konsideruar konfliktin konkret si brenda juridiksionit administrativ?
3. Cila gjykatë ka juridiksion për të zgjidhur mosmarrëveshjet e nëpunësve publik jo-civilë?
4. Çfarë pasojash sjell largimi nga puna/zgjidhja e kontratës së punës në shkellje të procedurës së parashikuar në legjislacionin në fuqi?
5. Cilat janë të drejtat kompensuese të nëpunësve nëse gjykata konsideron të bazuar/pranon padinë e tyre?

Rast praktik:

Një punonjës policie, me gradë policore “inspektor”, me urdhër të Drejtorit të Policisë së Shtetit për shkurtim të funksionit organik, lirohet nga Policia e shtetit dhe trajtohet financiarisht në bazë të nenit 12 të ligjit nr. 10142, datë 15.05.2009 “Për sigurimin shoqëror suplementar të ushtarakëve të Forcave të Armatosura, të punonjësve të Policisë së Shtetit,...etj në Republikën e Shqipërisë.”.

Çështje për diskutim:

- A mund t’i drejtohet punonjësi i policisë gjykatës administrative me padi që ka për objekt shfuqizimin e urdhrit të lirimimit nga detyra, rikthimin në punë dhe pagën deri në momentin e rikthimit në detyrë?
- Në zbatim të përcaktimeve të ligjit nr. 152/2013 “Për nëpunësin civil” të ndryshuar dhe ligjit nr. 108/2014 “Për Policinë e Shtetit” të ndryshuar, a

gëzojnë punonjësit e Policisë së Shtetit të drejtën e rikthimit në detyrë, në rastet kur konstatohet paligjshmëria e ndërprerjes së marrëdhënies së punës?

- Cili është kompensimi financiar që mund të caktojë gjykata në rast se konstatohet paligjshmëria e aktit të lirimit nga detyra të punonjësit të policisë?
- Si konkuron e drejta e pagimit të pagës për shkak të lirimit të padrejtë nga policia e shtetit me trajtimin financiar në bazë të nenit 12 të ligjit nr. 10142, datë 15.05.2009 *"Për sigurimin shoqëror suplementar të ushtarakëve të Forcave të Armatosura, të punonjësve të Policisë së Shtetit,...etj në Republikën e Shqipërisë."*?

Praktikë gjyqësore për diskutim:

KAGJL, vendimi nr. 00-2026-1199, datë 27.03.2026 – natyra administrative e konfliktit të punës nuk përcaktohet vetëm nga fakti që punëdhënësi është publik, por nga ekzistenca e një ligji të posaçëm që rregullon në mënyrë të plotë marrëdhënien; (ii) vendimi nr. 00-2026-1223 (202), datë 08.04.2026 – kur ligji i posaçëm nuk rregullon procedurën dhe afatet e largimit, zbatohen dispozitat e Kodit të Punës.

Vendimi njehsues i KAGJL nr. 00-2024-5431(435), datë 23.10.2024(e drejta e rikthimit në detyrë për punonjësit e policisë së shtetit);

Vendimi njehsues i KAGJL nr. 00-2023-3406(258), datë 07.07.2023(komoetenca lëndore e gjykatës administrative për mësuesit e arsimit public parauniversitar).

Skedë normative:

Kodi i Punës; Ligji nr. 49/2012; Ligji nr. 139/2015 për vetëqeverisjen vendore; Jurisprudenca e Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë.

6. Metodatat mësimore aktive

- Analiza e rasteve praktike.
- Punë në grupe mbi padi dhe dispozitivë.
- Simulim seance gjyqësore.
- **Debat mbi interesin publik kundrejt të drejtat individuale.**

7. Vlerësimi

- **Vlerësim formues:** diskutim dhe analiza rastesh.
- **Vlerësim përmbledhës:** ushtrim mbi hartimin e një padie.
- **Portofol:** analizë vendimi gjyqësor për pushim nga puna.

Tema 23: Gjykimi administrativ në fushën tatimore

Kohëzgjatja: 10 × 50 minuta

Pjesa III: Kontrolli i ligjshmërisë së veprimeve administrative në fushat administrative të posaçme.

Struktura:

Pedagogët: Fatmir Kazazi

1. Abstrakt/Përshkrim i temës

Në aktualitetin e sotëm ekonomik, çështjet tatimore po marrin gjithnjë e më shumë përmasa gjithpërfshirëse dhe janë bërë objekt i diskutimeve të rëndësishme politike, juridike dhe sociale. Konfliktet ndërmjet tatimpaguesve dhe administratës tatimore qendrore dhe vendore kanë qenë në rritje dhe zënë peshë të rëndësishme në gamën e konflikteve gjyqësore.

Tema trajton sistemin tatimor Shqiptar, tatimet kryesore dhe krahasime me direktivat e BE për tatimet. Në veçanti trajtohet gjykimi i mosmarrëveshjeve që lidhen me zbatimin e legjislacionit tatimor, që përfshin të gjitha tatimet dhe taksat qendrore/kombëtare dhe vendore, si edhe zbatimin e marrëveshjeve ndërkombëtare tatimore.

Nisur nga kufizimet në orët mësimore në dispozicion si edhe nga kompleksiteti i çështjeve që trajtohen, tema ndahet në pjesën teorike (4 orë mësimore) dhe pjesën praktike (6 orë mësimore).

a) Pjesa teorike kuptimi i sistemit tatimor Shqiptar dhe krahasimi me BE:

- ☐ Njohuri të përgjithshme për sistemin tatimor shqiptar dhe krahasimi me BE;
- ☐ Tatimi mbi të Ardhurat, përfshirë tatimin mbi të ardhurat e individëve nga pagat, nga investimet, dhurimet, trashëgimia, etj.; tatimet mbi të ardhurat biznesore të personave fizikë dhe juridikë, trajtimin e shpenzimeve të njohura dhe të panjohura për efekt fiskal, amortizimin, borxhin e keq, përjashtimin e pjesëmarrjeve, transferimin e çmimit, humbjet, riorganizimet e biznesit si ndarjet, bashkimet, përthithjet etj.
- ☐ Tatimi mbi Vlerën e Shtuar (TVSH), duke trajtuar të drejtën e kreditimit, të drejtën e rimbursimit, përjashtimet, eksportet kontrollet dhe rivlerësimet tatimore dhe përputhja me direktivat e BE për TVSH.
- ☐ Procedurat Tatimore, përfshirë të drejtat dhe detyrimet e tatimpaguesit, të drejtat e organit tatimor për të kryer kontrolle dhe për të bërë rivlerësime tatimore; metodat alternative të rivlerësimit tatimor; kontrollet tatimore; apelimet tatimore, etj.
- ☐ Marrëveshjet Tatimore Ndërkombëtare, rezidenca tatimore, e drejta tatimore dhe selia e përhershme, palët e lidhura, transferimi i çmimit, eliminimi i taksimit të dyfishtë, shkëmbimi i informacionit, etj.

b) Pjesa praktike do të bazohet në raste hipotetike (të simuluar) mosmarrëveshjesh gjyqësore të mbështetura në çështje të mëparshme dhe aktuale

që kanë qenë objekt shqyrtimi në gjykatat administrative. Do të hartohen tri kërkesëpadi që lidhen me:

- ☐ Zbatimin e ligjit për Tatimin mbi të Ardhurat dhe Ligjin për Procedurat Tatimore si dhe dispozitat përkatëse nën-ligjore;
- ☐ Zbatimin e Ligjit për TVSH dhe Ligjit për Procedurat Tatimore (dhe dispozitat përkatëse nën-ligjore);
- ☐ Zbatimin e marrëveshjeve tatimore ndërkombëtare për eliminimin e taksimit të dyfishtë dhe dispozitave të Ligjit për Procedurat Tatimore dhe Udhëzimit të Ministrit të Financave për Marrëveshjet Tatimore.

Për të treja rastet e mësipërme do të simulohen seanca gjyqësore deri në marrjen e një Vendimi të arsyetuar që siguron zbatimin e drejtë të Ligjit.

2. Objektivat mësimore

a) Njohuri:

- Krijohen njohuri të përgjithshme për sistemet tatimore në përgjithësi, parimet mbi të cilat ngrihen sistemet tatimore dhe në veçanti për tatimet mbi të ardhurat, për tatimin mbi vlerën e shtuar dhe për marrëveshjet tatimore ndërkombëtare.
- Krijohen njohuri bazë teknike për mënyrat e llogaritjes, deklarimit dhe pagesës së detyrimeve tatimore, që lehtësojnë kuptimin e dispozitave teknike.
- Krijohen njohuri për koncepte tatimore relativisht të reja për ekonominë shqiptare si transferimi i çmimit, kapitalizimi i ngushtë, përjashtimi i pjesëmarrjeve, mbartja e humbjeve, kreditimi tatimor, autongarkesa e TVSH, eliminimi i taksimit të dyfishtë etj., që lehtësojnë në kuptimin dhe analizimin e konflikteve.

b) Aftësi:

- ☐ Rritet aftësia për të kuptuar dhe analizuar drejt qëndrimet e ndryshme të tatimpaguesit dhe të organit tatimor jo vetëm nga ana e respektimit të procedurave administrative por edhe nga ana e kuptimit dhe interpretimit thelbësor të dispozitave ligjore tatimore, në mënyrë që të arrihet në një vendim gjyqësor të drejtë dhe të paanshëm.
- Diskutimi dhe simulimi i seancave gjyqësore me konflikte tatimore do të rrisë aftësitë për të njohur, hetuar dhe analizuar fenomene dhe transaksione ekonomike komplekse që kanë impakte sinjifikative tatimore. Kjo mundëson analizimin e përputhshmërisë me dispozitat ligjore, por edhe mundësimin e krahasimeve me praktika ndërkombëtare apo vendime të gjykatave europiane.

c) Qëndrime:

- Vlerëson rëndësinë e sigurisë juridike dhe mbrojtjen e të drejtave të tatimpaguesit.
- Dëgjon palët dhe ruan etikën. Ballafaqon mendimet e palëve me analizën e vet për të zhvilluar një bindje dhe qëndrim të drejtë të bazuar në kuptimin thelbësor të ligjit dhe të rrethanave konkrete.
- Garanton zbatimin e drejtë të parimeve të barazisë dhe proporcionalitetit në marrjen e vendimeve gjyqësore.

3. Kompetencat që zhvillohen

- Analitike: Dallimi i rrethanave, fenomeneve, transaksioneve dhe veprimeve apo mos-veprimeve të palëve që tregojnë kuptimin e plotë të situatës dhe mundësojnë një arsyetim të drejtë të bazuar në ligj.
- Procedurale: Përcaktimi i plotë i dispozitave relevante.
- Analizuese dhe arsyetuese bazuar në legjislacionin e zbatueshëm dhe rrethanat konkrete
- Vendimmarrëse: Hartimi i një vendimi të paanshëm dhe të bazuar në një interpretim të drejtë substancial të dispozitave dhe të fakteve dhe rrethanave konkrete.
- Etike: Arsyetim i thjeshtë, i logjikshëm që i argumenton qartë paditësit (tatimpaguesit) se ankimimi është shqyrtuar me profesionalizëm dhe pozitivitet në zbatim uniform dhe të drejtë të ligjit.

4. Struktura e orëve

1) 2 orë mësimore (2x50=100'), Sistemet tatimore, tatimi mbi të ardhurat dhe tatimi mbi vlerën e shtuar. Krahasime me BE. Prezantim nga pedagogu, legjislacioni, pyetje vetëstudimore diskutime, raste praktike dhe testim i njohurive.

Pyetje vetë studimore:

- a) Ku ndryshojnë tatimet nga taksat dhe tarifat?
- b) Cilat janë disa nga parimet bazë të një sistemi 'të mirë' tatimor?
- c) Cilat janë llojet kryesore të tatimeve dhe taksave?
- d) Në cilat raste një individ konsiderohet rezident tatimor në Shqipëri, po personi juridik?
- e) Cili është ndryshimi ndërmjet rezidentit dhe jo-rezidentit për efekt të trajtimit tatimor?
- f) Cilat janë të ardhurat e tatueshme për personat fizikë dhe për personat juridikë?
- g) Çfarë kuptohet me shpenzime të zbritshme për qëllime tatimore?
- h) Cilat janë elementët që duhet të përmbushen në mënyrë që të aplikohet TVSH?
- i) Kush e mban barrën e TVSH-së?
- j) Çfarë është kreditimi i TVSH-së? Po rimbursimi i TVSH?
- k) Cilat janë përjashtimet kryesore nga TVSH?
- l) Cilat janë shkallët tatimore të TVSH?
- m) Si lidhet e drejta e zbritjes/kreditimit të TVSH në blerje, me përjashtimin nga TVSH?
- n) Ku ndryshojnë përjashtimet nga TVSH me tarifën e TVSH 0%?

2) 2 orë mësimore (100') Procedurat tatimore; Marrëveshjet tatimore ndërkombëtare. Prezantim nga pedagogu, legjislacioni, pyetje vetë-studimore diskutime dhe raste praktike.

Pyetje vetë-studimore:

- a) Çfarë kuptohet me sistem tatimor të bazuar në vetëvlerësim apo vetë-deklarim?
- b) Cilat janë të drejtat e tatimpaguesve sipas Ligjit për procedurat tatimore?

- c) Kur bëhet mbledhje me forcë të detyrimit tatimor dhe cilat janë procedurat?
 - d) Cili është akti administrativ objekt ankimi?
 - e) Cilat janë kushtet dhe procedurat e apelimit tatimor?
 - f) Çfarë është taksimi i dyfishtë?
 - g) Çfarë janë marrëveshjet tatimore ndërkombëtare ose marrëveshjet për shmangien e taksimit të dyfishtë?
 - h) Cili është kuptimi i “selisë së përhershme” sipas marrëveshjes tatimore?
 - i) Cilat janë kushtet e rezidencës tatimore për individin dhe personat juridikë/kompanitë, sipas marrëveshjes tatimore?
 - j) Çfarë është modeli i OECD dhe modeli i UN për marrëveshjet e tatimit të dyfishtë?
- 3) 2 orë mësimore (100’) rast hipotetik gjyqësor për tatimin mbi të ardhurat që përfshin konflikte lidhur me tatimin mbi të ardhurat personale, tatimin në burim dhe tatimin mbi fitimin e kompanive. Kandidatëve i jepet një rast hipotetik: Raport Kontrolli dhe Njoftim Vlerësimi Tatimor (akti administrativ që apelohej) i lëshuar nga Organi Tatimor për Tatimpaguesin X. Vendimi i Drejtorisë së Apelit Tatimor dhe Kërkesëpadia e tatimpaguesit në Gjykatën Administrative. Kandidatët, sipas profilit, diskutojnë dhe zhvillojnë qëndrimin e arsyetuar deri në hartimin e një vendimi. Në një testim të shkurtër 15-20 minutat e fundit i kërkohet secilit prej kandidatëve të paraqesin një vendim të arsyetuar të përmbledhur me shkrim për kërkesëpadinë hipotetike.
- 4) 2 orë mësimore (100’) rast hipotetik gjyqësor për tatimin mbi vlerën e shtuar (TVSH), që përfshin të përmbledhura konflikte gjyqësore lidhur me TVSH (Të drejtën e kreditimit, rimbursimit, rivlerësime të TVSH nga organi tatimor). Kandidatëve i jepet Raport Kontrolli dhe Njoftim Vlerësimi Tatimor (akti administrativ që apelohej) i lëshuar nga Organi Tatimor për Tatimpaguesin X. Vendimi i Drejtorisë së Apelit Tatimor dhe Kërkesëpadia e paraqitur nga tatimpaguesi në Gjykatë. Kandidatët, sipas profilit, diskutojnë dhe zhvillojnë qëndrimin e arsyetuar deri në hartimin e një vendimi. Në 15-20 minutat e fundit i kërkohet secilit prej kandidatëve të paraqesin një vendim të arsyetuar të përmbledhur me shkrim për kërkesëpadinë hipotetike.
- 5) 2 orë mësimore (100’) rast hipotetik gjyqësor për zbatimin e marrëveshjeve tatimore ndërkombëtare për eliminimin e taksimit të dyfishtë, ku të përfshihen konflikte aktuale ndërmjet tatimpaguesve (kryesisht banka ose multinacionale) dhe Drejtorisë së Tatimeve. Kandidatëve i jepet qëndrimi i Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve, Njoftim Vlerësimi Tatimor i lëshuar nga Drejtoria Rajonale Tatimore, Vendimi i Drejtorisë së Apelit Tatimor në Ministrinë e Financave dhe Kërkesëpadia e paraqitur nga tatimpaguesi në Gjykatë. Kandidatët, sipas profilit, diskutojnë dhe zhvillojnë qëndrimin e arsyetuar deri në hartimin e një vendimi. Në 15-20 minutat e fundit i kërkohet secilit prej kandidatëve të paraqesin një vendim të arsyetuar të përmbledhur me shkrim për kërkesëpadinë hipotetike.

5. Profilizimi sipas Rolit

a) Kandidati për Gjyqtar

Lënda zhvillon aftësinë për kuptuar dhe analizuar çështjen tatimore duke u bazuar në një interpretim substancial të dispozitave relevante dhe rrethanave, duke garantuar ligjshmëri dhe proporcionalitet që do të çojnë në arsyetimin e një vendimi të drejtë dhe të paanshëm.

b) Kandidati për Prokuror

Lënda ndihmon prokurorin në kuptimin dhe vlerësimin e transaksioneve biznesore dhe respektimin e procedurave dhe trajtimeve substanciale fiskale sipas ligjit, duke analizuar dhe hetuar qëndrimin e tatimpaguesit dhe të organit tatimor në respektim të ligjit për të garantuar zbatimin korrekt të ligjit, duke konsideruar edhe respektimin e parimeve themelore të sistemeve të suksesshme tatimore si barazia, thjeshtësia, efikasiteti dhe proporcionaliteti.

c) Kandidati për Avokat të Shtetit

Lënda ndihmon avokatin e shtetit të kuptojë mirë thelbin e transaksioneve dhe veprimeve apo mosveprimeve të tatimpaguesit dhe të organit tatimor që kanë krijuar konfliktin dhe të zhvillojë një arsyetim objektiv për të mbrojtur aktet administrative në gjykim, si edhe për të korrigjuar gabime procedurale që prekin qëndrueshmërinë e akteve, kur ato janë në përputhje me dispozitat ligjore por edhe me parimet tatimore të barazisë dhe proporcionalitetit. Kuptimi i drejtë i transaksioneve, rrethanave dhe qëndrimeve të palëve e ndihmon avokatin e shtetit të evidentojë keqinterpretime apo zbatim të gabuar të legjislacionit tatimor nga ana e tatimpaguesit dhe mbrojtja e interesave publike/shtetërore të jetë e argumentuar mirë.

6. Literatura

- Morse and Williams, Principles of Tax Law;
- OECD Classification of Taxes;
- KPA;
- Ligji nr. 9920, datë 19.5.2008, “Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar;
- Udhëzimi nr.24, datë 2.9.2008, “Për procedurat tatimore”, i ndryshuar;
- Thuronyi ed., Tax Law Design and Drafting, Kapitulli 4 (Tax procedures);
- Ligji nr. 29/2023, datë 30.03.2023 “Për tatimin mbi të ardhurat”;
- Udhëzimi Nr. 26, datë 8.9.2023 “Për tatimin mbi të ardhurat”;
- Tiley, Revenue Law, Kapitulli 1;
- Thuronyi, Comparative Tax Law, Kapitulli 3;
- Ligji nr. 92/2014, “Për tatimin mbi vlerën e shtuar në Republikën e Shqipërisë”;
- Udhëzimi nr. 6, datë 30.1.2015, “Për tatimin mbi vlerën e shtuar në Republikën e Shqipërisë”;
- Direktiva e BE për TVSH;
- Thuronyi ed., Tax Law Design and Drafting, kapitulli 6.

7. Metodologjia dhe Struktura e Orës (100’)

a) Për pjesën teorike: dy blloqet e para (4 × 50’):

Blloku	Minuta	Përmbajtja
Hyrja dhe objektivat	5’	Rezultatet e pritshme + kriteret e suksesit
Prezantim i temës nga pedagogu,	45’	Trajtim i temës me synim kuptimin e problemeve kryesore teknike tatimore

Pyetje dhe diskutime,	15'	Diskutime për probleme të ndryshme tatimore
Ushtrime praktike	20'	Raste praktike tatimore të prezantuara nga pedagogu që diskutohen bashkarisht
Detyrë me shkrim	15'	Ushtrime të thjeshta për të provuar nivelin e njohurive

b) Për pjesën praktike: tre blloqet në vijim (6 × 50'):

Bloku	Minuta	Përmbajtja
Hyrja dhe objektivat	10'	Rezultatet e pritshme + kriteret e suksesit
Sqarime nga pedagogu për dosjen hipotetike, objekt apelimi dhe gjykimi	10'	Kuadri që i shërben ushtrimit praktik
Punë me dosjen (grupe prej 3–5 vetash)	40'	Analizë faktesh, kornizë ligjore/jurisprudencë, plan pyetjesh, produkt pune
Debat plenar dhe pyetje-përgjigje	15'	Ballafaqim zgjidhjesh, standarde dhe mësimet të nxjerra
Ushtrim shkrimi	20'	Gjykim i arsyetuar i përmbledhur për rastin hipotetik
Reflektim dhe detyrë	5'	3 pyetje reflektuese + udhëzime vetëstudimi

PRAKTIKË GJYQËSORE E PËRDITËSUAR: (i) KAGJL, vendimi nr. 00-2025-4861 (123), datë 13.03.2025 – në rivlerësimin tatimor dhe rikarakterizimin e transaksioneve gjykata verifikon njëkohësisht kushtet materiale dhe garancitë procedurale, si edhe elementet që ndikojnë në përlllogaritjen e detyrimit; (ii) vendimi nr. 00-2026-215 (43), datë 28.01.2026 – mungesa e kontrollit tatimor nuk sjell vetvetiu pavlefshmëri absolute kur vlerësimi mbështetet në burime të tjera të lejuara nga ligji.

Tema 24: Gjykimi administrativ në fushën doganore

Kohëzgjatja: 8 orë mësimore (8×50')

Lënda: Gjykimi Administrativ

Pjesa III: Kontrolli i ligjshmërisë së veprimeve administrative në fushat administrative të posaçme.

Struktura: 4 orë kuadër teorik (2 blloqe × 100') + 4 orë punë praktike/simulim (2 blloqe × 100'), me test të shkurtër në fund. Nën-temat: sistemi doganor dhe akciza; tarifrat dhe Sistemi i Harmonizuar; vlera doganore; shkeljet doganore.

Pedagogët: Genti Çani

1. Abstrakt/Përshkrim i temës

Studimi i së drejtës doganore në Shkollën e Magjistraturës është thelbësor për të përgatitur gjyqtarë, prokurorë dhe avokatë të shtetit që të garantojnë zbatimin e ligjit në përputhje me legjislacionin doganor dhe standardet e BE-së, duke rritur sigurinë juridike dhe besimin e qytetarëve dhe bizneseve në zbatimin e ligjit dhe sistemin e drejtësisë. Doganat nuk kanë vetëm rol fiskal (mbledhje taksash), por edhe garantojnë konkurrencë të ndershme, mbrojtjen e konsumatorit, sigurinë e produkteve dhe kontrollin e kufijve të jashtëm.

Studimi i së drejtës doganore paraqet rëndësi sepse:

- Mosmarrëveshjet doganore (p.sh. klasifikimi i mallrave, vlerësimi doganor, pagesa e detyrimeve të import/eksportit, regjimet dhe procedurat doganore, shkeljet doganore, etj.) janë të shpeshta dhe përbëjnë një pjesë të konsiderueshme të praktikës gjyqësore administrative apo edhe penale. Magjistratët duhet të kenë njohuri të plota për t'i kuptuar dhe gjykuar drejt këto mosmarrëveshje.
- E drejta doganore është ndër fushat më të harmonizuara në BE. Përafrimi i legjislacionit doganor të Shqipërisë me Kodin Doganor të BE është parakusht për integrim. Studimi i këtij legjislacioni është një mënyrë për t'i familjarizuar gjyqtarët e rinj me drejtësinë e integruar evropiane dhe vendimet e Gjykatës Evropiane të Drejtësisë, ku normat kombëtare lidhen drejtpërdrejt me *acquis*. Përafrimi me standardet e BE forcon transparencën dhe zvogëlon hapësirat për abuzime.
- Çështjet doganore shpesh përfshijnë tensionin midis interesit shtetëror për të mbrojtur të ardhurat dhe të drejtës së operatorëve ekonomikë për një proces të drejtë. Gjyqtarët duhet të kuptojnë natyrën e këtyre konflikteve.
- E drejta doganore lidhet me të drejtën administrative, financiare, tregtare dhe penale (p.sh. kontrabanda, pastrimi i parave, shkeljet fiskale). Një magjistrat i formuar në këtë fushë është më i përgatitur për një gamë të gjerë çështjesh.

Tema trajton organizimin dhe funksionimin e sistemit doganor shqiptar, regjimet doganore, disa nga procedurat doganore kryesore, klasifikimin e mallrave, vlerësimin doganor si dhe shkeljet doganore. Në veçanti trajtohet gjykimi i mosmarrëveshjeve që lidhen me zbatimin e legjislacionit doganor, që ndikon drejtpërdrejt në vjeljen në mënyrë korrekte të detyrimeve të import/eksportit, si dhe me trajtimin e shkeljeve doganore.

Nisur nga kufizimet në orët mësimore në dispozicion si edhe nga kompleksiteti i çështjeve që trajtohen, tema ndahet në pjesën teorike (4 orë mësimore) dhe pjesën praktike (4 orë mësimore).

a) Pjesa teorike: kuptimi i sistemit doganor shqiptar dhe krahasimi me BE-në:

- *Njohuri të përgjithshme mbi legjislacionin doganor dhe të akcizës. Funksionimi i Sistemit Doganor: konceptet kryesore dhe procedurat doganore dhe krahasimi me BE*

Tema bën fillimisht një hyrje në të drejtën doganore duke prekur konceptet bazë, si misioni i doganave: juridiksioni doganor, territori doganor, si dhe jep një panoramë të akteve ligjore bazë mbi të cilat ngrihet dhe funksionon sistemi i administrimit doganor, si në nivel vendas ashtu edhe në atë europian, duke qenë e drejta doganore një e drejtë e harmonizuar në BE. I kushtohet gjithashtu vëmendje parashikimeve të MSA-së si një marrëveshje e veçantë e tregtisë së lirë dhe elementeve të vetëzbatueshmërisë dhe efektit të drejtpërdrejtë të dispozitave të saj në rendin tonë të brendshëm dhe në rendin juridik të BE-së.

Tema më pas prezanton regjimet doganore si pjesë esenciale e procedurave doganore: çlirimin për qarkullim të lirë, tranzitin, magazinimet, regjimet e përpunimit, përdorimet e veçanta dhe eksportin. Trajtohen kërkesat për çdo regjim, autorizimet, garancitë, afatet, si dhe format e deklarimeve doganore.

- *Tarifa doganore. Sistemi i Harmonizuar dhe Rregullat e përgjithshme të interpretimit:*

Klasifikimi i mallrave

Kjo temë ka për objekt që t'u prezantojë magjistratëve disa njohuri të përgjithshme mbi një nga institutet e së drejtës doganore, tarifat doganore. Tarifa doganore bazohet në Sistemin e Harmonizuar të Mallrave, i cili shërben si gjuhë universale ekonomike dhe mjet i pazëvendësueshëm për mbi 98% të tregtisë ndërkombëtare të mallrave. Tarifa doganore është një nga tri elementet kryesore (së bashku me origjinën e mallrave dhe vlerën e tyre) që ndikojnë në përcaktimin e detyrimeve doganore në import/eksport. Gjithashtu, edhe masat e tjera që kanë të bëjnë me tregtinë e mallrave, zbatohen, në përputhje me klasifikimin tarifor të këtyre mallrave.

Si një instrument që përdoret jo vetëm nga doganat, por edhe nga statisticienët, qeveritë, organizatat ndërkombëtare dhe sektori privat, kuptimi dhe studimi i tij nga magjistratët merr një rëndësi të veçantë.

- *Vlera doganore e mallrave. Metodologjia e vlerësimit doganor*

Kjo temë ka për objekt t'u prezantojë magjistratëve njohuri të përgjithshme mbi një nga institutet e së drejtës doganore, vlera doganore. Vlera doganore është një nga tri elementet kryesore (së bashku me origjinën e mallrave dhe tarifën doganore) që ndikojnë në përcaktimin e detyrimeve doganore në import/eksport. Për vetë faktin se përcaktimi i vlerës së një produkti kushtëzohet nga ekzistenca e shumë faktorëve objektivë dhe subjektivë, përcaktimi i një metodologjie ndërkombëtare për përcaktimin e vlerës doganore të mallrave ka ardhur si domosdoshmëri ndër vite për standardizimin e këtij procesi dhe zvogëlimin sa më shumë të jetë e mundur të barrierave jo tarifore si rrjedhojë e zbatimit arbitrar të vlerësimit doganor.

Si një nga çështjet më të debatuar në praktikën doganore dhe gjyqësore, kuptimi dhe studimi i konceptit të vlerës doganore dhe metodologjisë për përcaktimin e saj nga magjistratët merr një rëndësi të veçantë.

- *Shkeljet doganore*

Kjo temë ka për objekt që të prezantojë magjistratët me shkeljet doganore, klasifikimin dhe ndarjet e tyre në Kodin Doganor, si dhe me sanksionet e

aplikueshme. Diskutimi fokusohet te ndarja e shkeljeve në administrative dhe penale, parashikimet ligjore dhe kriteret jurisprudenciale të përdorura. Vëmendje i kushtohet vendimeve të Gjykatës Kushtetuese, GJEDNJ-së dhe GJED-së sa i përket shkeljeve administrative me natyrë penale (vlerësimi substancial) dhe aplikimit të parimit ne bis in idem, siç është shtjelluar në vendimet më të fundit të gjykatave europiane. Merren gjithashtu shembuj nga ndryshime ligjore të viteve të fundit në vendet anëtare të ndërmarra për të reflektuar standardet e vendosura nga GJEDNJ-ja dhe GJED-ja në qasjen ndaj procedimeve administrative dhe penale të shkeljeve fiskale.

b) Pjesa praktike do të bazohet në raste hipotetike (të simuluar) mosmarrëveshesh gjyqësore të mbështetura në çështje të mëparshme dhe aktuale që kanë qenë objekt shqyrtimi në gjykatat administrative. Do të hartohen tri kërkesëpadi që lidhen me:

- Ligjin nr. 102/2014, datë 31.7.2014, “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë”.
- Vendimin e Këshillit të Ministrave nr. 651, datë 10.11.2017, “Për dispozitat zbatuese të ligjit nr. 102/2014, “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë”.
- Ligjin nr. 8648, datë 28.7.2000, “Për ratifikimin e protokollit të anëtarësimit të Republikës së Shqipërisë në “Marrëveshjen e Marakeshit, që themeloi Organizatën Botërore të Tregtisë”.
- Marrëveshjen për zbatimin e nenit VII të Marrëveshjes së Përgjithshme të Tarifave dhe Tregtisë, 1994 dhe metodologjia e vlerësimit doganor të mallrave.
- Ligjin nr. 35/2012, “Për aderimin e Republikës së Shqipërisë në Konventën Ndërkombëtare për Sistemin e Harmonizuar të Kodifikimit dhe Përshkrimit të Mallrave”.
- Ligjin nr. 9461, datë 21.12.2005, “Për Nomenklaturën e Kombinuar të Mallrave dhe Tarifën e Integruar Doganore”;
- Vendimin nr. 848, datë 26.12.2024, “Për miratimin dhe publikimin zyrtar të Nomenklaturës së Kombinuar të Mallrave”, 2026.
- Notat Shpjeguese të Sistemit të Harmonizuar të Mallrave të Organizatës Botërore të Doganave.
- Notat Shpjeguese të Nomenklaturës së Kombinuar të Mallrave të Bashkimit Europian.
- Sistemi i informatizuar mbi Informacionin Detyrues Tarifor në BE.
- Ligjin nr. 170/2013 “Për miratimin e marrëveshjes së asistencës së Shërbimit Doganor”.
- Vendimin nr. 9, datë 15.1.2014 “Për rregullimin e disa çështjeve në zbatim të ligjit nr. 170/2013, datë 14.11.2013 “Për miratimin e marrëveshjes së asistencës së Shërbimit Doganor”.
- Regulation (EU) No 952/2013 of the European Parliament and of the Council, 2013, (Union Customs Code).
- Ligjin nr. 61/2012, “Për akcizat në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar.
- VKM nr. 612, datë 5.9.2012, “Dispozitat zbatuese të ligjit për akcizat”.
- Council Directive (EU) 2020/262.

Për rastet praktike përdoret metoda e simulimit të seancave gjyqësore deri në marrjen e një vendimi të arsyetuar që siguron zbatimin e drejtë të ligjit.

2. Objektivat mësimore

a) Njohuri:

- Krijohen njohuri të përgjithshme për sistemin doganor në përgjithësi, parimet mbi të cilat funksionon administrata doganore dhe në veçanti për procedurat doganore dhe regjimet doganore.
- Krijohen njohuri të përgjithshme mbi një nga institutet e së drejtës doganore, tarifën doganore. Gjithashtu, krijohen njohuri teknike mbi Rregullat e Përgjithshme të Interpretimit dhe klasifikimin e mallrave bazuar në Sistemin e Harmonizuar të Mallrave dhe Nomenklaturën e Kombinuar të Mallrave.
- Krijohen njohuri të përgjithshme mbi një nga institutet e së drejtës doganore, vlerën doganore. Gjithashtu, krijohen njohuri teknike mbi Metodologjinë e Vlerësimit Doganor për përcaktimin e saktë të vlerës doganore të mallrave.
- Krijohen njohuri të përgjithshme mbi shkeljet doganore, klasifikimin dhe ndarjet e tyre në Kodin Doganor, si dhe me sanksionet e aplikueshme. Diskutimi fokusohet te ndarja e shkeljeve në administrative dhe penale, parashikimet ligjore dhe kriteret jurisprudenciale të përdorura.

b) Aftësi:

- Rritet aftësia për të kuptuar dhe analizuar drejt qëndrimet e ndryshme të operatorëve ekonomikë dhe të autoriteteve doganore jo vetëm nga ana e respektimit të procedurave administrative por edhe nga ana e kuptimit dhe interpretimit thelbësor të dispozitave ligjore doganore, në mënyrë që të arrihet në një vendim gjyqësor të drejtë dhe të paanshëm.
- Diskutimi dhe simulimi i seancave gjyqësore me konflikte në fushën e doganave do të rrisë aftësitë për të njohur, hetuar dhe analizuar procedura doganore si dhe fenomene dhe transaksione ekonomike me impakt financiar në buxhetin e shtetit. Kjo mundëson analizimin e përputhshmërisë me dispozitat ligjore, por edhe mundësimin e krahasimeve me praktika ndërkombëtare apo vendime të gjykatave europiane.

c) Qëndrime:

- Vlerëson rëndësinë e sigurisë juridike dhe mbrojtjen e të drejtave të operatorëve ekonomikë.
- Dëgjon palët dhe ruan etikën. Ballafaqon mendimet e palëve me analizën e vet për të zhvilluar një bindje dhe qëndrim të drejtë të bazuar në kuptimin thelbësor të ligjit dhe të rrethanave konkrete.
- Garanton zbatimin e drejtë të parimeve të barazisë dhe proporcionalitetit në marrjen e vendimeve gjyqësore.

3. Kompetencat që zhvillohen

- **Analitike:** Dallimi i rrethanave, fenomeneve, transaksioneve dhe veprimeve apo mos-veprimeve të palëve që tregojnë kuptimin e plotë të situatës dhe mundësojnë një arsyetim të drejtë të bazuar në ligj.
- **Procedurale:** Përcaktimi i plotë i dispozitave relevante.
- **Analizuese dhe arsyetuese** bazuar në legjislacionin e zbatueshëm dhe rrethanat konkrete.
- **Vendimmarrëse:** Hartimi i një vendimi të paanshëm dhe të bazuar në një interpretim të drejtë substancial të dispozitave dhe të fakteve dhe rrethanave konkrete.
- **Etike:** Arsyetim i thjeshtë, i logjikshëm që i argumenton qartë paditësit (operatorit ekonomik) se ankimimi është shqyrtuar me profesionalizëm në zbatim uniform dhe të drejtë të ligjit.

4. Struktura e orëve

1) 2 orë mësimore (2x50=100') - Juridiksioni doganor, regjimet doganore, deklarimet doganore, menaxhimi i rrezikut, operatori ekonomik i autorizuar, akciza. Tarifa doganore. Sistemi i Harmonizuar dhe Rregullat e Përgjithshme të Interpretimit: Klasifikimi i mallrave. Nomenklatura e Kombinuar e Mallrave, Informacioni i Detyrueshëm Tarifor. Krahasime me BE. Prezantim nga pedagogu, legjislacioni, pyetje vetë-studimore diskutime dhe raste praktike.

Pyetje vetë studimore:

- Ku ndryshon juridiksioni doganor nga ai tatimor?
- Cilat janë regjimet kryesore doganore?
- Ku dallojnë mes tyre dhe cili do të ishte regjimi më i përshtatshëm për një situatë të caktuar?
- Llojet e deklaratave dhe momentet e deklarimit.
- Nga dallon akciza dhe TVSH?
- Si rregullohet tarifa doganore në legjislacionin shqiptar dhe çfarë përfshin ajo?
- Çfarë kuptohet me Sistem të Harmonizuar të Mallrave dhe cili është roli i tij në tregtinë ndërkombëtare?
- Çfarë kuptohet me Nomenklaturë të Kombinuar të Mallrave dhe cila është diferenca me Sistemin e Harmonizuar të Mallrave?
- Çfarë kuptohet me klasifikim të mallrave dhe cilat janë rregullat mbi të cilat realizohet klasifikimi i tyre?
- Pse janë të rëndësishme njohuritë në këtë fushë për magjistratët?

2) 2 orë mësimore (100') - Kuptimi i konceptit të vlerës së mallrave dhe elementet/përbërësit që ndikojnë; Diferenca e vlerës së një malli me vlerën doganore të tij; Zbatimi i tarifave doganore ad valorem, specifike dhe të përziera; Marrëveshja për zbatimin e nenit VII të Marrëveshjes së Përgjithshme të Tarifave dhe Tregtisë, 1994 dhe metodologjia e vlerësimit doganor të mallrave (Marrëveshja e vlerësimit e OBT-së); evolucioni, parimet e vlerësimit dhe arsyetimi ekonomik. Metodologjia e vlerësimit doganor të mallrave: Vlera e transaksionit; Vlera e transaksionit të mallrave identike; Vlera e transaksionit të mallrave të ngjashme; Metoda

deduktive; Metoda e vlerës së përllogaritur; Metoda e të dhënave të disponueshme; Shkeljet doganore sipas Kodit Doganor: Kundërvajtjet administrative (Kundërvajtje me përgjegjësi objektive; Kundërvajtje të kryera me neglizhencë; Kundërvajtje të kryera me dashje) dhe Kontrabanda. Natyra, llojet dhe masave e sanksioneve për kundërvajtjet; Rastet e kontrabandës, sanksionet administrative; Proporcionaliteti, efektiviteti i sanksioneve; *Ne bis in idem* në trajtimin administrativ dhe penal të shkeljeve. Qendrimet e GJEDNJ për *ne bis in idem*. Prezantim nga pedagogu, legjislacioni, pyetje vetë-studimore diskutime dhe raste praktike.

Pyetje vetë-studimore:

- Çfarë kuptohet me vlerë? Si dallon ajo nga vlera doganore?
- Si rregullohet vlera doganore në legjislacionin shqiptar dhe atë ndërkombëtar?
- Marrëveshja për zbatimin e nenit VII të Marrëveshjes së Përgjithshme të Tarifave dhe Tregtisë 1994 dhe metodologjia e vlerësimit doganor të mallrave.
- Çfarë elementesh përfshin vlera doganore?
- Si klasifikohen shkeljet në Kodin Doganor?
- Si reflektohet elementi faj në kundërvajtjet administrative, në klasifikimin e shkeljeve doganore.
- Mbi çfarë kriteresh duhet të bazohet natyra dhe aplikimi i sanksioneve administrative?
- Cilat janë kriteret jurisprudenciale për të klasifikuar një sanksion administrativ si një sanksion me natyrë penale?
- Në cilat raste mund të diskutohet për cenim të parimit *ne bis in idem* në trajtimin njëkohësisht me sanksion administrativ dhe sanksion penal?
- Pse janë të rëndësishme njohuritë në këtë fushë për magjistratët?

3) 2 orë mësimore (2×50' = 100') – Rast hipotetik gjyqësor për shmangie nga pagesa e detyrimeve të importit, me problematika të klasifikimit tarifor dhe, sipas rastit, të elementeve të vlerësimit doganor. Kandidatëve u jepen deklarami doganor, vendimi i autoritetit doganor dhe kërkesëpadia. Kandidatët, sipas profilit, diskutojnë dhe zhvillojnë qëndrimin e arsyetuar deri në hartimin e një vendimi të përmbledhur.

4) 2 orë mësimore (2×50' = 100') – Rast integral mbi vlerësimin doganor, shkeljet doganore dhe proporcionalitetin e sanksioneve. Diskutohen metodologjia e vlerësimit, klasifikimi i shkeljes, kriteret e sanksionit dhe, kur është e zbatueshme, parimi *ne bis in idem*. Në pjesën përfundimtare kandidati harton një zgjidhje të arsyetuar me shkrim.

5. Profilizimi sipas Rolit

a) Kandidati për Gjyqtar

Lënda zhvillon aftësinë për kuptuar dhe analizuar çështjen doganore duke u bazuar në një interpretim substancial të dispozitave relevante dhe rrethanave, duke

garantuar ligjshmëri dhe proporcionalitet që do të çojnë në arsyetimin e një vendimi të drejtë dhe të paanshëm.

b) Kandidati për Prokuror

Lënda ndihmon prokurorin në kuptimin dhe vlerësimin e transaksioneve tregtare ndërkombëtare dhe respektimin e procedurave ligjore doganore sipas ligjit, duke analizuar dhe hetuar qëndrimin e Operatorit ekonomik dhe të Autoriteteve doganore dhe për të garantuar zbatimin korrekt të ligjit procedural penal.

c) Kandidati për Avokat të Shtetit

Lënda ndihmon Avokatin e Shtetit të kuptojë mirë thelbin e transaksioneve dhe veprimeve apo mosveprimeve të Autoriteteve doganore dhe të Operatorit ekonomik që kanë krijuar konfliktin dhe të zhvillojë një arsyetim objektiv për të mbrojtur aktet administrative në gjykim, si edhe për të korrigjuar gabime procedurale që prekin qëndrueshmërinë e akteve, kur ato janë në përputhje me dispozitat ligjore por edhe me parimet e ligjshmërisë, barazisë dhe proporcionalitetit në fushën doganore të barazisë dhe proporcionalitetit. Kuptimi i drejtë i transaksioneve, rrethanave dhe qëndrimeve të palëve e ndihmon avokatin e shtetit të evidentojë keqinterpretime apo zbatim të gabuar të legjisllacionit doganor nga ana e Operatorit ekonomik dhe mbrojtja e interesave publike/shtetërore të jetë e argumentuar mirë.

6. Literatura

- Ligj nr. 102/2014, datë 31.7.2014, “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë”.
- Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 651, datë 10.11.2017, “Për dispozitat zbatuese të ligjit nr. 102/2014, “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë”.
- Ligj nr. 8648, datë 28.7.2000, “Për ratifikimin e protokollit të anëtarësimit të Republikës së Shqipërisë në “Marrëveshjen e Marakeshit, që themeloi Organizatën Botërore të Tregtisë”.
- Marrëveshja për zbatimin e nenit VII të Marrëveshjes së Përgjithshme të Tarifave dhe Tregtisë, 1994 dhe metodologjia e vlerësimit doganor të mallrave.
- Ligj nr. 35/2012, “Për aderimin e Republikës së Shqipërisë në Konventën Ndërkombëtare për Sistemin e Harmonizuar të Kodifikimit dhe Përshkrimit të Mallrave”.
- Ligj nr. 9461, datë 21.12.2005, “Për Nomenklaturën e Kombinuar të Mallrave dhe Tarifën e Integruar Doganore”;
- Vendim nr. 848, datë 26.12.2024, “Për miratimin dhe publikimin zyrtar të Nomenklaturës së Kombinuar të Mallrave”, 2025.
- Notat Shpjeguese të Sistemit të Harmonizuar të Mallrave të Organizatës Botërore të Doganave.
- Notat Shpjeguese të Nomenklaturës së Kombinuar të Mallrave të Bashkimit European.
- Sistemi i informatizuar mbi Informacionin Detyrues Tarifor në BE.
- Ligj nr. 170/2013 “Për miratimin e marrëveshjes së asistencës së Shërbimit Doganor”.
- Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 9, datë 15.1.2014 “Për rregullimin e disa çështjeve në zbatim të ligjit nr. 170/2013, datë 14.11.2013 “Për miratimin e marrëveshjes së asistencës së Shërbimit Doganor”.

- Regulation (EU) No 952/2013 of the European Parliament and of the Council, 2013, (Union Customs Code).
- Ligj nr. 61/2012, “Për akcizat në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar.
- Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 612, datë 5.9.2012, “Dispozitat zbatuese të ligjit për akcizat”.
- WCO, Guide to Customs Valuation and Transfer Pricing, 2018.
- HMRC, Customs Manual on Valuation, 2020.
- EU Guidance Customs Valuation Implementing Act (Revision 2), 28 prill 2016.
- Council Directive 2020/262/EC.

7. Metodologjia dhe Struktura e Orës (2x50’=100’)

a) Për pjesën teorike, 4 orët e para:

Bloku	Minuta	Përmbajtja
Hyrja dhe objektivat	5’	Rezultatet e pritshme + kriteret e suksesit
Prezantim i temës nga pedagogu,	45’	Trajtim i temës me synim kuptimin e problemeve kryesore teknike doganore
Pyetje dhe diskutime,	15’	Diskutime për probleme të ndryshme doganore
Ushtime praktike	20’	Raste praktike doganore të prezantuara nga pedagogu që diskutohen bashkarisht
Detyrë me shkrim	15’	Ushtime të thjeshta për të provuar nivelin e njohurive

b) Për pjesën praktike, 4 orët në vijim:

Bloku	Minuta	Përmbajtja
Hyrja dhe objektivat	10’	Rezultatet e pritshme + kriteret e suksesit
Sqarime nga pedagogu për dosjen hipotetike, objekt apelimi dhe gjykimi	10’	Kuadri që i shërben ushtrimit praktik
Punë me dosjen (grupe prej 3–5 vetash)	40’	Analizë faktesh, kornizë ligjore/jurisprudencë, plan pyetjesh, produkt pune
Debat plenar dhe pyetje-përgjigje	15’	Ballafaqim zgjidhjesh, standarde dhe mësimet të nxjerra
Ushtrim shkrimi	20’	Gjykim i arsyetuar i përmbledhur për rastin hipotetik
Reflektim dhe detyrë	5’	3 pyetje reflektuese + udhëzime vetëstudimi

PRAKTIKË GJYQËSORE E PËRDITËSUAR: KAGJL, vendimi nr. 00-2025-4707 (537), datë 23.12.2025 – në rivlerësimin doganor, edhe kur nevojitet analizë teknike ose laboratorike, organi duhet të respektojë procedurën e njoftuar, të drejtën

për t'u dëgjuar dhe mundësinë efektive për të kundërshtuar ekspertimin; përdorimi i një akti teknik të marrë jashtë kësaj procedure cenon garancitë procedurale.

Tema 25: Gjykimi administrativ në fushën financiare

Kohëzgjatja: 8 orë mësimore (8×50')

Lënda: Gjykimi Administrativ

Pjesa III: Kontrolli i ligjshmërisë së veprimeve administrative në fushat administrative të posaçme.

Pedagogët: Ilir Bajraba

Abstrakt / Përshkrim i temës

Moduli përmbledh kuadrin ligjor e rregullator të sektorit financiar në Shqipëri dhe ndërveprimin e tij me gjykimin administrativ: statusi/kompetencat e Bankës së Shqipërisë (BSH) dhe Sistemi i Pagesave; rregullimi dhe mbikëqyrja bankare/jobankare dhe instrumentet e saj; ristrukturimi bankar (ndërhyrja e jashtëzakonshme) dhe dallimi nga falimentimi; standardet Bazel dhe kuadri i BE-së; si dhe çështje të zgjedhura mbi DLT/monedhat digjitale, tregun e kapitalit, ALSE dhe titujt shtetërorë. Theksi: juridiksioni, kontrolli i ligjshmërisë së akteve rregullatore/administrative, masa të përkohshme, proporcionaliteti dhe arsyetimi.

Objektivat mësimore

- Shpjegon statusin, objektivat dhe kompetencat e BSH; rolin në sistemin e pagesave.
- Orientohen në licencim, masa mbikëqyrëse, sanksione dhe sekretin mbikëqyrës.
- Dallon ristrukturimin nga falimentimi dhe aplikon kriteret për masa të përkohshme.
- Përdor standardet Bazel/BE (CRD/CRR, SSM) në arsyetimin gjyqësor.
- Trajton çështje mbi DLT/monedhat digjitale dhe tregun e kapitalit/ALSE në konfliktet tipike.

Kompetenca sipas profileve

Gjyqtar:

- Kontroll ligjshmërie (licenca/sanksione/masa), pezullim të akteve, vendime të arsyetuara me balancë interesash.
- Model dispozitivi për masë të përkohshme në çështje me rrezik sistemik.

Prokuror:

- Ndërhurje penale-financiare (parandalimi i pastrimit të parave/abuzimi me tregun), koordinim me autoritetet mbikëqyrëse.
- Sigurim provash financiare dhe sekuestrim elektronik.

Avokat i Shtetit:

- Mbrotjtje e vendimeve të autoriteteve; proporcionalitet i sanksioneve; sekret mbikëqyrës.
- Menaxhim rreziku në ristrukturim bankar dhe tituj shtetërorë.

Struktura e blloqeve (4 × 2 orë)

Blloku

Blloku I (Ora 1–2)

Blloku II (Ora 3–4)

Blloku III (Ora 5–6)

Blloku IV (Ora 7–8)

Fokusi

BSH dhe Sistemi i Pagesave; bazat e rregullimit financiar; listë kontrolli kompetencash.

Rasti 1 — Mbikëqyrja bankare: pezullim drejtuesit ekzekutiv / administrator i përkohshëm.

Rasti 2 — Monedha digjitale dhe kompetencat e AMF; njësi digjitale përdorimi (utility token) apo titull financiar.

Rasti 3 — Ristrukturimi i bankës, të drejtat e depozituesve; shënime Bazel/BE dhe ALSE.

Orari didaktik — tabela për çdo orë (8 × 50')

Ora 1

Minuta	Përmbajtja / Aktiviteti	Metodologjia	Produkti / Vlerësimi
5'	Nisja dhe objektivat; rregullat e lojës	Përmbledhje e shkurtër	Lista e objektiveve
15'	Statusi/objektivat/kompetencat e BSH; pavarësia dhe llogaridhënia	Mini-ligjërime + P&P	Skemë konceptuale
15'	Sistemi i pagesave: infrastruktura, aktorët	Skemë shembuj rrjedhash	+ Listë kontrolli kontrolli
15'	Ushtrim i shpejtë: identifikim kompetencash në 3 skenarë	Punë në grupe	Fletë-përgjigje me 3 teza

Ora 2

Minuta	Përmbajtja / Aktiviteti	Metodologjia	Produkti / Vlerësimi
10'	Licencim bankar/jobankar; rolet BSH/AMF	Mini-ligjërime	Skedë normative 1-faqe
15'	Masat mbikëqyrëse dhe sanksionet; sekret mbikëqyrës (GJED Baumeister)	Diskutim rasti	Shënim juridik 1/2 faqe
15'	Masat e përkohshme: test proporcionaliteti dhe rreziku sistematik	Debat i strukturuar	Model dispozitivi
10'	Përmbledhje dhe pyetje-përgjigje	Plenar	Përfundimet kryesore

Ora 3

Minuta	Përmbajtja / Aktiviteti	Metodologjia	Produkti / Vlerësimi
10'	Paraqitja e Rastit 1: faktet/aktet/kërkesat/çështjet	Përmbledhje e lektorit	Dosja e rastit
30'	Punë në grupe: arsyetim mbi kompetencat, proporcionalitetin, kontrollin gjyqësor	Grup 3-4 + facilitim	Projekt-dispozitiv (shkurt)
10'	Plenar: krahasim zgjidhjesh	Debat	Rubrikë 5-kriterëshe

Ora 4

Minuta	Përmbajtja / Aktiviteti	Metodologjia	Produkti / Vlerësimi
15'	Shkrim i vendimit të shkurtuar (Rasti 1)	Ushtrim individual	Vendim 1-faqe
20'	Komente të strukturuar vlerësuese dhe rikonceptim	Vlerësim ndërmjet kolegëve + lektor	Variant i përmirësuar
15'	Mini-test i shkurtër 6 pyetje mbi licencim/masa/sekret	Test i shkurtër	Vlerësim formues

Ora 5

Minuta	Përmbajtja / Aktiviteti	Metodologjia	Produkti / Vlerësimi
10'	Paraqitja e Rastit 2: faktet/aktet/kërkesat/çështjet	Përmbledhje	Dosja e rastit
25'	Analizë: a është “njësi digjitale përdorimi” (utility token) apo “titull financiar”? kompetenca e AMF; mbrojtja e investitorëve	Punë në grupe	Teza pro/contra (3 pika)
15'	Simulim seance për masë pezulluese ndaj vendimit të AMF	Simulim rolesh	Projekt-vendim pezullimi

Ora 6

Minuta	Përmbajtja / Aktiviteti	Metodologjia	Produkti / Vlerësimi
20'	Shkrim i vendimit të shkurtuar (Rasti 2)	Ushtrim individual	Vendim 1-faqe
15'	Diskutim: bashkimi i kërkesës së dëmshpërblimit të investitorëve	Debat i strukturuar	Qëndrim i arsyetuar
15'	Përmbledhje dhe pyetje-përgjigje	Plenar	Lista ‘do dhe don’t’

Ora 7

Minuta	Përmbajtja / Aktiviteti	Metodologjia	Produkti / Vlerësimi
10'	Paraqitja e Rastit 3: faktet/çështjet/kufijtë ligjorë të sigurimit të depozitave	Përmbledhje	Dosja e rastit
25'	Punë në grupe: pronë kundrejt stabilitet financiar; proporcionaliteti; kufijtë e gjykatës	Grup 3-4	Teza kryesore (3-5 pika)
15'	Mini-ligjërime: Parimet Bazel; Paul/Pringle/Gauweiler; Capital Bank AD	Ligjërime shënjuar	Fletë-përmbledhje standardesh

Ora 8

Minuta	Përmbajtja / Aktiviteti	Metodologjia	Produkti / Vlerësimi
20'	Shkrim i vendimit të shkurtuar (Rasti 3)	Ushtrim individual	Vendim 1-faqe
15'	Titujt shtetërorë dhe ALSE: shënime për konfliktet tipike; orientim për lexim	Mini-ligjërime + pyetje-përgjigje	Skedë orientuese
15'	Mini-test përmbyllës (10 pyetje) + komente vlerësuese	Test + plenar	Rezultate dhe plan vetë-studimi

Dosja e rasteve (6 orë praktike)**Rasti 1 — Mbikëqyrja Bankare**

Palët: Padiës – Banka Kombëtare e Re; i paditur – Banka e Shqipërisë.

Akti i padisë: Kundërshtim i vendimit të pezullimit të drejtuesit ekzekutiv dhe emërimit të administratorit të përkohshëm.

Kërkesat: shfuqizim i vendimit; rikthim në detyrë; pavlefshmëri e emërimit.

Çështjet juridike: (1) kompetencat e BSH; (2) garancitë procedurale dhe proporcionaliteti; (3) kufijtë e kontrollit gjyqësor mbi diskrecionin.

Udhëzimi: vendim i shkurtuar që ose shfuqizon aktin për tejkalim/proporcionalitet ose rrëzon padinë.

Rasti 2 — Monedha Digjitale

Palët: Padiës – CryptoShqip sh.p.k.; i paditur – AMF; palë ndërhyrëse – investitorë.

Akti i padisë: Kundërshtim i gjobës dhe pezullimit të aktivitetit (AlbaCoin).

Kërkesat: shfuqizim; njohje si “njësi digjitale përdorimi” (utility token); dëmshpërblim i investitorëve.

Çështjet juridike: (1) a është “titull financiar”? (2) kompetenca e AMF; (3) balanca e mbrojtjes së investitorëve me paqartësinë ligjore.

Udhëzimi: ligjshmëria e vendimit të AMF dhe a shqyrtohet dëmshpërblimi në këtë proces.

Rasti 3 — Ristrukturimi i Bankës dhe të Drejtat e Depozituesve

Palët: depozitues të Bankës X vs BSH dhe Agjencia e Sigurimit të Depozitave.

Faktet: model 'ndarja e aktiveve dhe detyrimeve të shëndosha nga ato problematike'; depozitat deri në 2.500.000 lekë transferohen/garantohen; humbje mbi kufi.

Kërkesat: shfuqizim; detyrim për kompensim mbi kufirin; njohje e cenimit të pronës.

Çështjet: (1) kufijtë e skemës së sigurimit; (2) e drejta e pronës; (3) proporcionaliteti dhe stabiliteti financiar; (4) a mund të shkohet përtej kufirit ligjor.

Udhëzimi: rrëzim i padisë ose pranim i pjesshëm me mekanizma kompensimi proporcional.

Pyetje vetë-studimore

Cilat janë objektivat dhe kompetencat kyçe të BSH dhe si garantohet pavarësia e saj?

Kur ndërhyr gjykata me masa të përkohshme në çështje mbikëqyrjeje?

Si dallon ristrukturimi bankar nga falimentimi i zakonshëm dhe cilat janë 'funksionet kritike'?

Çfarë roli kanë Parimet e Bazelit dhe kuadri i BE-së në arsyetimin gjyqësor?

Si menaxhohen çështjet gjyqësore që lidhen me monedhat digjitale dhe DLT?

Cilat janë rregullat kryesore për ankandet e titujve shtetërorë dhe roli i ALSE/BSH?

Legjislacion dhe jurisprudencë orientuese

- Ligji nr. 8269/1997 "Për Bankën e Shqipërisë" (i ndryshuar); Ligji nr. 133/2013 "Për Sistemin e Pagesave".
- Ligji nr. 9662/2006 "Për bankat..."; Ligji nr. 62/2020 "Për tregjet e kapitalit"; Ligji nr. 55/2020 "Për shërbimet e pagesave".
- Ligjin nr. 66/2020 "Për tregjet e bazuara në teknologjinë e regjistrave të shpërndarë"
- Ligjin nr. 53/2014 "Për sigurimin e depozitave;
- Ligji nr. 133/2016 "Për rimëkëmbjen dhe ndërhyrjen e jashtëzakonshme në banka në Republikën e Shqipërisë"; Ligji nr. 110/2016 "Për falimentimin".
- Parimet Thelbësore të Bazelit; kuadri evropian për kërkesat e kapitalit (CRD/CRR); Mekanizmi i Përbashkët Mbikëqyrës (SSM); jurisprudenca e BQE-së; GJED — Baumeister, Paul, Pringle, Gauweiler; GJEDNJ — Capital Bank AD.